Kapı Birden Vuruldu

ETGAR KERET

Çeviren: Avi Pardo

SİREN

ETGAR KERET

Öyküleri kısa filmlere ilham veren, animasyondan televizyona değin uzanan farklı işleri ile de öne çıkan Etgar Keret, çağdaş yazının en yaratıcı, ilgi çekici ve eğlenceli simalarından biridir.

1967 yılında Tel Aviv'de doğdu. Türkçede *Buzdolabının Üstündeki Kız, Gazze Blues, Tanrı Olmak İsteyen Otobüs Şoförü* ve *Nimrod Çıldırışları* isimli kitapları yayımlanan Keret, fantezi ile gerçeklik arasında gidip gelen, oyunbaz, insancıl ve duygusal öyküleriyle tanınıyor. Kitapları pek çok dile çevrilmiş ve tüm dünyada büyük ilgi uyandırmıştır. Keret, 2010 yılında Fransa'da *Ordre des Arts et des Lettres* tarafından kültür sanat alanındaki sıradışı çalışmaları adına şövalyelik nişanı almıştır. Ülkemizde Bilekkesenler adıyla gösterilen ve oyuncu kadrosunda Tom Waits'in de yer aldığı *Wristcutters*'ın senaryosuna imza atan, ayrıca Cannes film festivalinde ödül alan *Jellyfish*'in (Meduzot) yönetmen koltuğunda oturan bu çok yönlü yazar, Ortadoğu'nun en parlak yıldızı olarak niteleniyor.

Öykü ve makaleleri *The New Yorker*, *Paris Review*, *Guardian, The New York Times, Tablet* ve *Haaretz* gibi gazete ve dergilerde yayımlanmakta olan yazar, İsrail'de yaşamaktadır.

www.sirenyayinlari.com

info@sirenyayinlari.com

sireninsesi.blogspot.com

Suddenly a Knock on the Door

© Etgar Keret.

© World Translation Rights by arrangement with the Institute for the Translation of Hebrew Literature.

Bu kitabın Türkçe yayın hakları, Kalem Ajans aracılığıyla Siren Yayınları'na aittir. Kaynak gösterilerek yapılacak kısa alıntılar haricinde yayıncının izni olmaksızın hiçbir surette kullanılamaz.

Siren Yayınları - Öykü

Birinci Baskı: Ekim 2012

Yayın Yönetmeni: Sanem Sirer

Yayın Danışmanı: Erol Aydın

Çeviren: Avi Pardo

Kapak Tasarım: Nazlım Dumlu

Asmalı Mescit Mah. Ensiz Sokak No. 9/312

Beyoğlu-İSTANBUL

t *(212) 243 45 65* **f** *(212) 251 05 32*

KAPI BİRDEN VURULDU

ETGAR KERET

Çeviren: Avi Pardo

KAPI BİRDEN VURULDU

“Bana bir öykü anlat,” diye buyuruyor kanepemde oturan sakallı adam. Durum, itiraf etmeliyim ki, hiç iç açıcı değil. Ben öykü yazan biriyim, anlatan değil. Ve onu da talep üzerine yapmıyorum. En son oğlum bir öykü anlatmamı istedi benden. Bir yıl önce. Ona bir periyle bir tavşana dair bir şeyler anlattım -ne anlattığımı tam olarak hatırlamıyorum- ve iki dakika sonra mışıl mışıl uyudu. Fakat bu, bütünüyle farklı bir durum. Çünkü oğlumun sakalı ya da tabancası yok. Çünkü oğlum ona bir öykü anlatmamı güzelce istedi, oysa bu adam öyküyü benden çalma peşinde.

Sakallı adama tabancayı ortalıktan kaldırmasının lehine olacağını söylüyorum, ikimizin de lehine olacağını. Başına dolu bir silahın namlusu doğrultulmuşken kolay değil öykü uydurmak. Fakat adam ısrar ediyor. “Bu ülkede,” diyor, “bir şey istediğinde, kaba kuvvete başvurmak zorundasın.” Adam buraya İsveç’ten yeni gelmiş ve İsveç’te işler bambaşka. Orada bir şey istediğinde kibarca rica eder ve genellikle istediğini alırsın. Fakat boğucu, bunaltıcı Orta Doğu’da bu böyle değil. Burada işlerin nasıl yürüdüğünü -ya da yürümediğini- anlamak için bir hafta yeterlidir. Filistinliler bir ülke istedi, kibarca. Aldılar mı? Hava aldılar. Bu yüzden otobüslerdeki çocukları havaya uçurma yoluna gittiler ve insanlar böylelikle onlara kulak vermeye başladı. Yerleşimciler diyalog talep etti. Kulak veren oldu mu? Nerede? İşte o zaman eyleme geçmeyi seçip sınır polislerinin üzerine kızgın yağ döktüler ve birden dinlendiklerini keşfettiler. Bu ülkede güçlü olan haklıdır; siyaset, ekonomi ya da park yeri, fark etmez. Sadece kaba kuvvetin dilinden anlarız biz.

Sakallı adamın göç etmeden önce yaşadığı İsveç, ilerici ve birçok alanda sivrilmiş bir ülke. Abba’dan, Ikea’dan ya da Nobel Ödülü’nden ibaret değil. Orası kendi içinde bir dünya ve sahip oldukları her şeyi barışçıl yöntemlerle elde etmişler. Bu adam İsveç’te Ace of Base grubunun vokalistinin kapısını çalıp kendisine şarkı söylemesini isteseydi, kız onu içeri davet edip bir fincan çay ikram eder, sonra yatağının altından akustik gitarını çıkarıp onun için çalıp söylerdi. Hem de gülümseyerek. Ama burada? Yani, tabancası olmasaydı onu çoktan kapının önüne koymuştum. “Bak,” diyorum mantık yürütmeye hazırlanarak. “Asıl sen bak,” diye homurdanıyor tabancanın horozunu kaldırarak. “Ya bir öykü anlatırsın ya da kaşlarının arasına mermiyi yersin.” Fazla seçeneğim olmadığını anlıyorum. Şakası yok adamın. “İki kişi bir odada oturuyor,” diye başlıyorum. “Kapı birden vuruluyor.” Sakallı adam kaskatı

kesiliyor, bir an için öykünün ilgisini çektiğini düşünüyorum, ama öyle değil. Başka bir şeye kulak kabartmış. Kapı vuruluyor. “Aç,” diyor bana, “ve sakın bir işe kalkışma. Kapıdaki her kimse başından sav ve elini çabuk tut, yoksa bu işin sonu kötü olur.”

Kapıdaki genç adam anket yapıyor. Birkaç sorusu var. Kısa sorular. Yaz aylarındaki nem oranına ve bunun beni nasıl etkilediğine dair. İlgilenmediğimi söylememe rağmen beni itip içeri dalıyor.

“Bu kim?” diye soruyor, sakallı adamı işaret ederek. “İsveç’ten gelen yeğenim,” diye sallıyorum. “Babası çığ altında kalıp öldü, o da cenazeye geldi. Az önce vasiyeti görüşüyorduk. Lütfen mahremiyetimize saygı gösterip gider misin?” “Hadi, arkadaş,” diyor anketçi, “birkaç soru sadece. Ben de ekmek paramı kazanmaya çalışıyorum. Katılımcı başına para ödüyorlar.” Klasörünü kavrayıp kanepeye çöküyor. İsveçli de yanına oturuyor. Ben ayaktayım hâlâ, söylediğimde ciddi olduğum izlenimi uyandırmaya çalışıyorum. “Gitmeni istiyorum,” diyorum ona. “Zamanlaman çok kötü.” “Çok kötü, öyle mi?” diyor. Sonra plastik klasörünü açıp büyük bir tabanca çıkarıyor. “Neden kötüymüş zamanlamam? Tenim sizinkinden kara olduğu için mi? İsveçlilere gelince zamanın bol. Ama bir Faslıya, dalağının parçalarını Lübnan’da bırakmış bir savaş gazisine gelince ayıracak bir dakikan bile yok, öyle mi?” Mantığına seslenip hiç de öyle olmadığını anlatmaya çalışıyorum. Beni İsveçli ile bir görüşmenin tam ortasında yakaladığını ve meselenin bundan ibaret olduğunu söylüyorum. Fakat anketçi silahını dudaklarına götürüp susmamı işaret ediyor. “*Vamos*,” diyor, “Mazeret uydurmayı bırak. Şuraya otur ve baklayı ağzından çıkar.” “Hangi baklayı?” diyorum. Doğrusunu söylemek gerekirse epey gerginim bu arada. İsveçlinin de silahı var. Ortalık birden karışabilir. Doğu doğudur, batı da batı, falan filan. Farklı zihniyetler. İsveçli, öyküye tek başına sahip olmak istediği için sapıtabilir de. Solo. “Başlatma şimdi,” diyor anketçi, “sigortam çabuk atar benim. Anlat öyküyü.” İsveçli, “Evet,” diyor ve o da tabancasını çekiyor. Gırtlağımı temizleyip baştan alıyorum. “Üç kişi bir odada oturuyor.” “Sakın ‘Kapı birden vuruluyor’ diye devam etme,” diye sözümü kesiyor İsveçli. Anketçi İsveçlinin ne demek istediğini tam olarak anlamamakla birlikte ona katılıyor. “Devam et,” diyor, “kapı vurulmasın. Başka bir şey anlat. Şaşırt bizi.”

Öylece durup derin bir soluk alıyorum. İkisi de bana bakıyor. Kendimi böyle durumlara sokmayı nasıl beceriyorum? Eminim böyle şeyler Amos Oz’un ya da David Grossman’ın başına gelmiyordur. Birden kapı vuruluyor. İkisinin de bakışları tehditkâr bir hal alıyor. Omuz silkiyorum. Benimle ilgisi yok. Benim öykümde kapının vurulmasıyla bağdaşacak herhangi bir şey yok. “Sav onu,”

diye buyuruyor anketçi bana. “Kim olursa olsun, yolla.” Kapıyı biraz aralıyorum. Pizzacının çırağı. “Keret sen misin?” diye soruyor. “Evet,” diyorum, “ama pizza siparişi vermedim.” “Zamenhoff Caddesi, 14 numara yazıyor burada,” diyor, sipariş irsaliyesini işaret edip içeri girerek. “Bu bir şey kanıtlamaz,” diyorum, “ben pizza sipariş etmedim.” “Aile boyu,” diye ısrar ediyor. “Yarısı ananaslı, yarısı ançüezli. Ücret kredi kartıyla ödenmiş. Bahşişimi ver de gideyim.” “Sen de bir öykü için mi geldin?” diye sorguluyor İsveçli. “Ne öyküsü?” diyor pizzacı çırağı, ama yalan söylediği besbelli. Yalan söylemeyi pek beceremiyor. “Çıkar,” diyor anketçi, “hadi, çıkar tabancanı artık.” “Tabancam yok,” diye itiraf ediyor pizzacı çırağı mahcubiyet içinde, fakat karton kutunun altından bir satır çıkarıyor. “Ama iyi bir öykü anlatmazsa onu jülyen doğrayacağımdan emin olabilirsiniz, elini çabuk tutsa iyi eder.”

Üçü de kanepede oturuyor - sağda İsveçli, yanında pizzacı çırağı, onun yanında anketçi. “Böyle olmaz,” diyorum onlara. “Üçünüz orada otururken mümkün değil, tabancalar falan. Gidip mahallede bir tur atın, siz dönünceye kadar hazır ederim.” “Polis çağıracak bu deyyus,” diyor anketçi İsveçli’ye. “Ne sanıyor bizi, dünkü çocuk mu?” “Hadi bir tane anlat da yolumuza gidelim,” diye yalvarıyor pizzacı çırağı. “Kısa bir tane. Oyunbozanlık etme. Zor zamanlarda yaşıyoruz, biliyorsun. İşsizlik, intihar bombacıları, İranlılar. İnsanlar başka şeylere aç. Bizim gibi yasalara saygılı kişileri buraya kadar getiren ne sanıyorsun? Umutsuzuz be adam, umutsuz!”

Gırtlağımı temizleyip yeniden başlıyorum. “Dört kişi bir odada oturuyor. Hava çok sıcak. Sıkılıyorlar. Klima bozuk. İçlerinden biri bir öykü istiyor. İkincisi ona katılıyor, sonra üçüncüsü…” “Öykü değil bu,” diye karşı çıkıyor anketçi. “Bir tanıklık raporu. Buradaki durum. Tam da kaçmaya çalıştığımız şey bu bizim. Çöp kamyonu gibi gerçekliği boca etme üzerimize. İmgelemini kullan, yaratıcı ol, uydur, sonuna kadar götür.”

Başımı sallayıp yeniden başlıyorum. Bir adam bir odada oturuyor, tek başına. Kendini yalnız hissediyor. O, bir yazar. Bir öykü yazmak istiyor. Son öyküsünü yazalı çok olmuş ve öykü yazmayı özlemiş. Bir şeyden başka bir şey yaratma duygusunu özlemiş - doğru, bir şeyden bir şey yaratmak. Çünkü hiçbir şeyden bir şey yaratmak tamamen uydurmak demektir ve değeri yoktur. Herkes yapabilir. Fakat bir şeyden bir şey yaratıyorsan bu onun gerçekten orada olduğu ve senin onu yeni, daha önce gerçekleşmemiş bir şeyin parçası olarak keşfettiğin anlamına gelir. Adam bir duruma dair bir öykü yazmaya karar verir. Siyasi duruma dair değil, sosyal duruma dair de değil. İnsanlığa dair. İçinde bulunduğu insanlık durumuna dair. Fakat zihni bomboştur. Bir öykü belirmez. İçinde

bulunduğu insanlık durumunun bir öykülük değeri yoktur ve öyküyü yazmaktan vazgeçmek üzeredir ki birden… “Seni uyardım,” diyor İsveçli sözümü keserek. “Kapı vurulmayacak.” “Mecburum,” diye ısrar ediyorum. “Kapı vurulmazsa öykü falan yok.” “Bırak, istediği gibi anlatsın,” diyor pizzacı çırağı yavaşça. “Biraz özgürlük tanıyalım ona. Kapı vurulsun mu istiyorsun? Pekâlâ, vurulsun. Yeter ki bundan bir öykü çıksın.”

YALAN ÜLKESİ

Robbie ilk yalanını söylediğinde yedi yaşındaydı. Annesi eline kırışık bir banknot tutuşturup onu bakkaldan bir paket uzun Kent sigarası almaya göndermişti. Robbie onun yerine kendine bir külah dondurma satın aldı. Paranın üstünü de oturdukları apartmanın bahçesindeki büyük beyaz taşlardan birinin altına sakladı. Annesi ne olduğunu sorduğunda ön dişlerinden biri eksik olan iriyarı, kızıl saçlı bir çocuğun sokakta onu yere devirip tokatladığını ve parayı elinden kaptığını anlattı. Annesi ona inandı. O günden beri yalan söyler Robbie. Lisede müdür yardımcısına Ber Şeba'daki teyzesine kanser teşhisi konduğu martavalını yutturup bütün bir haftayı Eilat kumsalında yatarak geçirmişti. Askerde firar ettiğinde bu hayali teyzesi birden kör olarak başını büyük bir beladan kurtarmıştı. Ceza almamıştı, hücre hapsi bile. Hiçbir şey. Bir keresinde işe iki saat geç gitmesine mazeret olarak yol kenarında yatan bir kurt köpeği bulduğunu söylemişti. Köpeğe araba çarpmıştı ve Robbie onu veterinere götürmek zorunda kalmıştı. Bu yalanda köpeğin iki bacağı felç olmuştu, yalanı inandırıcı kılan buydu. Pek çok yalan vardı Robbie'nin hayatında. Kolu kanadı kırık yalanlar, hastalıklı, zararlı, tehlikeli yalanlar. Ayaküstü ya da direksiyonda söylenivеren yalanlar, derli toplu ya da kıçı kırık olanlar. Bir anda söylüyordu bu yalanları, günün birinde karşısına çıkabileceklerini hiç düşünmeden.

Bir düşle başlamıştı her şey. Artık hayatta olmayan annesine dair kısa ve bulanık bir düş. Bu düşte ikisi ne başı ne de sonu olan, ayrıntıdan yoksun beyaz bir yüzeyin üzerinde oturuyordu. Yanlarında, sonsuz beyaz yüzeyin üzerinde, bir şeker makinesi duruyordu; aralığa bozuk para koyup kulpunu çevirdiğinizde şeker fırlatan şu eski makinelerden. Düşünde annesi Robbie'ye, herkes çok iyi olduğu ve sigara bulunmadığı için öte âlemin onu delirttiğini söyledi. Sadece sigara değil, kahve de yoktu. Radyo da yoktu. Hiçbir şey yoktu.

"Bana yardım etmelisin, Robbie," dedi annesi. "Bana bir şeker al. Seni ben büyüttüm, oğlum. Bunca yıl sana her şeyi verdim, karşılığında hiçbir şey istemedim. Şimdi de sen annen için bir şey yap. Bana bir şeker al. Kırmızı olsun, mümkünse, ama mavi de olabilir." Robbie düşünde madeni para bulma umuduyla ceplerini arayıp durdu. Yoktu. "Yok," dedi, gözlerinde yaşlarla. "Hiç bozukluğum yok. Bütün ceplerime baktım."

Uyandığında hiç ağlamadığı düşünülürse, düşünde ağlamış olması tuhaftı. "Taşın altına baktın mı?" diye sordu annesi ellerini ellerinin arasına alarak. "Madeni paralar hâlâ oradadır belki?"

Sonra uyandı. Cumartesi sabahının beş buçuğuydu ve dışarısı hâlâ karanlıktı. Robbie arabasına bindi ve çocukluğunda yaşadığı mahalleye gitti. Cumartesi sabahı o erken saatte yollar boştu, yirmi dakika bile sürmedi eve varması. Binanın zemin katında, bir zamanlar Pliskin'in bakkal dükkânının bulunduğu yerde şimdi "Ne Alırsan Bir Şekel" dükkânı vardı. Bakkal dükkânının bitişiğindeki kunduracının yerini ise son model cep telefonlarının teşhir edildiği bir cep telefonu mağazası almıştı.

Ama binanın kendisi değişmemişti. Yirmi yıldan fazla olmuştu Robbie oradan taşınalı ve boyası bile aynıydı. Bahçe de değişmemişti; daha az çiçek, bir musluk, paslı bir su saati, otlar. Ve köşede, çamaşır iplerinin yanında, o beyaz taş.

Robbie üzerinde parka, elinde plastik el feneri ve içinde tuhaf bir duyguyla büyüdüğü binanın arka bahçesinde öylece durdu. Cumartesi sabahı, saat beş buçuk. Diyelim ki komşulardan biri çıktı - ne diyecekti? Annem düşümde bana göründü ve ona bir şeker almamı istedi, bu yüzden madeni para aramak için buraya geldim mi?

Taşın onca yıldan sonra hâlâ orada olması tuhaftı. Fakat, düşününce, taşların kalkıp gitmek gibi bir adetleri yoktu. Taşı yavaşça kaldırdı, altında akrep olmasından korkar gibi. Akrep falan yoktu ama; yılan da yoktu, madeni para da. Greyfurt büyüklüğünde boş bir delik vardı sadece, bir de deliğin içinden parlayan ışık.

Robbie deliğin içine bakmaya çalıştı, ancak ışık gözlerini kamaştırdı. Bir an tereddüt etti, sonra elini içeri soktu. Yere uzandı ve kolunu omzuna kadar deliğe soktu, dibinde bir şeylere dokunmak ister gibi; ama dibi yoktu ve eline gelen tek şey soğuk metal oldu, kulpu andırıyordu. Şeker makinesi kulpunu. Robbie kulpu var gücüyle çevirdi ve döndüğünü hissetti. İşte tam o anda şekerin fırlaması gerekiyordu. Şekerin, makinenin metalik bağırsaklarından fırlamasını sabırsızlıkla bekleyen küçük çocuğun avucuna düşmesi gereken an. Her şeyin gerçekleşmesi gereken an. Bir şey olmadı ama. Robbie kulpu çevirmeyi bitirdiğinde kendini burada buldu.

"Bura" farklı bir yerdi, ama aşinaydı aynı zamanda. Annesini gördüğü düşteki yerdi. Bembeyaz; ne duvar ne döşeme ne tavan ne de güneş. Sadece sonsuz beyazlık ve bir şeker makinesi. Şeker makinesi ve terli, çirkin, kızıl saçlı bir çocuk. Çocuğu ilkin fark etmemişti nedense. Gülümsemeye ya da bir şey söylemeye fırsat bulamadan çocuk incik kemiğine bir tekme yerleştirdi, var gücüyle. Robbie yere yığılıp kıvrandı. Dizlerinin üzerindeyken boyları aynıydı.

Çocuk gözlerini Robbie’ye dikti. Onu o güne dek görmediğinden emin olmasına rağmen Robbie’ye tanıdık gelen bir yanı vardı. “Kimsin sen?” diye sordu karşısında duran çocuğa. “Ben mi?” dedi çocuk, ön dişlerinden biri eksik, pis bir gülümsemeyle. “Ben senin ilk yalanınım.”

Robbie güçlükle ayağa kalktı. Çocuğun tekmelediği yer korkunç ağrıyordu. Çocuk çoktan ortadan kaybolmuştu. Robbie şeker makinesini inceledi. Yuvarlak şekerlerin arasında içinde sürpriz oyuncaklar barındıran yarı-saydam toplardan vardı. Ceplerinde bozukluk aradı, sonra çocuğun giderken cüzdanını da götürdüğünü hatırladı.

Nereye gittiğini bilmeden, topallayarak yürümeye başladı. Sonsuz beyaz yüzeyde tek referans noktası şeker makinesi olduğu için ondan uzaklaşmaya çalışmaktan başka bir şey gelmiyordu elinden. Makinenin gerçekten küçüldüğünden emin olmak için birkaç adımda bir dönüp arkasına bakıyordu.

Bir noktada döndü ve tek gözü takma, kolsuz, sıska, yaşlı bir adamın yanında duran kurt köpeğini fark etti. Felçli pelvisini çekmekte zorlanan ön bacaklarının üzerinde öne doğru yavaşça sürünüşünü görünce onu hemen tanıdı. Yalanındaki araba çarpmış köpekti bu. Köpek sarf ettiği çabadan ve heyecanından soluk soluğa kalmış, belli ki onu gördüğüne sevinmişti. Robbie sıska adamı tam olarak çıkaramıyordu.

“Ben Robbie,” dedi.

“Ben de İgor,” dedi yaşlı adam, Robbie’nin omzunu kancasıyla okşayarak.

“Tanışıyor muyuz?” diye sordu Robbie, birkaç saniye süren tuhaf bir sessizliğin ardından.

“Hayır,” dedi İgor, köpeğin tasmasını kancasıyla havaya kaldırarak. “Ben onun yüzünden buradayım. Kilometrelerce uzaktan senin kokunu aldı ve yerinde duramaz oldu. Gelmemizi o istedi.”

“Yani aramızda bir bağlantı yok mu?” diye sordu Robbie. Rahatladığını hisseti bunu söylerken.

“İkimizin arasında mı? Hayır, hayır, ben başka birinin yalanıyım.”

Robbie kimin yalanı olduğunu soracaktı az kalsın, fakat böyle bir soru sormanın burada saygısızlık addedilmesinden korktu. Ona bakarsan oranın nasıl bir yer olduğunu, ondan başka insanların ya da adamın kendi deyimiyle, “yalanların” bulunup bulunmadığını öğrenmek isterdi. Fakat hassas bir konu

olabileceğini düşünüp henüz açmamaya karar verdi. Konuşmak yerine İgor'un sakat köpeğini okşamakla yetindi. Güzel köpekti ve daha az acı ve ıstırap içeren bir yalan uydurmadığı için vicdanı sızlayan Robbie ile karşılaştığına sevinmiş gibi görünüyordu.

"Şeker makinesi," diye sordu Igor'a birkaç dakika sonra, "kaç parayla çalışıyor?"

"Bir şekel," dedi yaşlı adam.

"Az önce bir çocuk vardı burada. Cüzdanımı aldı. Gerçi almasaydı da içinde bir şekel yoktu."

"Şu bir dişi eksik olan velet mi?" diye sordu İgor. "Herkesin malını çalıyor o küçük pislik. Köpeğin mamasını bile yiyor. Benim geldiğim yerde, Rusya'da, onun gibi çocukları üzerlerinde sadece iç çamaşırlarıyla kara çıkarır ve morarıncaya kadar eve almazlar." İgor kancalarından biriyle arka cebini işaret etti. "Şu cebimde birkaç şekel var. Al. Benden."

Robbie önce tereddüt etti ama sonra İgor'un cebinden bir madeni şekel aldı. Ona teşekkür ettikten sonra karşılığında Swatch saatini vermeyi önerdi.

"Teşekkür ederim," dedi İgor başını sallayarak. "Ama ne yapayım ben plastik saati? Yetişeceğim bir yer yok ki."

Robbie'nin ona verebileceği başka bir şey arandığını görünce İgor mani oldu. "Ben sana borçluyum zaten," dedi. "O köpek yalanını uydurmasaydın burada tek başıma olurdum. Şimdi ödeştik."

Robbie topallayarak hızla şeker makinesine doğru yürüdü. Kızıl kafanın tekmesinden ötürü topallıyordu hâlâ, ama daha az. Madeni şekeli aralığa bıraktı, derin bir soluk aldı, gözlerini kapattı ve kulpu çevirdi.

Kendini eski binanın bahçesinde yere uzanmış buldu. Tan ışığı gökyüzünü laciverde boyuyordu. Robbie kolunu yerdeki çukurdan çekti. Yumruğunu açtığında avucunda kırmızı bir şeker duruyordu.

Gitmeden önce taşı eski yerine koydu. Orada, o çukurda tam olarak neler olduğunu sormadı kendine. Arabasına bindi, geri vitese taktı, sokağa çıktı ve gazladı. Kırmızı şekeri yastığının altına koydu, annesi için, düşüne tekrar girerse diye.

Robbie önceleri çok kafa yordu olanlara; o yer, köpek, İgor, söylediği yalanlar

- tekrar karşılaşmayacak kadar şanslı olduğu yalanlar. Ailesinin evinde cuma yemeğine gidemediğinde eski sevgilisi Ruthie'ye söylediği garip yalan mesela - Netanya'da yaşayan yeğenine dairdi, kocası onu dövüyor ve öldürmekle tehdit ediyordu, bu yüzden Robbie'nin oraya gidip ortalığı yatıştırması gerekiyordu. Bugün bile o çapraşık yalanı neden uydurduğuna dair en ufak bir fikri yoktu. Belki o zaman, yalanı ne kadar çapraşık olursa Ruthie'ye o kadar inandırıcı geleceğini düşünmüştü. Bazı insanlar cuma yemeğinden kaytarmak istediklerinde başlarının ağrıdığını falan söyler. Robbie için durum böyle değildi. Onun ve yalanlarının yüzünden şimdi yakında bir yerde, yerdeki bir deliğin içinde, sapık bir koca ile onun zavallı karısı dolanıyordu.

Deliğe dönmedi, fakat o yere dair bir şey kaldı içinde. Önceleri yalan söylemeyi sürdürdü, fakat olumlu yalanlardı bunlar; kimsenin kimseyi dövmediği, kimsenin topallamadığı ya da kanserden ölmediği… İşe geç kalmıştı çünkü Japonya'daki başarılı oğlunu ziyarete giden teyzesinin evindeki çiçekleri sulaması gerekmişti. Bebeğin ilk banyo partisine geç kalmıştı çünkü bir kedi kapısının önünde doğum yapmıştı ve yavrularla ilgilenmesi gerekmişti. Böyle şeyler.

Fakat bu olumlu yalanları uydurmak çok daha zordu. Hele de inandırıcı olmalarını istiyorsanız. Genellikle kötü bir şey uydurduğunuzda insanlar hemen inanır, çünkü olağan gelir. Fakat iyi bir şey uydurursanız kuşkulanırlar. Bu yüzden Robbie giderek daha az yalan söyler oldu. Üşengeçliğinden daha çok… Ve zamanla o yeri de daha az düşünür oldu. Deliği. Muhasebe bölümünden Nataşa'nın şefiyle yaptığı konuşmaya kulak misafiri oluncaya dek. İgor amcası kalp krizi geçirdiği için Natasha'nın izin alması gerekiyordu. Zavallı adam duldu ve Rusya'da geçirdiği bir kazada zaten iki kolunu birden kaybetmişti. Ve şimdi, kalp krizi. Çok yalnız ve çaresizdi İgor amca.

Muhasebe şefi kızın istediği izni hemen verdi, tek soru bile sormadan. Kız ofisine gitti, çantasını aldı ve binayı terk etti. Robbie onu arabasına kadar izledi. Kız çantasından anahtarlarını çıkarmak için durduğunda Robbie de durdu. Kız arkasına döndü. "Sen finans bölümünde çalışıyorsun, değil mi?" diye sordu. "Zaguri'nin asistanı değil misin?"

"Evet," dedi Robbie, başını sallayarak. "Adım Robbie."

"Pekâlâ, Robbie," dedi Nataşa o asabi Rus gülümsemesiyle. "Nedir? Bir şeye mi ihtiyacın var?"

"Az önce muhasebe şefine söylediğin yalanla ilgili," diye kekeledi Robbie.

“Onu tanıyorum.”

“Beni arabama kadar yalancılıkla suçlamak için mi izledin?”

“Hayır,” dedi Robbie. “Seni yalancılıkla suçlamak gibi bir niyetim yok aslında. Yalan söylemen benim derdim değil. Ben de yalancıyım. Fakat yalanındaki şu İgor var ya, onunla tanıştım. Milyonda bir rastlanacak bir tip. Ve sen -beni mazur görürsen- adamın hayatını zaten yeterince zor kılmışsın. Bu yüzden, sadece…”

“Çekilir misin yolumdan?” diye sözünü kesti Nataşa, buz gibi bir sesle. “Arabamın kapısının önünde duruyorsun.”

“Zırvaladığımı düşündüğünü biliyorum ama kanıtlayabilirim,” dedi Robbie, giderek artan bir tedirginlikle. “Bu İgor’un gözü yok. Yani var, ama teki yok. Bir ara bir gözünü kaybettiği yalanını uydurmuş olmalısın, doğru mu?”

Nataşa arabasına binmek üzereyken birden durdu. “Nereden çıkardın bunu? Slava’nın arkadaşı mısın sen?”

“Slava adında birini tanımıyorum,” diye homurdandı Robbie. “İgor’u tanıyorum. İstersen seni ona götürebilirim.”

Binanın arka bahçesinde durdular. Robbie yaş toprağın üzerinde duran taşı kaldırıp kolunu omzuna kadar deliğe soktu. Nataşa tepesinde dikiliyordu. Diğer kolunu uzatıp, “Sıkıca tut,” dedi. Nataşa ayaklarının dibinde yatan adama baktı. Otuz küsur yaşlarında, yakışıklı, üzerinde temiz ve ütülü beyaz bir gömlek - her ne kadar artık o kadar temiz ve ütülü olmasa da. Bir kolu deliğin içinde, yanağını yere yaslamış.

“Sıkıca tut,” dedi Robbie. Nataşa elini ona uzatırken içinden bütün çatlaklar nasıl da beni bulur diye geçirdi. Arabanın yanında zırvalamaya başladığında kendisine tatlı tatlı asıldığını düşünmüştü, fakat şimdi bu yumuşak gözlü ve utangaç gülüşlü adamın gerçek bir klinik vaka olduğunu idrak ediyordu. Adamın parmakları kendi parmaklarına kenetlendi. Öylece kalakaldılar, donuk, bir dakika kadar. Robbie yerde, Nataşa tepesinde, hafif öne eğik ve şaşkın.

“Pekâlâ,” diye fısıldadı Nataşa yavaşça, neredeyse sağaltıcı bir sesle. “El ele tutuştuk. Şimdi ne olacak?”

“Şimdi,” dedi Robbie, “kulpu çevireceğim.”

Uzun zaman aldı İgor’u bulmaları. Önce kıllı, kambur bir yalana rastladılar, Arjantinli’ydi anlaşılan, sadece İspanyolca konuşuyordu. Sonra Nataşa’nın bir

başka yalanı çıktı karşılarına - takkeli ve aşırı gayretli bir polis, onları durdurup evraklarını görmek istedi, fakat İgor'un adını bile duymamıştı. Sonunda Robbie'nin, kocasından dayak yiyen zavallı yeğeni yardım etti onlara. Son yalanındaki kedi yavrularını besliyordu onu bulduklarında. İgor'a birkaç gün önce rastlamıştı, fakat köpeğin nerede olduğunu biliyordu. Köpeği bulduklarında Robbie'nin ellerini ve yüzünü yaladı, sonra onları büyük bir sevinçle İgor'un yatağına götürdü.

Kötüydü İgor'un durumu. Yüzü solgundu, aşırı terliyordu. Fakat Nataşa'yı görünce yüzü aydınlandı. O kadar heyecanlandı ki zorlukla ayakta durabilmesine rağmen yataktan kalkıp ona sarıldı. O anda Nataşa ağlamaya başladı, çünkü İgor onun yalanlarından biriydi ve aynı zamanda amcasıydı. Uyduruk bir amca, ama amca yine de. İgor ona kötü hissetmemesini söyledi, gerçi onun için uydurduğu hayat her zaman kolay olmamıştı, ama yine de her anını keyfine vararak yaşamıştı; endişelenmesine gerek yoktu, çünkü Minsk'teki tren kazası, Odessa'daki soygun, Vladivostok'ta yaşadığı yıldırım çarpması ve Sibirya'daki kuduz kurt sürüsünün saldırısıyla kıyaslanınca kalp krizinin lafı bile edilmezdi. Hep birlikte şeker makinesine gittiklerinde Robbie aralığa bir şekel attı, Nataşa'nın elini tuttu ve ondan kulpu çevirmesini istedi. Bahçeye döndüklerinde Nataşa kendini içinde bir armağan bulunan plastik bir top tutarken buldu. Kalp şeklinde, çirkin, altın renginde bir tılsım vardı topun içinde.

"Biliyor musun," dedi Nataşa, "bu gece bir arkadaşımla birkaç günlüğüne Sina Yarımadası'na gitmem gerekiyordu ama sanıyorum iptal edeceğim. Yarın dönüp İgor'la ilgilenmek istiyorum. Sen de gelmek ister misin?"

Robbie başını salladı. Ona katılabilmesi için iştekilere bir yalan uydurmak zorunda kalacağını biliyordu. Nasıl bir yalan uyduracağından tam olarak emin değildi. Bildiği tek şey mutlu bir yalan olacağıydı; aydınlık, çiçekler ve güneşle dolu. Hem kim bilir - bir ya da iki bebek belki, gülücükler içinde.

SİMYON

İki kişi duruyordu kapıda. Başında el örgüsü takke bulunan bir asteğmen ve onun arkasında seyrek, kumral saçlı, zayıf bir kadın yüzbaşı. Orit biraz bekledi, bir şey söylemediklerini görünce onlara nasıl yardımcı olabileceğini sordu. “Druckman” sözcüğünü savurdu yüzbaşı asteğmene, kısmen emir, kısmen azar. “Kocanız hakkında,” dedi dindar asteğmen Orit’e. “İçeri girebilir miyiz?” Orit gülümsedi ve bu işte bir yanlışlık olduğunu söyledi, çünkü evli değildi. Yüzbaşı Orit’in elinde tuttuğu kırışık kâğıda baktı ve adının Orit olup olmadığını sordu. Orit evet deyince yüzbaşı kibarca fakat katiyetle, “Yine de birkaç dakikalığına içeri girebilir miyiz?” dedi. Orit onları kız arkadaşıyla paylaştığı dairenin salonuna aldı. İçecek bir şey ikram etme olanağı bulamadan dindar asteğmen baklayı ağzından çıkardı. “Öldü.” “Kim?” diye sordu Orit. “Acelen mi var?” diye azarladı yüzbaşı onu. “Oturmasını bekleyemez miydin? Kendine bir bardak su alsaydı hiç olmazsa.” “Özür dilerim,” dedi dindar asteğmen Orit’e, dudaklarını asabi bir tikle sıkarak. “Bu benim için ilk. Acemi eğitimindeyim henüz.” “Önemli değil,” dedi Orit. “Fakat ölen kim?” “Kocanız,” dedi dindar asteğmen. “Duyup duymadığınızı bilmiyorum, ama bu sabah Beit Leed kavşağında bir terör saldırısı yaşandı…” “Hayır,” dedi Orit, “duymadım. Haberleri dinlemem. Ama önemli değil, çünkü bu işte bir yanlışlık var. Söyledim size. Evli değilim ben.” Asteğmen yüzbaşıya yalvarır gibi baktı. “Orit Bielsky sizsiniz, değil mi?” diye sordu yüzbaşı sesinde hafif bir sabırsızlıkla. “Hayır,” dedi Orit. “Ben Orit Levine’im.” “Doğru,” dedi yüzbaşı. “İki yıl önce, şubat ayında, başçavuş Simyon Bielsky ile evlendiniz.” Orit salondaki yırtık kanepeye oturdu. Boğazı o kadar kurumuştu ki kaşınıyordu. Tekrar düşününce, şu Druckman kendine bir bardak diyet kola koyana kadar bekleseydi gerçekten iyi olacaktı. “Anlamıyorum,” dedi dindar asteğmen yüksek bir fısıltıyla, “o mu, değil mi?” Yüzbaşı susmasını işaret etti. Sonra lavaboya gidip Orit için bir bardak su doldurdu. Dairenin musluk suyu iğrençti. Orit suyu her zaman iğrenç bir şey olarak görmüştü, özellikle bu dairenin musluk suyunu.“Acele etmeyin,” dedi yüzbaşı, Orit’e bardağı uzatarak. “Bizim acelemiz yok,” diyerek Orit’in yanına geçti. Bir süre öylece oturdular, mutlak bir sessizlik içinde. Sonunda ayakta duran dindar asteğmen sabrını tüketip, “Ailesi burada değil, bunu biliyorsunuz muhtemelen,” deyinceye kadar. “Bütün akrabaları Rusya’da kalmış. Burada kimsesi yokmuş.” “Sizden başka,” diye ekledi yüzbaşı, kuru elini Orit’in elinin üzerine koyarak. “Bunun ne anlama geldiğini biliyor musunuz?” diye sordu Druckman, karşılarındaki koltuğa geçerek. “Kes sesini,” diye tısladı yüzbaşı ona. “Densiz.” “Neden densiz?” dedi dindar asteğmen, gücenmiş bir

biçimde. “Nasılsa söylemek zorundayız, geciktirmenin manası var mı?” Yüzbaşı onu dikkate almadı ve Orit’e sanki ikisini birden kucaklayan tuhaf bir biçimde sarıldı. “Neyi söylemek zorundasınız?” diye sordu Orit, yüzbaşının kollarından sıyrılmaya çalışarak. Yüzbaşı onu bıraktı ve biraz teatral bir biçimde derin bir soluk aldıktan sonra, “Onu teşhis edebilecek tek kişi sizsiniz,” dedi.

Simyon’u evlendikleri gün tanımıştı. Assi ile aynı bölükteydi ve Assi onun hakkında hikâyeler anlatırdı: Pantolonunu fazla yukarı çektiği için sabahları kamışını hangi tarafa yatıracağına karar vermesi gerekirdi; ne zaman askere-selam radyo programını dinleseler ve sunucu “Ordudaki en yakışıklı askere gidiyor,” gibisinden bir şeyler söylese Simyon mesaj yüzde yüz kendisine yollanıyormuş gibi gerilirdi. “Kim o denyoya selam gönderir ki?” derdi Assi gülerek. O denyo ile evlenmişti işte Orit. Aslında askere gitmemek için Assi’den kendisiyle evlenmesini istemişti, fakat Assi hayatta olmaz demişti, çünkü erkek arkadaşla yapılan sahte evlilik hiçbir zaman bütünüyle sahte olamazdı, ilişkilerinin zedeleneceğinden emindi. Simyon’u öneren Assi olmuştu. “Yüz şekele o moron sana bir çocuk bile yapar,” demişti Assi gülerek. “Yüz şekel için yapmayacakları şey yok bu Rusların.” Assi’ye bunu düşünmesi gerektiğini söylemişti, içten içe hemen kabul etmeye karar vermiş olmasına rağmen. Fakat Assi kalbini kırmıştı ona kendisiyle evlenmeyeceğini söyleyerek. Ondan kendisine bir iyilik yapmasını istemişti, erkek arkadaşı olduğuna göre yardım etmesi gerekirdi. Hem, sahte bile olsa, denyonun tekiyle evlenmek hiç hoş değildi.

Ertesi gün Assi askerden eve gelmiş ve alnına bir öpücük kondurduktan sonra, “Sana yüz şekel kazandırdım,” demişti. Orit alnındaki tükürüğü silerken Assi izah etmişti: “O moron seninle karşılığında para almadan evlenecek.” Orit bunun biraz kuşku uyandırıcı olduğunu ve dikkatli davranmaları gerektiğini söylemişti, çünkü belki de bu Simyon “sahte evlilik” kavramını bilmiyordu. “Biliyor, hem de nasıl biliyor,” demişti Assi, “denyo olabilir ama tahmin edemeyeceğin kadar da işini bilir.” “Öyleyse para almadan evlenmeyi neden kabul etti?” demişti Orit.“Ne bileyim ben?” demişti Assi, bir kahkaha atıp yıkanmamış salatalıktan bir ısırık alarak. “Belki hayatında evliliğe ancak bu kadar yaklaşabileceğini düşünüyordur.”

Dindar asteğmen arka koltuğa geçti ve yüzbaşı Renault’yu sürdü. Yol boyunca hiç konuşmadılar neredeyse, bu da Orit’e hayatında ilk kez bir ölü göreceği gerçeğini düşünme fırsatı tanıdı; kendine hep hergele sevgililer bulduğunu ve bunu ilk görüşte anlamasına rağmen onlarla bir-iki yıl birlikte olmayı sürdürdüğünü. Kürtajını ve reenkarnasyona inandığı için bebeğin ruhunun sıska

kedisinde beden bulduğunda ısrar eden annesini. “Ağlayışını dinle şunun,” diyordu Orit’e. “Şu sesi dinle, bebek ağlaması değil mi bu? Bu kedi dört yıldır seninle birlikte ve hiçbir zaman böyle ağlamadı.” Orit annesinin zırvaladığını, kedinin sadece yemeğin ya da dışarıdaki bir dişi kedinin kokusunu aldığını biliyordu. Fakat iniltileri bebek ağlamasını andırıyordu gerçekten, sabaha kadar da sürüyordu. Neyse ki Assi ile birlikte değildi artık, çünkü bunu ona söylemiş olsaydı kahkahadan kırılırdı. Simyon’un ruhunu da düşünmeye çalıştı, nereye reenkarne olacağını, fakat bu tür şeylere inanmadığını hatırladı. Sonra subaylarla birlikte morga gitmeyi neden kabul ettiğini sordu kendine; evliliğin sahte olduğunu neden söylememişti? Tuhaf bir duyguydu insanın eşini teşhis etmek için morga gitmesi. Ürkütücü, fakat aynı zamanda heyecan verici. Sinemada olmak gibiydi biraz - bedelini ödemek zorunda kalmadan deneyim yaşamak. Assi olsaydı bunun parmağını bile kımıldatmadan kendine hayat boyu dul maaşı bağlatmak için mükemmel bir fırsat olduğunu ve orduda kimsenin hahambaşılıktan alınmış evlilik belgesine karşı bir şey yapamayacağını söylerdi muhtemelen. “Çok zor olmayacak,” dedi yüzbaşı Orit’in kaşlarının endişeyle çatıldığını fark ederek. “Yanınızdan hiç ayrılmayacağız.”

Simyon’un şahitliğini Assi yapmış, tören boyunca komik suratlar takınarak Orit’i güldürmeye çalışmıştı. Simyon’un kendisi hikâyelerinden çok daha iyi görünüyordu. Dünyanın en yakışıklı erkeği olmayabilirdi, fakat Assi’nin tarif ettiği kadar çirkin değildi. Öyle aptal da değildi. Törenden sonra Assi onları falafel yemeye götürmüştü. Bütün gün birbirlerine “merhaba” ve törende söyledikleri sözcükler dışında tek söz etmemiş, daha sonra falafel büfesine gittiklerinde göz göze gelmemek için ellerinden geleni yapmışlardı. Bu, Assi’yi güldürmüştü. “Bak ne kadar güzel bir karın var,” demişti, elini Simyon’un omzuna koyarak. Simyon ise gözlerini elindeki sosu akan pideden ayırmamıştı. “Ne yapacağız seninle, Simyon?” diye sormuştu Assi, iğnelemeye devam ederek. “Şimdi onu öpmen gerekiyor, biliyorsun. Yoksa, Yahudi dinine göre, evlilik geçersiz sayılır.” Orit, Simyon’un Assi’ye inanıp inanmadığından hiçbir zaman emin olamamıştı. Assi daha sonra ona tabii ki inanmadığını, sadece fırsatı değerlendirdiğini söylemişti ama Orit o kadar emin değildi. Her halükârda, Simyon birden öne doğru eğilip onu öpmeye kalkışmıştı. Orit geri sıçramış, dudakları dudaklarına değmemişti. Fakat ağzının kokusunu almıştı; koku, falafelin kızartma yağı kokusu ile saçına sinen o küflü hahamhane kokusuyla karışık bir kokuydu. Onlardan birkaç adım uzaklaştıktan sonra bir çiçek tarhına kusmuş ve Simyon’la göz göze gelmişti. Simyon bir an için donakalmış, sonra koşmaya başlamıştı. Uzaklaşmak için. Assi onu çağırmayı denemiş, fakat Simyon durmamıştı. Bu da onu son görüşü olmuştu. O güne dek.

Morga giderken onu teşhis edemeyeceği endişesine kapıldı. Onu iki yıl önce sadece bir kez görmüştü en nihayetinde, hayattayken. Fakat görür görmez bildi o olduğunu. Yeşil bir çarşaf onu boynuna kadar örtmüştü. Yanağındaki madeni bir şekel büyüklüğündeki delik dışında yüzünde hasar yoktu. Cesedin kokusu iki yıl önce yüzüne değen ağız kokusunun aynısıydı. Birçok kez düşünmüştü o anı. Falafel büfesinde oturmaya devam ederken Assi Simyon'un ağzının kokmasının onun suçu olmadığını söylemişti, fakat o her zaman kendini suçlu hissetmişti. Ve o gün bile, kapısını çaldıklarında, hatırlaması gerekirdi. Başından bir milyon evlilik geçmemişti nihayetinde. "Kocanızla bir dakika yalnız kalmak ister misiniz?" diye sordu yüzbaşı. Orit başını salladı. "Gerçekten. Ağlamak son derece doğal," dedi yüzbaşı. "Kendinizi tutmanın bir anlamı yok."

KAPALI

Sürekli hayal kuran bir adam tanıyorum. Bu adam sokakta bile gözleri kapalı yürür. Bir gün arabasının yolcu koltuğunda otururken başımı çevirip soluma baktığımda onu iki eli direksiyonda ve gözleri kapalı gördüm. Ciddiyim, karayolunda o şekilde sürüyordu.

“Haggai,” dedim, “bu hiç de iyi bir fikir değil. Haggai, gözlerini aç.” Fakat hiçbir şey yokmuş gibi sürmeye devam etti.

“Şimdi neredeyim biliyor musun?” diye sordu bana.

“Gözlerini aç,” dedim yine, “korkutuyorsun beni.” Mucizevi bir şekilde kaza yapmadık.

Adam başkalarının evlerine dair hayal kuruyor, ona ait olduklarına dair. Arabalarına dair, işlerine dair. İşlerini boş verin. Karılarına dair. Başkalarının karılarının kendi karısı olduğuna dair hayaller kuruyor. Çocuklarının da - sokakta ya da parkta karşılaştığı veya televizyon ekranlarında gördüğü çocukların kendi çocuklarının yerini aldığını hayal ediyor. Ona kalsa bütün hayatını hayal kurarak geçirecek.

“Haggai,” diyorum ona, “Haggai, uyan. Kendi hayatına uyan. İnanılmaz bir hayatın var. Şahane bir karın, muhteşem çocukların var. Uyan.”

“Kes,” diye karşılık veriyor içine gömüldüğü armut koltuğundan, “içine etme. Şu anda kiminle birlikteyim biliyor musun? Eski askerlik arkadaşım Yotam Ratsabi’yle. Yotam Ratsabi’yle cip turundayız. Ben, Yoti ve küçük Eviatar Mendelssohn. Amit’in kreşindeki şu büyümüş de küçülmüş çocuk. Eviatar olacak küçük şeytan bana, ‘Baba, susadım. Bir bira içebilir miyim?’ diye soruyor. Tahayyül edebiliyor musun? Yedi yaşında bile değil henüz. Ben de, ‘Hayır, Evi. Annenin izin vermediğini biliyorsun,’ diyorum. Annesi derken eski karımı kastediyorum. Okuldan Rona Yedidia. Bir manken kadar güzel, fakat çok sert ve kararlı.”

“Haggai,” diyorum, “Evi senin oğlun, Rona da karın değil. Sen henüz boşanmadın, mutlu bir evliliğin var. Aç gözlerini.”

“Çocuğu ne zaman ona götürsem aletim kalkıyor,” diyor, beni duymamış gibi. “Gemi direği gibi oluyor. Harikulade, eski karım, harikulade fakat çok katı. Aletimi kaldıran da onun bu katılığı.”

“O, senin eski karın değil,” diyorum, “ayrıca aletin kalkmış falan değil.” Ne dediğimi biliyorum. Benden bir metre uzakta oturuyor ve üzerinde şortu var. Herhangi bir sertlik görmüyorum.

“Ayrılmak zorunda kaldık,” diyor. “Onunla birlikte olmaktan nefret ediyordum. O da kendiyle birlikte olmaktan nefret ediyordu.”

“Haggai,” diye yalvarıyorum, “karının adı Carnie. Ve evet, harikulade. Fakat katı değil. Sana karşı değil.” Karısı gerçekten çok yumuşak bir insan. Bir kuşun yumuşak ruhuna ve kocaman bir yüreğe sahip; herkesin acısını duyumsar. Dokuz aydır birlikteyiz. Haggai işe erken başlar, bu yüzden sekiz buçukta onu görmeye giderim, karısı çocukları kreşe bıraktıktan hemen sonra.

“Rona’yla okulda tanıştık,” diye devam ediyor. “O benim ilk göz ağrımdı, ben de onun. Boşandıktan sonra bir süre farklı kadınlarla yattım, fakat hiçbiri onunla kıyaslanamazdı. Biliyor musun, hâlâ yalnızmış gibi görünüyor, uzaktan en azından. Hayatında biri olduğunu öğrenirsem yıkılırım, boşanmış olmamıza rağmen. Paramparça olurum. Katlanamam. Diğer kadınlar benim için hiçbir şey ifade etmiyor. Yalnız o. Ondan başka hiç kimse olmadı.”

“Haggai,” diyorum, “karının adı Carnie ve hayatında başka biri yok. Hâlâ evlisiniz.”

“Rona’nın hayatında da başka biri yok,” diyor, kuru dudaklarını yalayarak, “hiç kimse. Biri olsaydı kendimi öldürürdüm.”

Ellerinde alışveriş poşetleriyle Carnie giriyor daireye. Beni öylesine selamlıyor. Birlikte olmaya başladığımızdan beri başkalarının yanında bana daha mesafeli davranmaya çalışıyor. Haggai’ye hiçbir şey demiyor; gözleri kapalı olduğunda onunla konuşmanın yararsız olduğunu biliyor.

“Evim,” diyor Haggai, “Tel Aviv’in göbeğinde. Harikulade bir ev, pencerenin tam önünde bir dut ağacı var. Fakat küçük, çok küçük. Hafta sonları, çocuklar bana geldiğinde, çekyatı çıkarmak zorunda kalıyorum. Anamı ağlatıyor. Bu yaza kadar bir çözüm bulamazsam taşınmak zorunda kalacağım.”

SAĞLIKLI BAŞLANGIÇ

O gittiğinden beri her gece farklı bir yerde uyuyakalıyordu; kanepede, salondaki koltuklardan birinde, bir berduş gibi balkondaki hasırın üzerinde. Ve her sabah dışarıda kahvaltı etmeye özen gösteriyordu. Cezaevindeki mahkumlar bile her gün avluda yürüyüşe çıkmaz mı? Kafede ona her zaman iki kişilik servis açılmış bir masa verip boş iskemlenin karşısına oturturlardı. Her zaman. Garson ona yalnız olup olmadığını özellikle sormuşsa bile. Diğer masalarda gülüp şakalaşarak birbirlerinin yemeklerini tadan ya da hesabı ödemek için tartışan iki-üç kişi otururken Miron tek başına Sağlıklı Başlangıç'ını yerdi - portakal suyu, ballı müsli, az yağlı inek sütüyle kafeinsiz duble espreso. Karşısında onunla şakalaşan birinin olmasını yeğlerdi tabii ki. Hesap geldiğinde onunla tartışacak, "Ondan alma! Avri, koy o parayı cebine. Bu benden," diyerek parayı garsona vermeye çalışacak biri. Ama onunla oturacak kimse yoktu ve yalnız kahvaltı etmek evde kalmaktan yüz kat daha iyiydi.

Miron zamanının çoğunu diğer masaları gözlemleyerek geçiriyordu. Çevresiyle ilgilenmiyormuş gibi görünerek gazetenin spor ekini okuyor ya da büyük bir ciddiyetle borsa hisselerinin iniş çıkışlarını incelerken konuşmalara kulak kabartıyordu. Bazen biri yanına gelip gazetenin okumayı bitirdiği bölümünü almak için izin istiyor, o da başını sallayıp gülümsemeye çalışıyordu. Bir keresinde seksi bir genç anne bebek arabasıyla yanına geldiğinde ona banliyödeki tecavüz vakasını manşet yapan gazetenin ana sayfasını uzatmış ve "Nasıl da çılgın bir dünyaya çocuk getiriyoruz," bile demişti. Ortak bir kadere işaret ettiği için insanları bir şekilde birbirlerine yaklaştıracak türden bir beyan olduğunu düşünmüştü, oysa seksi anne ona öylece bakmakla yetinmiş ve izin istemeden Sağlıklı Yaşam ekini de almıştı.

Sonra, bir perşembe günü kafeye şişman, terli bir adam girdi ve ona gülümsedi. Miron hazırlıksız yakalanmıştı. Ona en son gülümseyen kişi Mayan olmuştu, onu terk etmeden hemen evvel, beş ay önce. Mayan'ın gülümsemesi tartışmaya yer bırakmayacak kadar alaycıydı, oysa bu adamın gülümsemesi yumuşak, neredeyse özür diler gibiydi. Şişman adam eliyle oturmak istediğini ima eden bir işaret yaptı ve Miron düşünmeden başını salladı. Şişman adam oturdu.

"Reuben," dedi, "Bak, geç kaldığım için üzgünüm. On dediğimizi biliyorum fakat ufaklıkla kâbus gibi bir sabah geçirdim."

Miron’un aklından şişman adama Reuben olmadığını söylemek geçti, fakat kendini saatine bakıp, “On dakikanın lafı mı olur? Dert etme,” derken buldu.

İkisi de birkaç saniye boyunca bir şey demedi, sonra Miron çocuğun iyi olup olmadığını sordu. Şişman adam iyi olduğunu söyledi, yeni bir kreşe başlamıştı ve onu götürdüğünde gitmesine izin vermek istememişti.

“Ama boş ver,” dedi birden şişman adam. “Benim dertlerimi dinlemeye ihtiyacın yok, seninkiler sana yetiyordur. İş konuşalım.”

Miron derin bir soluk alıp bekledi.

“Dinle,” dedi şişman adam, “beş yüz çok fazla. Dört yüze bırak bana. Bak ne diyeceğim? Dört yüz on yapalım, altı yüz hisse alırım.”

“Dört yüz seksen,” dedi Miron. “Dört yüz seksen. O da en az bin hisse alman koşuluyla.”

“Anlamaya çalış,” dedi şişman adam, “piyasa berbat durumda. Resesyon piyasayı altüstü etti. Dün gece haberlerde çöp bidonlarından yemek yiyen insanları gösterdiler. Israr edersen pahalıya satmak zorunda kalacağım. Bu fiyatlarla bana borsada var olma şansı tanımıyorsun.”

“Tasalanma,” dedi Miron. “Çöp bidonundan yemek yiyen her üç kişiye karşılık Mercedes ile gezen biri var.”

Bu, şişman adamın yüksek sesle gülmesine neden oldu. “Çetin ceviz olduğunu söylemişlerdi bana,” dedi gülümseyerek.

“Senden farkım yok,” diye karşı çıktı Miron. “Ekmek paramı çıkarmaya çalışıyorum, hepsi bu.”

Şişman adam terli avucunu gömleğine sildikten sonra Miron’a uzattı. “Dört yüz altmış,” dedi. “Dört yüz altmış ve bin hisse.” Miron’un tepki koymak üzere olduğunu görünce, “Dört yüz altmış, bin hisse ve sana bir iyilik borcum olsun,” dedi. “Bizim meslekte iyilik borcunun paradan daha değerli olduğunu sen herkesten daha iyi bilirsin.”

Bu son cümle Miron’un adamın uzattığı eli tutup sıkmasına yetti. Hayatında ilk kez biri ona bir iyilik borçlanıyordu. Adının Reuben olduğunu sanan biri, ama olsun. Yemek bittikten sonra hesabı kimin ödeyeceğini tartışırlarken Miron midesine bir sıcaklık yayıldığını hissetti ve saniyenin onda biri kadar bir farkla adamdan önce davranıp kırışık banknotu garsonun eline tutuşturdu.

O günden sonra standart bir prosedür halini aldı. Masaya oturup siparişini verdikten sonra kafeye yeni birinin gelmesini bekliyordu Miron. Gelen kişi masalara arayış içinde baktığında hemen el sallayıp onu oturmaya davet ediyordu.

“Bunun mahkemeye intikal etmesini istemiyorum,” dedi gür kaşlı kel adam.

“Ben de,” dedi Miron. “İki dost gibi anlaşmaya varmak her zaman en iyisidir.”

“Gece vardiyasında çalışmam,” dedi botoks dudaklı boyalı sarışın.

“Sen kendini ne sanıyorsun? Herkes gece vardiyasında çalışırken sen çalışmayacaksın, öyle mi?” diye tersledi onu Miron.

“Gabi sana üzgün olduğunu söylememi istedi,” dedi çürük dişli, küpeli tip.

“Gerçekten üzgün olsaydı,” diye karşılık verdi Miron, “gelip bana kendi söyler, aracıya gerek duymazdı.”

“E-postan bende daha uzun boylu olduğun izlenimi uyandırmıştı,” dedi sıska kızıl.

“Senin e-postan da bende daha az mızmız olduğun izlenimi uyandırmıştı,” diye karşılık verdi Miron.

Sonunda her şey tatlıya bağlanıyordu bir şekilde. Keltoşla mahkemeye gitmeden anlaştılar. Botoks dudaklı kız kardeşinden haftada bir gece çocuk bakıcılığı yapmasını istemeyi kabul etti. Çürük diş Gabi’nin telefon edeceğine söz verdi ve kızıl saçlı hatunla birbirlerine uygun olmadıklarına karar verdiler. Hesabı bazen onlar ödüyordu, bazen Miron. Kızıl saçlıyla yarı yarıya bölüştüler. Her şey o kadar büyüleyiciydi ki bir bütün sabah boyunca karşısına kimse oturmadığında Miron’un morali bozuluyordu. Fakat bu pek sık olmuyordu neyse ki.

Terli şişman adamın karşısına oturduğu günün üzerinden iki ay kadar geçmişti ki bir sabah yüzü çiçekbozuğu bir adam girdi içeri. Çiçekbozuğu yüzüne ve Miron’dan on yıl daha yaşlı görünmesine rağmen, karizmatik ve yakışıklıydı. Otururken söylediği ilk şey, “Gelmeyeceğinden emindim,” oldu.

“Sözleşmiştik ama,” diye karşılık verdi Miron.

“Evet,” dedi çiçekbozuğu yüzlü adam hüzünlü bir gülümsemeyle, “ama sana telefonda öyle bağırdıktan sonra cesaret edemeyeceğini düşünmüştüm.”

“Karşındayım işte,” dedi Miron, adama neredeyse meydan okuyarak.

“Telefonda bağırdığım için üzgünüm,” diye özür diledi adam. “Gerçekten, kendimi kaybettim. Fakat söylediğim her şeyin arkasındayım - anladın mı? Onunla görüşmeyi kesmeni istiyorum.”

“Fakat onu seviyorum,” dedi Miron, boğuk bir sesle.

“Bazen bir şeyi sevdiğin halde ondan feragat etmen gerekebilir,” dedi çiçekbozuğu yüzlü adam. “Senden yaşlı birine kulak ver. Bazen feragat etmek gerekir.”

“Üzgünüm,” dedi Miron, “fakat yapamam.”

“Evet, yapabilirsin,” diye bağırdı adam. “Yapabilirsin ve yapacaksın. Başka yolu yok. İkimiz de onu seviyor olabiliriz ama ben onun kocasıyım ve yuvamı yıkmana müsaade etmeyeceğim. Anladın mı?”

Miron başını salladı. “Bu son sene hayatımın nasıl geçtiğini tahmin bile edemezsin,” dedi adama. “Cehennem. Cehennem bile değil, koca bir dilim hiç. Ve bu kadar uzun zaman hiçle yaşadıktan sonra karşına birden seni heyecanlandıran bir şey çıktığında ona defolup gitmesini söyleyemezsin. Beni anlıyorsun, değil mi? Biliyorum anladığını.”

Adam altdudağını ısırdı. “Bir daha onunla görüşürsen,” dedi, “seni öldürürüm. Şakam olmadığını gayet iyi biliyorsun.”

“Öldür öyleyse,” dedi Miron omuz silkerek. “Beni böyle korkutamazsın. Er ya da geç hepimiz bir gün öleceğiz.”

Adam masanın üzerine eğilip Miron’un çenesine bir yumruk indirdi. Hayatında ilk kez biri ona bu kadar sert vuruyordu. Miron yüzünün ortasından her yöne doğru yayılan bir acı hissetti. Saniyeler sonra kendini yerde buldu, adam tepesine dikilmişti.

“Onu buradan götüreceğim,” diye bağırıyordu adam, bir yandan Miron’un karnını ve kaburgalarını tekmeleyerek. “Uzaklara götüreceğim onu, başka bir ülkeye ve sen nerede olduğunu bilmeyeceksin. Onu bir daha asla göremeyeceksin, anladın mı, aşağılık herif!”

İki garson adamın üzerine atılıp onu bir şekilde Miron’un üzerinden almayı başardı. Biri bağırarak barmenden polisi aramasını istedi. Miron, yanağı hâlâ serin döşemenin üzerinde, adamın kafeden kaçışını seyretti. Garsonlardan biri

üzerine eğilip iyi olup olmadığını sordu. Miron yanıt vermeye çabaladı.

“Ambulans çağırmamızı ister misiniz?” diye sordu garson. Miron hayır diye fısıldadı. “Emin misiniz?” diye ısrar etti garson. “Kanamanız var.” Miron yavaşça başını sallayıp gözlerini kapattı. Hayal gücünü son zerresine kadar kullanarak kendini o kadınla hayal etmeye çalıştı. Bir daha asla göremeyeceği o kadınla… Uğraştı ve bir an için görür gibi oldu. Bütün vücudu ağrıyordu. Canlı hissediyordu kendini.

EKİP ÇALIŞMASI

Oğlum onu öldürmemi istiyor. Henüz küçük ve tam olarak ifade edemiyor, ama anlıyorum meramını. “Baba ona sertten daha sert vursun istiyorum,” diyor.

“Ağlatacak kadar mı?” diye soruyorum.

“Hayır,” diyor, küçük başını iki yana sallayarak, “daha da sert.”

Şiddete meyilli bir çocuk değil benim oğlum. Dört buçuk yaşında ve bugüne dek birine vurmamı istediğini hatırlamıyorum. Üzerinde Dora bulunan bir sırt çantası ya da dondurma gibi gereksiz şeyler talep eden bir çocuk da değil. Sadece hak ettiğini düşündüğü şeyleri ister. Babası gibi.

Ve, parmakla işaret etmekte sakınca yoksa, annesi gibi *değildir.* Annesi eve gözlerinde yaşlarla girip trafikte ona küfreden bir adama ya da dükkânda onu kazıklayan bir satıcıya dair hikâyeler anlatırdı eskiden. Olayı üç-dört farklı biçimde anlatmasını ister, sorular sorar, en küçük ayrıntıya varıncaya dek irdeler ve on seferin dokuzunda hatalı olduğunu keşfederdim. Arabadaki adam ona küfretmekte haklı olurdu ve satıcının bütün yaptığı faturasına katma değer vergisini eklemekten ibaretti.

Fakat benim küçük Roiki’m onun gibi değil. Babasından birine onu ağlatmaktan daha beter edecek kadar sert vurmasını istiyorsa, işin içinde bir iş olması gerektiğini biliyorum. “Ne yaptı sana?” diye soruyorum. “Vurdu mu?”

“Hayır,” diyor Roiki. “Annem dışarı çıktığında bana bakıcılık yapıyor. Kapıyı anahtarla kilitliyor. Beni odamda, karanlıkta bırakıyor ve kapıyı açmıyor. Ağlasam bile. Uslu olacağıma söz versem bile.”

Sımsıkı sarılıyorum ona. “Tasalanma,” diyorum, “Baba anneanneyi durduracak.”

“Ona sertten daha sert mi vuracaksın?” diye soruyor gözyaşlarının arasından.

Bir babanın oğlunu ağlarken görmesi çok acı verici. Hele ki boşanmışsa. İçimden “Evet,” demek, sertten daha sert vuracağıma söz vermek geliyor. Fakat bir şey demiyorum. Dikkatliyim. Çünkü bir çocuğa söz verip tutmamak kadar kötü bir şey yoktur. Çocuğu hayatının sonuna kadar yaralayabilir bu. Hemen konuyu değiştiriyorum. “Babanın iş yerindeki otoparka gitmek ister misin? Seni kucağıma alırım, arabayı birlikte süreriz - ekip çalışması ha?”

“Ekip çalışması” dediğim anda gözleri heyecanla parıldıyor, ağlamasından artakalan yaşlar daha da parıldamalarına neden oluyor. Otoparkta yarım saat kadar birlikte araba sürüyoruz. O, direksiyonu kumanda ediyor, ben pedalları. Vites değiştirmesine bile izin veriyorum. Geri vites onu çıldırtıyor. Çocuk kahkahası gibisi yok.

Onu on beş dakika erken bırakıyorum. Bizi izlemekte olduklarını bildiğim için bu tür şeylere özellikle dikkat ediyorum. Asansöre binmeden önce üstünün başının tertipli olduğundan, onu kirsiz ve lekesiz teslim ettiğimden emin oluyorum. Sonra lobi aynasında kendime bakıp aynı şeyleri kontrol ediyorum.

“Nereye gittiniz?” diye soruyor Şeyni, kapıdan içeri girmemizi bile beklemeden. “Gymboree’ye,” diye cevap veriyor Roiki - anlaştığımız gibi. “Çocuklarla oynadık.”

“Umarım Baba bu kez güzel oynamıştır,” diyor Şeyni, kendinden hoşnut görünerek, “diğer çocukları itip kakmamıştır.”

“Baba kimseyi itip kakmadı,” diyorum, çocuğun önünde beni kışkırtmaya çalışmasından hoşnut olmadığımı açıkça ima eden bir tonla.

“İtip kakmadı,” diyor Roiki. “Çok eğlendik!”

Oyun parkından sonra ağlamış olduğunu ve anneannesinin canını yakmamı istediğini bütünüyle unutmuş. Çocukların böyle şahane bir yanları var. Ne yaparsan yap, bir saat sonra unutup başka şeyler düşünürler, onları daha mutlu edecek şeyler. Fakat ben artık çocuk değilim ve arabama döndüğümde zihnimde Roiki’nin küçük odasında kapıyı tekmelediğini ve kapının öte yanında duran Şeyni’nin suratsız annesinin kapıyı açmadığını canlandırabiliyorum. Bunu zekice halletmeliyim. Kadının buna bir son vereceğinden emin olmalıyım – fakat kendimi korumak zorundayım, oğlumu görmeyi tehlikeye atamam. Bu acınası, on beş günde bir ziyaretlerin bile bedeli yeterince ağır zaten.

Şu hadise olmayan hadisenin bedelini hâlâ ödüyorum. Küçük tombul bir kız salıncakların bulunduğu bölümde oğluma saldırdı. Bütün gücüyle çimdiklerken ben de onu uzaklaştırmaya çalıştım. Kızı sol elimle hafifçe çektiğimde düşüp metal çerçeveye çarptı. Hiçbir yerine bir şey olmadı, ufacık bir çiziği bile yoktu, isterik olduğu besbelli olan annesi bile mesele çıkarmadı. Fakat Roiki kazayla bundan Şeyni’ye söz ettiğinde, Amram ile Şeyni çekirge gibi üstümde gezinmeye başladı. Bir daha çocuğun önünde “şiddet eğilimi” gösterecek olursam imzalamış olduğumuz anlaşmayı temyiz ettirmek için mahkemeye

başvuracaklarını söyledi Şeyni.

“Ne şiddeti?” dedim ona. “Birlikte beş sene yaşadık, sana bir kez olsun el kaldırdım mı?” O konuda söyleyecek bir şeyi olmadığını biliyor. Pek çok kez sıkı bir tokadı hak ettiği olmuştu, fakat ben her seferinde kendimi frenlemiştim. Başkası olsa kıçına tekmeyi yerleştirirdi. Fakat ben hayatımda bir kadına el kaldırmadım. Sonra bir şekilde, ne olduğunu anlayamadan, Amram işe burnunu soktu. “Şimdi, şu anda bile, şiddet eğilimi gösteriyorsun,” dedi bana. “Gözlerinde çılgın bir bakış var.”

“Çılgın bir bakış değil,” dedim ona, gülümseyerek. “İnsan ruhuna dair bir şey. Duygu diyoruz buna. Sende zerresinin bile bulunmayışı kötü bir şey olduğu anlamına gelmez.”

Sonunda, kendisinde bolca bulanan şiddet karşıtlığıyla bağırıp çağıran, tehdit eden, oğlumu bir daha göremeyeceğimi söyleyen Amram oldu. Onu kaydetmediğime hayıflanıyorum. Lağımdan farkı yoktu açtığı ağzın. Fakat ona iyice ayar vermek için gülümseyip rahat bir tavır takınmakla yetindim. Sonunda meseleyi kapatmak için bir daha asla böyle bir şey yapmayacağıma söz verdim. Sanki ertesi gün yere sermek için kendime bir başka beş yaşında kız bulmayı planlıyormuşum gibi.

Roiki’yi oyun parkından bir sonraki alışımda doğrudan anneanne konusunu açıyorum. Onun açmasını bekleyebilirim, fakat çocuklar bu tür şeyleri geciktirmeyi sever ve benim o kadar zamanım yok. “Son konuşmamızdan sonra,” diyorum, “Anneanne sana bakıcılık yaptı mı?”

Roiki ona satın aldığım kavunlu çubuk dondurmayı yalayıp başını sallıyor. “Bir daha yaparsa,” diye soruyor, “canını yakacak mısın?”

Derin bir soluk alıyorum. Evet demeyi dünyada her şeyden daha çok istiyorum, fakat göze alamam. Onu görmemi engellerlerse, ölürüm. “İstiyorum– her şeyden çok,” diyorum ona. “Anneanne’nin canını yakmayı dünyada her şeyden daha fazla istiyorum. Ona sertten daha sert vurmak istiyorum. Ve sadece Annenanne’ye değil. Senin canını yakan herkese.”

“Şu dondurma külahı biçimindeki parktaki kıza yaptığın gibi mi?” diyor, gözleri parlayarak.

“Parktaki kıza yaptığım gibi,” diyorum, başımı sallayarak. “Fakat Anne, Baba’nın başkalarına vurmasını istemiyor. Baba Anneanne’ye ya da başka birine vuracak olsa bir daha gelip seninle oymasına izin vermeyecekler. Yaptığımız

şeyleri yapamayacağız. Anlıyor musun?”

Cevap vermiyor Roiki. Dondurması pantolonuna damlıyor. Erimesine bilerek izin veriyor, müdahale etmemi bekleyerek. Etmiyorum ama. Uzun bir sessizlikten sonra, “Odada tek başıma kalmak güzel değil benim için,” diyor.

“Biliyorum,” diyorum, “fakat ben bunu engelleyemem. Bir tek sen engelleyebilirsin. Baba sana nasıl engelleyeceğini öğretmek istiyor.”

Anneannesi onu bir daha odaya kilitlediğinde ne yapması gerektiğini izah ediyorum. Kendine gerçekten zarar vermeden morartmak için başının hangi bölümünü duvara vurması gerektiğini.

“Acıyacak mı?” diye soruyor.

Acıyacağını söylüyorum. Ona şimdiye kadar bir kez bile yalan söylemedim. Şeyni’nin aksine. Henüz birlikteyken aşılarını yaptırmak için çocuk doktoruna götürmüştük, yol boyunca arı sokmasından ve iyi çocuklara verdikleri armağanlardan falan söz ederek oğlanın kafasını karıştırıp durdu, ta ki ben sözünü kesip, “Orada elinde sana acı verecek bir iğne tutan bir kadın olacak– fakat bu konuda yapabileceğimiz bir şey yok. Bu dünyada atlatmak zorunda olduğumuz bazı şeyler var,” diyene kadar. Ve o zaman henüz iki yaşında bile olmayan Roiki bana o zeki bakışıyla baktı ve anladı. Odaya girdiğimizde bütün benliğiyle geri çekilmek istediği belliydi. Fakat itiraz etmedi, kapıya doğru koşmadı. Küçük bir adam gibi başına gelene katlandı.

Birlikte planın her adımını tekrar gözden geçiriyoruz. Daha sonra Şeyni’ye söyleyeceği şeylerin üstünden geçiyorum. Anneanne’yi nasıl kızdırdığını ve Anneanne’nin onu nasıl duvara doğru ittiğini. Özetle, o morluğun nasıl oluştuğunu.

“Acıyacak mı?” diye soruyor sonunda tekrar.

“Acıyacak,” diyorum. “Ama bir kerelik. Ondan sonra Anneanne seni bir daha tek başına odaya kilitleyemeyecek.”

Roiki susuyor. Düşünüyor. Dondurması bitmiş bile. Çubuğu yalıyor. “Peki, annem uydurduğumu söylemez mi?”

Alnını okşuyorum. “Başında yeterince büyük bir morluk varsa, hayır, söylemez.” Ondan sonra arabaya binip otoparka gidiyoruz. Roiki direksiyonu kumanda ediyor, ben pedalları. Ekip çalışması. Arabayı sürerken Roiki’ye nasıl klakson çalındığını gösteriyorum ve bayılıyor. Klaksona basıp duruyor, otopark

görevlisi gelip kesmemizi söyleyinceye kadar. Gece vardiyasında çalışan yaşlı Arap görevli bu. “Lütfen,” diyorum, göz kırpıp bir yirmilik uzatarak. “Çocuk oynuyor. Birkaç dakika sonra gideceğiz.” Arap bir şey demiyor. Parayı alıp kulübesine doğru yürüyor.

“Adam ne istiyordu?” diye soruyor Roiki.

“Hiçbir şey,” diyorum. “Gürültünün nereden geldiğini merak etmiş.”

“Bir kere daha klakson çalabilir miyim?”

“Tabii ki, meleğim.” Onu öpüyorum. “Bir kereden fazla. Tekrar tekrar. Canının çektiği kadar.”

PUDİNG

Avişay Abudi'nin başına gelenler, kanımca, hepimiz için kırmızı bir uyarı ışığı yakmalı. Avişay'dan daha sıradan birini bulmak zor olsa gerek. Çöp kutularını tekmeleyip barlarda kavga çıkaran tiplerden değildir o. Dikkat çekecek bir şey yapmaz. Buna rağmen, bir gün, apansız, gangster kılıklı iki tip kapısını yumruklar. Onu sürükleyerek aşağı indirdikten sonra bir minibüsün arkasına attıkları gibi doğru annesiyle babasının evine götürürler. Avişay yol boyunca minibüsün arkasından dehşet içinde, "Kimsiniz siz? Ne istiyorsunuz?" diye bağırır.

Sürücü, "Sorman gereken soru bu değil," der, yanındaki haydut da başını sallar. "Asıl sormak istediğin, 'Ben kimim?' ve 'Ne istiyorum?' olmalı." Ardından, sanki Avişay dünyanın en komik fıkrasını anlatmış gibi gülerler.

"Ben Avişay Abudi'yim!" der Avişay tehditkâr olmaya çalışan bir sesle. "Amirlerinizle konuşmak istiyorum. Duyuyor musunuz?" O anda minibüsü Avişay'ın anne ve babasının evinin önüne park edip ona doğru dönerler. Avişay ona vuracaklarından ve bunu hak etmediğinden emindir. Hiç hak etmemiştir. "Başınız gerçekten belada," der Avişay, adamlar onu minibüsten çekip çıkarırken yüzünü korumaya çalışarak. "Gerçekten fena çuvalladınız!"

Ama işin doğrusu, adamlar ona vurmaz. Avişay ne yapmaya çalıştıklarını bilmez, fakat hisseder. Hissettiği de giysilerini çıkarmakta olduklarıdır. Cinsel şiddet içeren bir biçimde değil ama, gayet düzgünce. Onu tekrar giydirdikten sonra sırtına ağır bir çanta yükleyip, "Acele et, annenle babanın yanına koş. Gecikmek istemezsin," derler. Ve Avişay koşar. Koşabildiğince hızla. Basamakları üçer üçer çıkıp anne babasının oturduğu dairenin ahşap kapısının önüne gelir. Soluk soluğa kapıyı çalar ve annesi kapıyı açtığında hızla içeri girip kapıyı kapattıktan sonra iki kez kilitler. "Neyin var senin?" diye sorar annesi. "Neden ter içindesin?"

"Koştum," der Avişay, soluklanmaya çalışarak. "Merdivende. İnsanlar. Kapıyı açma."

"Hiçbir şey anlamıyorum," der annesi, "ama boş ver. Hadi, şu çantanı yere bırak ve elini yüzünü yıka. Öğle yemeği masada." Avişay sırt çantasını yere bırakır, banyoya gidip elini yüzünü yıkar. Aynaya baktığında üstünde okul formasının olduğunu görür. Oturma odasına dönüp çantasını açtığında içinde okul kitapları ve defterler bulur. Bir matematik kitabı, bir kutu boya kalemi, sivri

ucuna lastik geçirilmiş bir pergel. Annesi onu dürtmek için yanına gelir. “Ev ödevi yapmanın zamanı değil. Gel yemeğini ye. Çabuk, salatanın bütün vitamini kaçmadan.” Avişay masaya oturup sessizce yer. Yemek lezizdir. Yıllarca hazır yemek ve ucuz restoran öğünleriyle beslendikten sonra yemeğin bu kadar leziz bir şey olabileceğini unutmuştur. “Baban okul sonrası kursun için sana para bıraktı.” Annesi holdeki küçük masada, telefonun yanında duran kapalı beyaz zarfı işaret eder. “Seni uyarıyorum, Avi, maket-uçak kursunda yaptığın gibi bir kere gittikten sonra fikir değiştireceksen ödemeyi yapmadan önce bize söyle.”

Avişay, içinden, bu bir düş, diye geçirir. Ardından, “Tamam,” der, çünkü düş bile olsa, kabalığın lüzumu yoktur. İrademi kullanırsam bu düşten her an uyanabilirim, diye düşünür. Bir düşün ortasında uyanmak için ne yapmak gerektiğini bildiğinden değil. Kendini çimdikleyebilirsin, fakat bu genellikle aksi durumda yapılan bir şeydir, kendini uyanık olduğuna inandırmak için. Belki soluğunu tutarsa ya da kendine, “Uyan! Uyan!” derse, etrafındakileri kavramayı reddedip kuşkuyla yaklaşırsa her şey birden erir. Her halükârda, gerilmek için bir neden yoktur. Önce yemeği yemelidir. Evet, uyanmak için en iyi zaman yemeği yedikten sonra olsa gerektir. Avişay yemeği bitirdikten sonra bunun o kadar da acil olmadığına karar verir. Önce okul sonrası kursa gidebilir -hangisi olduğunu merak etmektedir gerçekten- daha sonra okul bahçesinde biraz futbol oynayabilir. Babası işten döndükten sonra, işte o zaman uyanacaktır. Belki bir-iki gün uzatabilir bile, zor bir sınava çatıncaya kadar. “Ne hayaller kuruyorsun yine?” diye sorar annesi, kel başını okşayarak. “Ne kadar çok düşünce dönüp duruyor senin o büyük, yuvarlak gözlerinin arkasında. Bakmak bile beni yoruyor.”

“Tatlıyı düşünüyordum,” diye yalan söyler Avişay, “jöle mi yaptın yoksa puding mi?”

“Hangisini isterdin?”

“Puding,” der Avişay, cilveyle.

“Hazır,” der annesi, buzdolabını sevinçle açarak. “Fikrini değiştirirsen jöle yapmak da puding yapmak kadar kolay. Bir dakika bile sürmez.”

ASLINDA OLAĞANÜSTÜ EREKSİYONLAR YAŞADIM SON ZAMANLARDA

Ronel o büyülü salı sabahı uyanıp sevgili teriyeri Darko'yu bacaklarının arasında sabah ereksiyonunu yalarken bulduğunda donuk ve görece boş zihninde jilet gibi keskin tek bir düşünce belirdi. "Bu, cinsel mi?" Başka bir deyişle Darko, Schneider'ın -Meir Parkı'nda her karşılaştıklarında çiftleşmeye çalıştığı minyatür Schnauzer'ın- penisini yaladığı gibi mi, yoksa parktaki güzel kokulu yaprağın üzerindeki çiğ tanelerini yalar gibi mi yalıyordu efendisinin kamışını? Soru, rahatsız edici olmakla birlikte, geniş kalçalı karısı Neeva'nın iş ortağı Renana ile yattığından kuşkulanıp kuşkulanmadığı sorusu kadar rahatsız edici değildi, ki doğruysa karısının onunla telefonda bu kadar sert konuşmasına açıklık getirebilirdi ama nedeni sadece ondan hazzetmeyişi olamaz mıydı? "Ah, Darko, Darko," diye mırıldandı Ronel kendi kendine, acıma ve şefkat karışımıyla, "bir tek sen gerçekten seviyorsun beni." Darko erkeklik organını o şekilde bilmiyor olabilirdi, fakat kendi adını her zaman tanır, bir mutluluk havlamasıyla karşılık verirdi. Bu-sabah-hangi-ağaca-işesem türünden köpek ikilemlerine kafa yoran bir köpek olmak, Renana'yı karısının tuvalet masasına domaltıp becermenin büyük yataklarında becermekten daha az iğrenç olup olmadığı türünden bezdirici ahlâki açmazlarla boğuşan Ronel olmaktan çok daha iyiydi kuşkusuz. Bu ikilemin pek çok açılımı vardı, bu arada. Çünkü fark etmiyorsa yatakta keyiflerine bakacaklar ve mesele kapanacaktı. Ya da, örneğin, Renana'yı köklerken karısına dair fanteziler kurmak sadakatsizliğini bir nebze hafifletiyor muydu, yoksa bu, onun sapıklıklarından biri miydi? "Baba sapık değil, Darko balım," dedi Ronel doğrulup yataktan kalkarak. "Baba karmaşık bir adam." "Ne?" diye sordu Neeva, yatak odasının kapısından bakarak. "Bir şey mi dedin?" "Darko'ya bu gece Almanlarla görüşeceğim için geç geleceğimi söyledim," dedi Ronel, karısıyla göz göze gelmemeye çalışarak. "Ya, öyle mi?" dedi Neeva, dudak bükerek. "Peki Darko ne dedi bu konuda?" "Hiçbir şey," dedi Ronel, gri şortunu giyerek, "Darko beni olduğum gibi kabullenir." "Darko Purina Köpek Maması'nı da olduğu gibi kabullenir," dedi Neeva. "Standartlarının yüksek olduğu söylenemez."

İnsanın meslektaşı ile aşk yaşamasının aşikâr avantajlarından biri mum ışığında yenen bütün o yemeklerin vergiden düşürülebilir olmasıydı. Tek avantajı bu değildi elbette, fakat Ronel en çok bunu seviyordu, çünkü hiçbir şey, fişleri kendi el yazısıyla bir sürü ayrıntı ve tarih eklenmiş sayfalara zımbalamak kadar rahatlatmıyordu onu. Fiş sadece bir vergi iadesi aracı olmakla kalmayıp

duygusal ağırlık taşıyan bir nesneye dönüştüğünde -bir gece önceki ateşli sevişmeyi hatırlatan bir şeyse mesela- aldığı haz ikiye katlanıyordu. “Vergi iadesi için fişe ihtiyacım var,” dedi garsona, “vergi iadesi” sözcüğünün üzerine basa basa, sanki şu küçücük dünyamızda birden fazla fiş türü varmış gibi. Garson gayet iyi anladığını ima eder bir biçimde başını salladı. Ronel hazzetmemişti adamdan. Belki siparişi verirlerken telaffuzunu düzelterek gösterdiği titizlik yüzünden, belki yemek boyunca sol kolunu arkasında tutarak onu tedirgin ettiği için. Belki de geçimini bahşişle kazanan bir garson olduğundan - bahşiş “vergiden düşürülebilir harcamalar” denen o sıcak rahme dâhil olmadığı için Ronel’in nefret ettiği bir ödeme biçimiydi. “Neyin var senin bu gece?” diye sordu Renana, Ronel başarısız ve çılgın bir seks teşebbüsünü yarıda keserek birlikte alışveriş kanalını seyredip karpuz yemeyi önerdiğinde. “Gerginim biraz,” dedi Ronel. “Gerginim ve fiziksel olarak biraz yorgunum.” “Geçen sefer de gergindin. Salı günü ise denemedik bile. Söyle bana…” Oldukça büyük bir karpuz parçasını yutmak için sözünü yarıda kesti ve Ronel karpuzu yutmasını bekledi. Sıkı bir zılgıt yemek üzere olduğunun bilincindeydi. Nitekim, bir geğirti sonra, Renana kaldığı yerden devam etti. “…karını düzmeye devam ediyor musun, yoksa onunla da mı yapamıyorsun?” “‘Onunla da’ derken ne demek istiyorsun?” dedi Ronel. Kafası bozulmuştu. “Daha kesin söylemek gerekirse, ‘onunla da mı yapamıyorsun?’ derken neyi kastediyorsun? Yapmadığımız bir şey mi var?” “Evet, düzüşmüyoruz,” dedi Renana, tombul parmaklarını emerek. “Düzüşmüyoruz. Büyük bir sorun falan değil. Fakat “yedek düzüşme” konumundaysan düzüşmeler sona erdiğinde sadece ‘yedek’ oluyorsun, ne demek istediğimi anlıyor musun? Anlaşma ihlali falan olduğunu söylemiyorum, ama biraz tuhaf. Çünkü karınla düzüşmeseniz bile onun ailesini ziyarete gidebilir ya da bulaşıkları makineye kimin yerleştireceğini tartışabilirsiniz, bütün normal çiftler gibi. Fakat bu, sevgiliyle yaşandığında insanın altındaki sandalye çekilmiş gibi oluyor.” “Düzüşmediğimizi kim söyledi?” “Orospu çocuğu,” dedi Renana, sesinde en ufak bir kışkırtma olmaksızın. “Karını bu yüzden sordum, acaba artık ben mi seni tahrik etmiyorum diye. Ya da belki…” “Belki ne?” diye ısrar etti Ronel duraklama uzayınca. “Bir saniye tanı bana,” diye homurdandı Ronel. “‘İktidarsız’dan daha nazik bir sözcük arıyorum.” “Ortada bir şey yok, büyütüyorsun,” dedi Ronel öfkelenerek. “Yorgun ve iş gerginliği içinde olduğum için birkaç kez yapamamış olmam iktidarsız olduğum anlamına gelmez. Daha bu sabah sertleştim. Öyle sıradan bir ereksiyon da değildi. Olağanüstüydü.” Ronel Darko’yu hatırladı ve aleti hafif sertleşince, nedensiz yere, kendini suçlu hissetti. “Harika,” dedi Renana. “Bu çok iyi bir haber. Peki, kiminle paylaştın olağanüstü ereksiyonunu, Neeva’yla mı?” “Hayır,” dedi Ronel ve bir an kafası karıştı. “Kendimle paylaştım,” dedi

sonra toparlanarak. “Ne kadar şanslısın,” dedi Renana, Ronel’in son zamanlarda sadece işte rastladığı o ünlü leş kargası gülümsemesiyle. Sonra avucundaki karpuz suyunu yalamaya döndü.

Her şeye rağmen, gece bir düzüşmeyle bitebilirdi. Tutkulu bir düzüşme değil belki, ama Ronel’in havaya girip sertleşmeye çabaladığı öfkeli bir düzüşmeyle en azından, sırf Renana’ya lafını yedirmek için. Belki. Kim bilir? Fakat Ronel’in cep telefonu gömlek cebinde, tam kalbinin olması gerektiği yerde titreşti, bu da bu sefil gecenin tekrar dibe vurmasına neden oldu. Neeva’nın, “Almanlarla toplantının ortasında rahatsız ettiğim için özür dilerim,” dediğini duydu, Almanlar sözcüğünü Hitler’i kastedermiş gibi nefretle vurgulayarak. “Saçmalama, hayatım, rahatsız etmiyorsun. Toplantı az önce bitti,” dedi Ronel, müşterilerin yanında her zaman yaptığı gibi Neeva’ya yaltaklanarak. Daha inandırıcı olabilmek için Renana’ya İngilizce bir şeyler söyledi. “*It’s my wife. She says hello*.” Renana anında yüksek bir geğirmeyle karşılık verdi. “Bay Mattenklott da selam söylüyor,” dedi Ronel, Neeva’nın iğrenç geğirmeyi duymuş olabileceği endişesiyle. Hemen ardından, “Korkarım ki içkiyi fazla kaçırdı. Onu ve İngo’yu otellerine bırakıp eve geleceğim.” “Ronel,” diye tersledi onu Neeva hattın karşı tarafından. “Ne zaman eve geleceğini öğrenmek için aramadım. Sana bir şey söylemek için aradım.” “Biliyorum, biliyorum. Üzgünüm,” diye özür diledi Ronel, sesi açmaya yeltenen Renana’nın elinden televizyon kumandasını kaparak. “Köpeğin,” dedi Neeva kısa bir sessizlikten sonra. “Evden kaçtı.”

Bir köpek ince bir eğe alıp banyo penceresinin parmaklıklarını keser ve birbirine eklemlediği çarşaflardan aşağı süzülürse, “Köpek kaçtı,” diyebilirsin. Fakat onunla birlikte sokakta yürüyorsan ve tasması bağlı değilse, üstelik ortalıkta olmadığını bir saat sonra fark ediyorsan, kişisel bir çuvallama söz konusu demektir. Suçu Darko’ya yüklemeye çalışmak adil değildi. “Muhtemelen kaldırımı ya da anıtlardan birini koklayarak ilerlerken başını kaldırdı ve senin orada olmadığını fark etti,” dedi Neeva’ya, felaketle sonuçlanan akşam yürüyüşünün güzergâhını yineleme çabasıyla King George Caddesi’nde yürürlerken. “Kaç kez söyledim sana gözünü üzerinden ayırma diye?” “Bana bak,” dedi Neeva, yolun ortasında mesele çıkarmak üzere olan eş pozunu takınarak, “tam olarak ne demek istiyorsun? O iğrenç kokan köpeğine iyi bakamadığımı mı ima ediyorsun? Uluslararası Köpek-Yürütücüleri Derneği’nin yürütme kurallarını çiğnediğimi mi? *Almanlar*’ınla gezip tozacağına köpeğini kendini çıkarsaydın bütün bunlar olmayacaktı.” Ronel masaya yemek koymak için geç saatlere kadar çalışıp kendini helak ettiğinden yakınabilirdi, fakat,

stratejik nedenlerden ötürü, susmaya karar verdi. İş hayatında öğrendiği ilk şeylerden biri, geri dönüşü olmayan noktaya asla gelinmemesi gerektiğiydi. Her zaman kendine mümkün olduğunca çok seçenek bırakmalıydın. Bu, bazen söylemek ya da yapmak istediğin şeyleri söylememek ya da yapmamak anlamına gelirdi. O anda, örneğin, içinden var gücüyle Neeva'nın kaval kemiğine bir tekme yerleştirmek geliyordu. Sadece Darko'nun kaçmasına izin verdiği için değil, Darko'nun adını kullanmayıp ondan "o iğrenç kokan köpeğin" diye söz ettiği için de; fakat hepsinden çok bu korkunç trajedinin benmerkezci ve tamamen sorumsuz bir eşin hatası olduğunu kabul edeceği yerde sanki Tanrı'nın Ronel'e reva gördüğü bir cezaymış gibi davrandığı için. Kaval kemiğine var gücüyle bir tekme yerleştirmedi, çünkü, daha önce de belirtildiği gibi bu, dönüşü olmayan noktaya gelmek olurdu. Onun yerine, suç mahallini temizleyip kurbanın kanını silmeye girişen katillere özgü bir soğukkanlılıkla karısına birinin Darko'ya dair bilgi vermek için arayabileceği ihtimalini göz önünde bulundurarak eve gitmesini önerdi. "Kim arayacak?" dedi Neeva gülerek. "Telefon kulübesinden aptal köpeğin mi arayacak? Yoksa fidye istemek için onu kaçıranlar mı? Birileri onu bulacak olsa bile telefon numaramızı nereden bilecekler?" "Yine de ayrılmakta yarar var," diye ısrar etti Ronel, yıllarca yararlandığı önseziyi terk edip her şeye rağmen Neeva'nın kaval kemiğine bir tekme yerleştirmeyi ciddiyetle aklından geçirerek. Neeva ısrarla nedenini sorunca başını deli gibi sallayarak, "Nedeni yok," dedi.

Ronel sarı posta kutusuna yaslanıp Renana ile yemek yedikleri restorandan aldığı fişin arkasına yaptığı listeyi gözden geçirdi. Listenin başında "Darko'nun Sevdiği Yerler(?)" yazıyordu. Parantezi ve soru işaretini neden koyduğunu bilmiyordu. Belki listede bir belirsizlik unsuru bulunmazsa bunun Darko hakkında bilinebilecek her şeyi bildiğini iddia etmek gibi olacağını düşündüğü içindi, çünkü Ronel sayısız kez, kendine ve başkalarına, Darko'yu her zaman anlamadığını itiraf etmişti. Neden bazen havlarken bazen havlamamayı seçtiğini örneğin. Neden çılgın gibi çukur kazmaya başlayıp kazıyı, hiçbir neden olmaksızın, başladığı gibi aniden bıraktığını… Ronel'i efendisi gibi mi görüyordu? Babası gibi mi? Arkadaşı gibi mi? Sevgilisi gibi mi yoksa? Her halükârda, Ronel'i aramayı kolaylaştırmak için hazırlanmış bir listeden fazlası değildi, soru işareti gibi bir belirsizlik işareti bu yüzden gerekliydi. Listedeki ilk yer Darko ile her sabah gittiği Meir Parkı'ydı. Dostlarını ve düşmanlarını oluşturan diğer köpeklerle buluşma yeri, can dostu bodur Schneider ile örneğin. O geç saatte ne köpek vardı Meir Parkı'nda ne de insan - bir bankta kestiren sarhoş bir Rus berduş sadece. Ronel'in adamın Rus olduğu yönündeki varsayımı sadece kollarının arasına bebek tutar gibi aldığı votka şişesinden değil,

uykusunda gülerek Rusça konuşmasından da kaynaklanıyordu. Ronel bir an için durdu; son zamanlarda yaşadığı ve zaman zaman kendini Eyüp Peygamber'in modern versiyonu gibi hissetmesine neden olan bütün sıkıntılara rağmen, sahip olduğu şeyler ve o Rus adamın yırtık pırtık giysilerinin, gazete kâğıdı doldurulmuş ayakkabılarının içinde olmadığı için Tanrı'ya inanmayan kimseler kime şükrederlerse ona şükretmesi gerektiğini düşündü. Rus daha derinden ve yüksek sesle gülerek Ronel'in kendi görece mutluluğuna dair düşüncelerini yerle bir etti. "Kim söyleyebilir?" diye sordu Ronel birden, hatırı sayılır ölçüde kendine acıma duygusuyla sulandırılmış büyük bir hakikatin idrakiyle. "Kaderimin onunkinden iyi olduğunu kim söyleyebilir? Onunla aynı parktayım ve o, sarhoş, mutlu. Bense ne sarhoşum ne de mutlu. Dünyada sahip olduğum her şey beni terk eden bir köpekten, karımdan ve işimden…" Moralini biraz olsun yükselten iş düşüncesi oldu aslında. Sınırsız bir mutluluk vaat etmese de büyüme döneminde sayılırlardı, bu da ayakkabılarına gazete kâğıdı doldurmaktan iyiydi şimdilik.

Park çıkışına yaklaştığında çalıların arasında bir köpeğin hızla hareket ettiğini fark etti. Fakat bir süre izledikten sonra kırık umutlarının öznesinin Schneider'ın sakallı gölgesi olduğunu gördü. Parka sadece gündüzleri gelen Schneider'ın bu kadar geç saatte burada oluşuna şaşırdı. Aklından ilk geçen Schneider'ın Darko'nun kaybolduğunu altıncı hissiyle sezip onu aramaya çıktığı oldu, fakat keskin bir ıslık kahramanlığa dayanan öngörülerini parçaladı. Islığın hemen ardından Alma belirdi, Scheider'ın harikulade ve topal sahibesi. Henüz yirmi beşinde olan Alma, Ronel'in o güne dek gördüğü en güzel ve en aksak kadınlardan biriydi. Görülmemiş saçmalıkta bir trafik kazasından sonra topal kalınca sigorta şirketiyle anlaşarak aldığı tazminatla kendine Michal Caddesi'nde bütünüyle yenilenmiş bir çatı katı satın almıştı. Alma'nın kötü bir sürücü ve iyi bir avukatla (bir keresinde Ronel'e adamın adını bile vermişti, fakat ufukta bir tazminat davası görmeyen Ronel aklında tutmamıştı) uçuk bir biçimde karşılaşması kadının hayatının akışını değiştirmişti kuşkusuz. İnsanlar sağlıklarına kavuşmak için çok büyük meblağlardan feragat etmeye hazır olduklarını söyler her zaman, fakat bu gerçekten doğru mu? Alma, bir tasma boyu uzaklıktan görebildiği kadarıyla, kendisinin de zaman zaman iş amaçlı kullanmaya çalıştığı gayet içten bir gülümsemeye sahipti. Ronel ayna karşısında birkaç provasını yaptıktan sonra vazgeçip daha kolay bir gülümsemede karar kılmıştı. Alma'nınki yüzünden hiç eksik olmayan kalıcı bir gülümsemeydi, sahte ya da sabit değil, varsayılan, etrafında olup bitenlere her zaman tepki veren bir gülümseme - genişleyen, daralan, gerektiğinde şaşkın ya da alaycı bir hal alan, fakat her zaman mevcut ve her zaman rahat. Ronel'i onu taklit etmeye iten de o

rahatlık olmuştu, pazarlık aracı olarak diğer ifadelere üstünlüğü. Yoksul olsaydı ya da platinsiz bir bacağa sahip olsaydı öyle gülümseyebilir miydi? Daha farklı olur muydu, dinginliğini yitirir miydi gülümsemesi? Ekonomik geleceğinin belirsizliğiyle, mükemmel güzelliğini tehdit eden yaşlanma tehdidiyle daha mı korkulu olurdu? "Darko'yu geceleri parka getirdiğini bilmiyordum," dedi Alma, parkın girişindeki aydınlatılmış alana doğru topallayarak. "Getirmedim," diye inledi Ronel umutsuzlukla, "Darko kaçtı." Sonra hemen düzeltti. "Kayboldu demek istiyorum." Schneider, fazla hassas sayılmayacak, aptal bir Schnauzer'a özgü rahatsız edici oyunbazlığıyla Ronel'in etrafını kolaçan edip duruyordu. "Anlamıyor," diye özür diledi Alma. "Giysilerinde Darko'nun kokusunu aldığı için burada olduğunu sanıyor." "Biliyorum, biliyorum," dedi Ronel başını sallayarak. Sonra, nedensiz yere, gözyaşlarına boğuldu. "Ama yok. Burada değil. Ölmüş bile olabilir. Ezilmiş olabilir. Belki çocuklar ona bir arka bahçede işkence ediyor, üzerinde sigara söndürüyordur. Belki de belediyenin köpek yakalayıcıları onu götürdü…" Alma onu avutmak için elini kolunun üzerine koydu. Eli terli olmasına rağmen bir hoşluk vardı o ıslaklıkta, sevecen ve canlı bir şey. "Köpek yakalayıcıları geceleri çalışmaz, hem Darko akıllı bir köpek. Ezilmiş olacağına ihtimal vermem. Schneider olsaydı…" dedi, yerinde duramayan Schnauzer'ına harikulade güzellikteki kızların çirkin erkek arkadaşlarına baktığı gibi hüzünle karışık sevgiyle bakarak, "o zaman gerçekten kaygılanırdım. Fakat Darko başının çaresine bakmayı bilir. Belki şimdi evin paspasının üzerine yatmış, bir yerlerden çaldığı kemiği kemiriyordur."

Darko'nun eve dönüp dönmediğini öğrenmek için Neeva'yı arayabilirdi, fakat eve dönmeye karar verdi. Yakın sayılırdı. Ayrıca, Alma onu Darko'nun evde olabileceğine ikna ettikten sonra, müjdeli haberi Neeva'dan almak istememişti. "Onunla çoktan ayrılmamız gerekiyordu," diye geçirdi içinden. Bir keresinde Neeva'yı uyurken seyrettiğini ve zihninde bir terör saldırısında öldüğüne dair korkunç bir senaryo geliştirdiğini hatırladı. Onu aldattığı için pişmanlık duyacaktı; altı haberlerinde keder süsü verilmiş vicdan azabından ağlayacak, herkes de üzüntüsünden ağladığını sanacaktı. Şimdi bu düşüncenin hüzün verici ve korkunç olduğunu hatırlıyordu, fakat bir şekilde rahatlamasını sağlamıştı. Neeva'nın hayatından silinip gitmesi başka bir şeye; renkleri, kokuları ve canı olan yeni bir şeye yer açacakmış gibi. Bu rahatlama hissinden ötürü tekrar suçluluk duygusuna kapılmaya fırsat bulamadan senaryoya Renana dâhil olmuştu. Yeni senaryoda Neeva ortadan kaybolduğu için Renana hemen evine yerleşiyordu. Önceleri onu teselli edip destek olmak için. Ama sonra nedensiz yere kalmayı sürdürüyordu. Ronel böyle kurdu durdu, Renana'nın ona, "Ya ben ya da Darko," dediği noktaya dek. Ronel Darko'yu seçiyor ve dairesinde yalnız

yaşamaya başlıyordu. Kadınsız. Sevgisiz, varlığıyla hayatım dediği o korkunç yalnızlığı daha da artıran Darko'nun sevgisini saymazsak. Ronel o gece "Terörizm korkunç bir şey, insan hayatını bir anda yok ediyor," diye geçirmiş ve uykusunda Neeva'nın alnına bir öpücük kondurmuştu.

Az kalsın Darko'yu fark etmeden yanından geçip gidecekti. Üçüncü kattaki dairesinde ışığı yanan bir pencere aramakla meşguldü. Darko da meşguldü, hayranlıkla Tarbuş Döner'in sahibinin döneri incecik dilimleyen mahir ellerini izliyordu. İki dost sonunda birbirlerini fark ettiklerinde kavuşmaları bol miktarda yüz yalama ve duygusallık içerdi. "Müthiş bir köpek," dedi dönerci Darko'nun karşısına çömelip üzerinde birkaç yağlı döner parçası bulunan kâğıdı tanrısına kurban sunan bir başrahip edasıyla yere bırakarak. "Buraya çok köpek geldiğini ve hiçbirine bir şey vermediğimi bilmeni isterim. Ama bu…" dedi, Darko'yu işaret ederek, "Şey, Türk olabilir mi acaba?" "Türk mü, ne demek istiyorsun?" diye sordu Ronel, alınarak. "Yok, bir şey demek istemedim," diye özür diledi dönerci. "Ben İzmirliyim, düşündüm de… Çocukken aynı bunun gibi bir köpeğim vardı, yavruydu. Fakat eve işiyor, annemi delirtiyordu. Bu yüzden onu sokağa bırakmak zorunda kaldım, sanki kasten yapıyormuş gibi. Sen iyi bir adama benziyorsun. Kaçmış olmasına rağmen kızmadın. İnan bana, böyle olmalı. Bir an için durup dönere baktı diye köpeklerini tasmanın kayışıyla kırbaçlayan zorbaları anlamakta güçlük çekiyorum. Nedir bu insanlar, Nazi falan mı?" "Kaçmadı," diye düzeltti Ronel yorgun alnını Darko'nun sağlam sırtına yaslayarak. "Kayboldu."

Ronel o gece bir kitap yazmaya karar verdi. Didaktik bir fabl ile bir felsefe tezi arasında bir şey olacaktı. Tebaası tarafından çok sevilen ve çok değer verdiği bir şeyi kaybeden bir krala dair; maddi değeri olan bir şey değil ama, çocuk mesela ya da bir bülbül falan - o güne dek henüz biri bu fikri kullanmamışsa. Yüzüncü sayfa civarında kitap insanın çağdaş toplumdan yabancılaşmasına odaklanan daha az simgesel, fakat teselli edici bir tını takınacaktı. Yüz altmışıncı sayfada okunabilirlik açısından şu havalimanlarında bulacağınız türdeki romanlara benzeyecekti, çok daha yüksek nitelikli ama. Üç yüzüncü sayfada okurun sarılıp okşayabileceği küçük pelüş bir hayvana dönüşecekti, yalnızlıkla baş etmenin bir yolu olarak. Kitabın o denli sevilesi bir hayvana ne tür bir teknolojiyle dönüşeceğine henüz karar vermemişti, fakat uykuya dalmadan önce kendine son birkaç yılda moleküler biyolojinin ve yayıncılığın devasa adımlarla ilerlediğini ve güç birliği yapmaya can attıklarını hatırlattı.

Aynı gece bir düş gördü. Düşünde insan varlığının gizemini çözmek için cesur ve içten bir çabayla balkona oturmuş, gazeteyi inceliyordu. Birden üzerinde gri

takım elbise ve ağzında koca bir kemikle sevgili köpeği Darko belirdi. Kemiği Ronel'in ayağının dibine bıraktı ve başını eğerek ona yanıtı ekonomi sayfalarında aramasını işaret etti. Sonra babasının sesini andıran derin bir insan sesiyle, insan ırkının vergi kaçırmak için var olduğunu izah etti. "Vergi kaçırmak mı?" diye tekrarladı Ronel, şaşkınlıkla. "Evet," dedi Darko akıllı başını sallayarak. Ronel'e aslında kendisinin de ait olduğu gezegende yaşayan bir uzaylı olan mali müşavirinin ona birikimini ekoloji alanında faaliyet gösteren şirketlere yatırmasını öğütlediğini söyledi, çünkü uzaylıların maliye bakanlığı ekolojiye birinci derecede vergi muafiyeti tanıyordu. Bu yüzden, paravan şirketler kullanarak, gezegenlerde hayat ve tür üretimi alanına dalmıştı. "Genel olarak," diye izah etti Darko, "herkes insan ırkını geliştirme işinde para olmadığını bilir. Ya da başka bir ırkı, ona bakarsan. Fakat vergi açısından bütünüyle yeni bir alan olduğu için beni bir fiş yığını teslim etmekten alıkoyacak bir şey yok." "İnanmıyorum," dedi Ronel düşünde. "Bu dünyadaki tek işlevimizin sevgili köpeğimin para aklaması için bir vergi sığınağı oluşturmak olduğuna inanmayı reddediyorum." "Bir kere," diye düzeltti Darko onu, "para aklamaktan söz eden yok. Benim bütün kazancım vergilendirilmiştir, pis işlere bulaşmam. Burada sadece harcamaları yasaların izin verdiği ölçüde şişirmekten söz ediyoruz. İkincisi, diyelim ki senin insanlığın asıl işlevinin benim için bir vergi sığınağı oluşturmak olmadığı yönündeki fikrini kabul ettim, tamam mı? Bu tartışmayı bir adım ileri götürürsek, başka ne işlevi olabilir ki? Pragmatik değil, teorik açıdan soruyorum." Darko bir süre sessiz kaldı ve Ronel'in cephanesinde ona verecek bir yanıtı olmadığını görünce iki kez havlayarak kemiği ağzına alıp balkonu terk etti. "Gitme," diye yalvardı Ronel fısıltıyla, "lütfen, bırakma beni, köpeğim, dostum, aşkım benim…"

O sabah da Ronel muhteşem bir ereksiyona ve Darko'nun henüz tanımlanamamış yalamasına uyandı. Sonunda gözlerini açtığında Darko odanın etrafında kemiksiz ve tamamen çıplak koşuyordu. "Cinsel değil," diye geçirdi hemen Ronel aklından. "Sosyal, hatta varoluşsal belki."

"Darko, meleğim, dostum," diye fısıldadı, Neeva'yı uyandırma korkusuyla heyecanını bastırarak, "bir tek sen gerçekten seviyorsun beni."

FERMUARI AÇMAK

Öpüşmeyle başladı. Hep öpüşmeyle başlar zaten. Ella ile Tsiki yataktaydı, çıplak; sadece dilleri temas ediyordu. Ella birden bir şeyin ona battığını hissetti. “Canını mı yaktım?” diye sordu Tsiki ve Ella başını salladığında, “Kanıyorsun,” diye ekledi hemen. Kanıyordu gerçekten, ağzı kanıyordu. Tsiki, “Affedersin,” dedi ve deli gibi mutfağa koştu. Buzdolabından buzluğu çıkarıp tezgâhın üstüne çarptı. “Al,” dedi Ella’ya titreyen eliyle buz uzatarak, “dudağına bastır. Kanamayı durdurur.” Bu tür şeylerde her zaman becerikliydi Tsiki. Askerde sıhhiye bölüğündeydi. Eğitimli bir tur rehberiydi aynı zamanda. “Üzgünüm,” dedi, yüzü daha da solarak, “seni ısırmış olmalıyım. Kendimi fazla kaptırdım.” “Boş-er,” diye gülümsedi Ella, buz parçası altdudağının üzerinde. “Bi-ey ol-adı.” Ki yalandı, tabii. Çünkü bi-ey ol-uştu. Çünkü birlikte yaşadığınız kişinin sizi kanatması ve dudağınıza bir şey battığından kesinlikle eminken sizi ısırdığı yalanını uydurması insanın başına her gün gelebilecek türde bir şey değildi.

O olaydan sonra Ella’nın şiş dudağı yüzünden birkaç gün öpüşmediler. Dudak insan bedeninin hassas organlarındandır. Daha sonra, öpüşebildiklerinde, yine de dikkatli olmak zorundaydılar. Ella, Tsiki’nin ondan bir şey gizlediğini hissedebiliyordu. Gerçekten de, bir gece, Tsiki’nin ağzı açık uyumasını fırsat bilip parmağını usulca dilinin altına soktu ve o şeyi buldu. Bir fermuar. Minicik bir fermuar. Fermuarı çektiğinde Tsiki’si istiridye gibi açılıverdi ve içinden Jurgen çıktı. Tsiki’den farklı olarak Jurgen’in top sakalı, özenle biçimlendirilmiş favorileri ve sünnetsiz bir penisi vardı. Ella onu uykusunda seyretti. Sonra usulca, çok yavaş, Tsiki ambalajını katlayıp çöp bidonunun arkasındaki mutfak dolabına sakladı - çöp torbalarını koydukları dolaba.

Hayat kolay değildi Jurgen ile. Seks olağanüstüydü; fakat çok içiyor, içtiğinde dağıtıp kendini kepaze ediyordu. Bu da yetmezmiş gibi orada yaşamak için Avrupa’yı terk etmesinden Ella’yı sorumlu tutarak suçlu hissetmesine neden oluyordu. Ülkede ne zaman kötü bir şey yaşansa, gerçek hayatta ya da televizyonda, Ella’ya, “Bak ülken ne hale geliyor,” diyordu. İbranicesi kötüydü ve “ülken” sözcüğünü her zaman suçlayıcı bir biçimde telaffuz ediyordu. Ella’nın ailesi ondan hazzetmiyordu. Tsiki’den gayet hoşnut olan annesi, Jurgen’den *gavur* diye söz ediyordu. Babası Jurgen’e sürekli ne zaman iş bulmayı düşündüğünü soruyor, Jurgen ise pis pis sırıtarak, “İş bıyık gibi, Bay Şviro, ikisinin de modası çoktan geçti,” diye karşılık veriyordu. Kimse bunu gülünç bulmuyordu, özellikle de Ella’nın bıyıklı babası.

Jurgen sonunda gitti. Müzik yapmak ve işsizlik sigortası almak için Düsseldorf'a gitti. Aksanı yüzünden bu ülkede şarkıcılıkla bir yere gelmesinin mümkün olmadığını söyledi. İnsanlar önyargılıydı burada. Almanları sevmiyorlardı. Ella tuhaf ezgileri ve beylik sözleriyle Almanya'da da fazla ileri gidemeyeceğini düşünüyordu. Ella'ya bir şarkı yazmıştı. "Tanrıça" adını vermişti şarkıya, dalgakıranda sevişmeye ve Ella'nın gelirken, "kayaya çarpan bir dalga gibi" olduğuna dairdi, bu laf da çalıntıydı ayrıca.

Jurgen gittikten altı ay sonra çöp torbası ararken Tsiki'nin ambalajını buldu. Fermuarını açmakla hata ettim belki, diye geçirdi içinden. Bu tür şeylerde emin olmak güçtür. O akşam, dişlerini fırçalarken, geçmişe dönüp o öpüşmeyi hatırladı, o batma duygusunu. Ağzını bol suyla çalkaladıktan sonra aynaya baktı. İzi hâlâ dudağındaydı. Yakından incelediğinde dilinin altındaki minicik fermuarı fark etti. Ella içinde nasıl biri olduğunu merak ederek parmağını kararsızlıkla fermuarın üstünde gezdirdi. Büyük bir umut kapladı içini, fakat biraz kaygılıydı da - çilli ellerden ve kuru bir ciltten korkuyordu daha çok. Bir dövmesi olurdu belki, gül dövmesi. Her zaman bir gül dövmesi istemiş, yaptırmaya asla cesaret edememişti. Çok acıyacağını düşünmüştü.

KÜÇÜK KİBAR ÇOCUK

Küçük kibar çocuk kapıyı çaldı. Annesi ile babası tartışmakla meşgul oldukları için kapıya yanıt veremeyince birkaç kez çaldıktan sonra kapıyı açıp içeri girdi. “Bir hata,” dedi babası annesine, “buyuz biz, bir hata, bir şeyin nasıl yapılmayacağını gösteren şu resimler gibi. Buyuz biz, altında büyük bir “Hayır!” yazısı ve yüzlerimizin üzerinde kocaman bir X işareti.” “Ne dememi bekliyorsun?” dedi annesi babasına. “Şu anda ne dersem diyeyim daha sonra söylediğime pişman olacağım.” “Söyle, söyle,” diye çıkıştı babası. “Şimdi pişman olmak varken neden sonrayı bekleyesin?” Küçük kibar çocuğun elinde bir uçak maketi vardı. Kendi yapmıştı maketi. Talimatlar anlamadığı bir dildeydi, fakat çizimler gayet iyiydi, oklar filan vardı. Babasının mahir ellere sahip olduğunu söylediği küçük kibar çocuk çizimlere bakarak ve kimseden yardım almadan yapmıştı maket uçağı. “Eskiden gülerdim,” dedi annesi. “Sık sık gülerdim, her gün. Oysa şimdi…” Dalgın bir tavırla küçük kibar çocuğun saçını okşadı. “Artık gülemiyorum, hepsi bu.” “Hepsi bu mu?” diye kükredi babası. “Hepsi bu, öyle mi? Daha sonra söylediğin için pişmanlık duyacağın şey bu mu? Eskiden gülerdim mi? Aman ne kadar önemli!”

“Ne güzel bir uçak,” dedi annesi, bakışını bilhassa adamdan uzağa çevirerek. “Neden dışarı çıkıp onunla oynamıyorsun?” “Çıkabilir miyim?” diye sordu küçük kibar çocuk. “Elbette çıkabilirsin,” dedi annesi gülümseyip saçını bir kez daha, bir köpeğin başını okşar gibi okşayarak. “Peki, ne kadar kalabilirim dışarıda?” diye sordu küçük kibar çocuk. “İstediğin kadar,” dedi babası, “hatta dışarıyı çok seversen hiç gelmeyebilirsin. Annen kaygılanmasın diye arada sırada telefon et yeter.” Annesi kalktı ve babasına var gücüyle bir tokat aşk etti. Tuhaftı, çünkü bu tokat babasını mutlu etmişti sanki, ağlayan da annesi olmuştu. “Hadi, git,” dedi anne küçük kibar çocuğa, hıçkırıklarının arasında, “git ve oyna, dışarısı henüz aydınlıkken, ama hava kararmadan önce dön.” “Belki babamın yüzü taş kadar serttir,” diye geçirdi içinden küçük kibar çocuk merdivenden aşağı inerken, “elin yüzüne çarptığında canın acıyor.”

Küçük kibar çocuk maket uçağı fırlatabildiği kadar yükseğe fırlattı. Uçak havada bir takla attıktan sonra bir süre yere paralel uçtu, sonra fıskiyeye çarptı. Kanadı biraz eğrildi ve küçük çocuk onu düzeltmeye çalıştı. “Vay canına,” dedi, o ana kadar fark etmediği çilli yüzlü küçük kız, çilli elini uzatarak. “Ne güzel bir uçak. Ben de uçurabilir miyim?” “Uçak değil,” diye düzeltti küçük çocuk. “Maket uçak. Sadece uçak demek için motoru olması gerekir.” “Hadi, bir kere

denememe izin ver,” dedi küçük kız elini çekmeden. “Kötü olma.” “Önce kanadını düzeltmem gerek,” dedi küçük çocuk, işi yokuşa sürerek. “Eğrildiğini göremiyor musun?” “Sen kötüsün,” dedi küçük kız. “İnşallah başına bir sürü korkunç şey gelir.” Alnını kırıştırıp daha spesifik bir şey düşünmeye çalıştı, sonra aklına geldi ve gülümsedi. “Annen ölür inşallah. Evet, annen ölür inşallah. Amin.” Küçük kibar çocuk çilli kızı dikkate almadı, ona öğretildiği gibi. Kızdan bir baş daha uzundu, isteseydi onu tokatlayabilirdi ve küçük kızın canı çok yanardı, kendi canının yanacağından çok daha fazla, çünkü kızın çilli yüzü kesinlikle taştan yapılma değildi. Fakat tokatlamadı; tekme de atmadı, çakıl taşı da fırlatmadı, korkunç bir şey de söylemedi, çünkü kibar bir çocuktu. “Baban da ölür inşallah,” diye ekledi küçük kız, sonradan aklına gelmiş gibi. Sonra yürüyüp gitti.

Küçük kibar çocuk maket uçağını birkaç kez daha uçurdu. En iyi atışında maket uçak yere inmeden önce havada üç takla attı. Güneş alçalmaya başlamıştı, gökyüzü giderek kararıyordu. Babası bir keresinde ona uzun süre gözlerini kırpmadan güneşe bakarsa kör olacağını söylemişti, bu yüzden küçük kibar çocuk gözlerini birkaç saniyede bir kapatmaya özen gösteriyordu. Fakat gözleri kapalıyken bile gökyüzünün kızıllığını görebiliyordu. Tuhaftı ve küçük kibar çocuk bunu daha iyi anlamak arzusundaydı, fakat eve zamanında dönmezse annesinin kaygılanacağını biliyordu. “Güneş hep doğar,” diye düşündü küçük kibar çocuk kendi kendine, maket uçağı yerden almak için eğilerek, “ve ben asla gecikmem.”

Küçük kibar çocuk eve girdiğinde annesi elini tutarak ağlamayı sürdürüyordu. Babası orada değildi. Annesi gece vardiyasında çalışacağı için babasının yatmaya gittiğini söyledi ve küçük kibar çocuğa akşam yemeği için menemen yaptı. Yatak odasının kapısı aralıktı. Küçük kibar çocuk kapıyı usulca itti. Babası ayakkabıları ve giysileriyle yatağa uzanmıştı. Gözleri açık olarak karnının üzerinde yatıyordu ve küçük kibar çocuk içeri bir göz attığında başını yataktan kaldırmadan, “Maket uçak nasıl?” diye sordu. “İyi,” dedi küçük kibar çocuk, söylediğinin yeterli olmadığını düşünerek, “Gerçekten iyi,” diye ekledi. “Annenle bazen tartışıyor, birbirimizin canını yakacak şeyler söylüyoruz,” dedi babası, önce yere sonra ona bakarak, “fakat seni her zaman seveceğimi biliyorsun. Her zaman. Kim ne derse desin. Biliyorsun, değil mi?” Küçük kibar çocuk, “Evet,” dedi, kapıyı arkasından kapatmaya başlayarak. “Biliyorum. Teşekkür ederim.”

MİSTİK

Ne demek üzere olduğumu bilen adam uçakta yanıma oturdu, yüzünde aptal bir gülümsemeyle. Onu bu kadar sinir bozucu kılan da buydu zaten, zeki hatta duyarlı bile olmadığı halde söylemek üzere olduğum bütün cümleleri benden üç saniye önce bilip dillendirebilmesi. Benden önce davranarak hostese "Guerlain Mystique satıyor musunuz?" diye sordu ve hostes gülümseyip son bir şişe kaldığını söyledi. "Karım çıldırır bu parfüm için. Bağımlıdır da diyebiliriz. Seyahatten döndüğümde Duty Free Shop'tan ona en az bir şişe almamışsam sen beni artık sevmiyorsun diye tutturur. Kapıdan içeri en az bir şişeyle girmezsem başım belada demektir." Bu cümlelerin bana ait olması gerekiyordu, fakat ne demek üzere olduğumu bilen adam onları benden çaldı. Mükemmeldi zamanlaması. Uçağın tekerlekleri yere değer değmez benden bir saniye önce davranıp cep telefonunu açtı ve karısını aradı. "Şimdi indim," dedi ona. "Üzgünüm. Dün gelmem gerektiğini biliyorum. Uçuş iptal oldu. İnanmıyor musun? Kontrol et. Eric'i ara. Biliyorum olmadığını. Numarasını sana hemen verebilirim ama." Benim de Eric adında bir seyahat acentem var. O da benim için yalan söyler.

Uçak iniş kapısına yanaştığında o hâlâ telefondaydı ve benim vereceğim bütün yanıtları veriyordu. En ufak bir duygusallık emaresi göstermeden, zamanın geriye aktığı bir dünyada papağan misali, hâlihazırda söylenmiş olanın yerine söylenmek üzere olanı tekrarlayarak. Verdiği yanıtlar, koşullar göz önünde bulundurulunca verilebilecek en mükemmel yanıtlardı. Koşulları pek iç açıcı değildi, hatta hiç iç acıcı değildi. Benim koşullarım da pek öyle muhteşem sayılmazdı. Karım telefonu henüz açmamıştı, fakat ne demek üzere olduğumu bilen adamı dinlerken kapatmak geldi içimden. Onu dinlerken içinde bulunduğum çukurun ne kadar derin olduğunu ve oradan çıkmayı başarırsam bunu ancak farklı bir gerçeklikle başarabileceğimi anladım. Karım beni asla bağışlamayacak, bana asla güvenmeyecekti. Asla. Bundan sonra çıktığım her seyahat cehennem, iki seyahat arasındaki süre ise cehennemden de beter olacaktı. Adam konuşmayı sürdürdü; aralıksız konuşuyordu, aklımdan geçirdiğim fakat henüz dillendirmediğim bütün o cümlelerle. Akıyordu cümlelerim ağzından. Birden hızlandı ve sesini yükseltti, boğulmak üzere olan birinin suyun üstünde kalmaya çabalaması gibi. İnsanlar uçaktan inmeye başladı. Adam konuşmaya devam ederek ayağa kalktı, serbest eliyle dizüstü bilgisayarını aldı ve çıkışa doğru ilerledi. Üst dolaba koyduğu poşeti arkasında bıraktığını fark ettim ve bir şey demedim. Bekledim. Uçak yavaş yavaş boşaldı, bir milyon

çocuklu ve aşırı şişman dindar kadın ile bendeniz kalıncaya kadar. Kalkıp dünyanın en doğal işini yapıyormuşum gibi dolabı açtım. Duty Free poşetini çıkardım, başından beri bana aitmiş gibi. İçinde bir fatura ile bir şişe Guerlain Mystique vardı. Karım çıldırır bu parfüm için. Bağımlıdır da diyebiliriz. Seyahate çıktığımda Duty Free Shop'tan ona en az bir şişe almamışsam sen beni artık sevmiyorsun diye tutturur. Kapıdan içeri en az bir şişeyle girmezsem başım belada demektir.

YARATICI YAZI

Maya’nın yazdığı ilk öykü insanların üreyecekleri yerde ortadan ikiye yarıldıkları bir dünyaya dairdi. O dünyada herkes, istediği anda, kendi yaşının yarısı yaşında iki kişiye dönüşebiliyordu. Kimi bunu gençken yapmayı seçiyordu - henüz on sekizinde olan ve dokuz yaşında iki kıza bölünen kadınlar. Diğerleri mesleki ve ekonomik anlamda bir yere gelinceye kadar bekliyor, yarılmayı orta yaşa geldiklerinde gerçekleştiriyordu.

Maya’nın öyküsünün kadın kahramanı henüz yarılmamıştı. Seksenine geldiği halde toplum baskısına rağmen yarılmayı reddediyordu. Öykünün sonunda da ölüyordu. İyi bir öyküydü, sonu hariç. Kasvetli bir yanı vardı sonunun. Kasvetli ve kestirilebilir. Fakat yaratıcı yazı atölyesinde çoğu kişi kutlamıştı Maya’yı sonundan ötürü. Aviad tanımasa da ünlü bir yazar olduğu söylenen okutman Maya’ya, “sonunun bayağılığında insanın ruhuna işleyen bir şey var,” demiş ya da buna benzer bir başka boktan laf etmişti. Aviad bu iltifatın Maya’yı ne kadar mutlu ettiğini görmüştü. Çok heyecanlıydı Aviad’a anlatırken. Yazarın ona söylediklerini İncil’den alıntı yapar gibi aktarmıştı. Başta başka bir son önermeye çalışan Aviad hemen fikir değiştirerek bunun zevk meselesi olduğunu ve aslında bu işlerden pek anlamadığını belirtmişti.

Yaratıcı yazarlık atölyesine gitmesini Maya’ya annesi önermişti. Bir arkadaşının kızı geçen yıl böyle bir atölyeye katılmış ve çok memnun kalmıştı. Aviad da Maya’nın daha çok dışarı çıkmasında, kendine bir meşguliyet bulmasında yarar görüyordu. Nasıl olsa Aviad kendini işine verebilirdi, işiyle ilgili yapması gereken bir şeyler vardı mutlaka. Fakat Maya bebeği düşürdükten sonra evden çıkmaz olmuştu. Ne zaman eve gelse onu salonda dimdik otururken buluyordu Aviad. Kitap okumuyor, televizyon seyretmiyor, hatta ağlamıyordu. Kursa katılmakta kararsızlık gösterdiğinde Aviad onu ikna etti. “Bir git, dene sadece,” dedi, “bir çocuk kampa nasıl giderse öyle git.” Daha sonra, yaşadıklarının üzerinden henüz iki ay bile geçmeden, çocuk örneği vererek biraz duyarsız davrandığını düşünecekti. Fakat o örneği verdiğinde Maya gülümsemiş ve gündüz kampının tam da aradığı şey olduğunu söylemişti.

Maya’nın yazdığı ikinci öykü sadece sevdiğin insanları görebildiğin bir dünyaya dairdi. Öykünün kahramanı karısına âşık evli bir adamdır. Bir gün holde yürürken karısıyla çarpışır ve elindeki bardak yere düşüp kırılır. Birkaç gün sonra koltukta kestirirken karısı üzerine oturur. İki seferinde de kıkırdayarak bir özür mırıldanır: Aklı başka yerdeymiş; otururken bakmamış. Fakat adam

karısının onu artık sevmediğinden kuşkulanmaya başlar. Bu teoriyi sınamak için esaslı bir şey yapmaya karar verir ve bıyığının sol yanını tıraş eder. Eve yarım bıyık ve bir buket laleyle gelir. Karısı ona çiçekler için teşekkür edip gülümser. Kadının onu öpmeye çalışırken boşluğu tutmaya çalıştığını hisseder adam. Maya bu öykünün adını "Yarım Bıyık" koydu ve Aviad'a, öyküyü atölyede yüksek sesle okuduğunda bazı öğrencilerin ağladığını söyledi. Aviad gülümseyip, "Vay canına," dedi ve onu alnından öptü. O gece saçma bir şey yüzünden tartıştılar. Aviad'a önemli bir mesajını iletmeyi unutmuştu Maya ya da onun gibi bir şeydi ve Aviad ona bağırdı. Suç Aviad'daydı, sonunda özür diledi zaten. "İşte berbat bir gün geçirdim bugün," dedi ve Maya'nın bacağını okşayıp gönlünü almaya çalıştı. "Beni bağışlıyor musun?" diye sordu. Maya onu bağışladı.

Atölye okutmanının bir romanı ve bir öykü derlemesi yayımlanmıştı. İkisi de fazla satmamış, fakat birkaç olumlu eleştiri almıştı. İşyerinin yakınındaki kitabevindeki kadın Aviad'a öyle demişti en azından. Roman çok kalındı, 624 sayfa. Aviad öykü kitabını satın aldı. Kitabı masasının altına koyup öğle tatillerinde birkaç sayfa okumaya çalıştı. Derlemedeki bütün öyküler yabancı ülkelerde geçiyordu. Bir tür oyun. Her öykü farklı bir ülkede geçiyordu. Arka kapakta yazarın bir turist rehberi olduğu ve bütün dünyayı gezdiği yazılıydı. Küçük, siyah-beyaz bir fotoğrafı da vardı. Fotoğrafta kendini kendi olduğu için şanslı addeden biri gibi gülümsüyordu. Maya, Aviad'a yazarın atölye bittikten sonra öykülerini editörüne göndereceğini söyledi. Çok fazla umutlanmamasını fakat yayıncıların son yıllarda yeni yetenekler keşfetmek için yırtındıklarını söylemişti okutman yazar.

Maya üçüncü öyküsüne mizahi bir giriş yaptı. Öykü kedi doğuran hamile bir kadına dairdi. Öykünün kahramanı, kadının kedinin kendisinden olmadığından kuşkulanan kocasıydı. Adam ne zaman çöpü boşaltmak için aşağı inse yatak odalarının tam karşısındaki çöp bidonunun üzerinde uyuyan şişman ve gösterişli erkek kedi ona küçümseyici bir bakış atıyordu. Sonunda adamla kedi fena halde kapışıyordu. Adam kediye bir taş atıyor, kedi de onu ısırarak ve tırmalayarak karşılık veriyordu. Yaralanan koca, karısı ve emzirmekte olduğu yavru kediyle birlikte bir kliniğe gidip tetanos aşısı olmayı bekliyordu. Adam aşağılanmasına, acı çekmesine rağmen ağlamamaya çalışıyordu. Adamın acısını hisseden yavru kedi annesinin kucağından inip onun yanına gidiyor, yüzünü şefkatle okşayıp teselli edici bir biçimde miyavlıyordu.

"Duydun mu?" diyordu anne duygusallıkla. "'Baba' dedi."

Adam o anda gözyaşlarını daha fazla tutamaz hale geliyordu. Öyküyü

okuduğunda Aviad da ağlamamak için zor tuttu kendini. Maya o öyküyü tekrar hamile kaldığını öğrenmeden önce yazmaya başladığını söyledi. “Beynim hamile olduğumu henüz bilmediği halde bilinçaltımın bilmesi ne kadar tuhaf, değil mi?” dedi. Sonraki salı Aviad’ın onu atölyeden alması gerekiyordu. Yarım saat erken gitti, arabasını otoparka bıraktı ve Maya’yı bulmak için atölyeye girdi. Maya onu görünce şaşırdı ve yazarla tanıştırmak için ısrar etti. Yazar leş gibi parfüm kokuyordu. Aviad’ın elini hafifçe sıktı ve Maya onu eş olarak seçtiğine göre çok özel bir insan olması gerektiğini söyledi.

Üç hafta sonra Aviad yeni başlayanlar için yaratıcı yazı kursuna katıldı. Maya’ya bir şey söylemedi, işi sağlama bağlamak için de sekreterine evden ararlarsa önemli bir toplantıda olduğunu ve rahatsız edilmek istemediğini söylemesini tembihledi. Sınıftaki diğer öğrenciler ona kötü kötü bakan geçkince kadınlardan oluşuyordu. Sıska ve genç kadın okutman başına eşarp bağlamıştı. Sınıftaki kadınlar onun işgal bölgesindeki yerleşimlerden birinde yaşadığı ve kanser olduğu yolunda bir dedikodu yaymıştı. Okutman herkesin otomatik yazı alıştırması yapmasını istedi. “Aklınıza ne gelirse yazın,” dedi, “düşünmeyin, yazın.” Aviad düşünmemeye çalıştı. Çok zordu. Etrafındaki yaşlı kadınlar müthiş bir hızla yazıyordu, öğretmen kalemleri bırakmalarını söylemeden sınavı tamamlamaya çalışan öğrenciler gibi. Birkaç dakika sonra Aviad da yazmaya başladı. Yazdığı öykü denizde gayet mesut yüzerken kötü kalpli bir cadı tarafından bir erkeğe döndürülen bir balığa dairdi. Balık bu değişimi kabullenemiyor ve cadının peşine düşüp onu kendisini tekrar balığa çevirmeye zorlamaya karar veriyordu. Fakat çok hızlı ve aktif bir balık olduğu için cadıyı kovalarken bir yandan da evlenip Uzak Doğu’dan plastik ürünler ithal eden küçük bir şirket kuracak zaman buluyordu. Yedi denizleri dolaşan bir balıkken edindiği engin bilgi sayesinde şirket gelişmeye başlıyor ve bir noktada halka bile açılıyordu. Bu arada yıllarca kötülük yapmaktan yorgun düşmüş olan kötü kalpli cadı sonunda o güne dek büyü yaptığı herkesi bulup özür dilemeye ve onları eski hallerine döndürmeye karar veriyor, erkeğe çevirdiği balığı görmeye bile gidiyordu. Balığın sekreteri ona, patron Tayvan’daki ortaklarıyla uydu aracılığıyla gerçekleştirmekte olduğu toplantıyı bitirinceye kadar beklemesini söylüyordu. Hayatının o aşamasında artık bir zamanlar balık olduğunu unutmuştu ve kurduğu şirket dünyanın yarısının kontrolünü elinde tutmaktaydı. Cadı birkaç saat bekledikten sonra toplantının bir türlü bitmemesine öfkeleniyor ve süpürgesine atladığı gibi uçup gidiyordu. Balık günden güne zenginleşiyor, başını kaşıyacak zamanı kalmıyordu ve bir gün, iyice yaşlandığında, çok kârlı bir emlak anlaşması sonucunda satın aldığı sahildeki devasa tesisleri pencereden seyrederken denizi görüyordu. Birden balık olduğunu hatırlıyordu. Dünya

borsalarında işleme giren bir düzine kadar yan şirketin denetimini elinden bulunduran çok varlıklı bir balık, ama balık yine de. Yıllardır denizin tuzunu tatmamış bir balık. Okutman Aviad'ın yazmayı bıraktığını gördüğünde ona sorgulayıcı bir bakış attı. "Sonunu getiremiyorum," diye fısıldadı Aviad özür diler gibi, yazmaya devam eden yaşlı kadınları rahatsız etmemek için sesini yükseltmemeye özen göstererek.

SÜMÜK

Baba ile oğlu akupunktur uzmanının tedavi odasında oturmuş beklemektedir.

Akupunkturcu içeri girer.

Çinlidir.

Çalışma masasının başına geçip oturur.

Tuhaf aksanlı İngilizcesiyle oğuldan ellerini masaya koymasını ister.

Çinli akupunkturcu parmaklarını oğulun kollarının üzerine koyup gözlerini kapatmasını ve dilini dışarı çıkarmasını ister.

Oğul dilini küstahça dışarı çıkarır.

Çinli akupunkturcu başını sallar ve oğuldan tedavi yatağına uzanmasını ister.

Oğul yatağa uzanıp gözlerini kapatır.

Baba oğlunun soyunması gerekip gerekmediğini sorar.

Akupunkturcu başını sallar.

Masasının çekmecesinden birkaç ince uzun iğne çıkarıp oğula saplamaya başlar.

İki kulağının arkasına birer tane.

İki yanağına, burnunun iki yanına birer tane.

İki şakağına, gözlerinin iki yanına birer tane.

Oğul sessizce inler, gözleri hâlâ kapalıdır.

Şimdi, der akupunkturcu baba ile oğula, beklememiz gerek.

Peki, der baba, tedaviden sonra kendini daha iyi hissedecek mi?

Akupunkturcu omuz silkip dışarı çıkar.

Baba yatağın yanına gidip elini oğulun omzuna koyar.

Oğulun bedeni kasılır.

Oğulun bedeni iğne saplanırken kasılmamıştı, ama şimdi kasılır.

Çinli akupunkturcu yarım saat sonra odaya döner, iğneleri seri bir hareketle çeker.

Baba ile oğula bedenin tedaviye yanıt verdiğini ve bunun iyiye işaret ettiğini söyler.

Kanıt olarak iğnelerin batırıldığı yerleri gösterir. Her birinin etrafında kırmızı halkalar oluşmuştur.

Sonra masasına oturur.

Baba tedavinin ücretini sorar.

Bunu tedaviden önce sormayı planlamış, fakat unutmuştur. Daha önce sormayı akıl etseydi pazarlık edebilecek konumda olurdu. Pazarlık etmek gibi bir niyeti olduğundan değil. Tek oğlunun sağlığı söz konusu. Daha doğrusu, hayatta olan tek oğlunun.

Akupunkturcu her seansın 350 şekel olduğunu söyler, ancak oğulun yemeklerden sonra bir ilaç alması gerekmektedir, o da yüz şekeldir.

Akupunkturcu oğulun birkaç seansa ihtiyacı olduğunu söyler. En az on. Cumartesi hariç her gün.

Akupunkturcu aslında cumartesi günü de bir seans yapmakta yarar olduğunu, fakat karısı izin vermediği için cumartesi günleri çalışmadığını söyler.

“Karım” sözcüğü “sümük” dışında İbranice telaffuz ettiği tek sözcüktür neredeyse.

Adam “karım,” dediğinde baba müthiş bir yalnızlık duygusuna kapılır.

Sonra babanın aklına tuhaf bir fikir gelir.

Akupunkturcuya tuvalete gitmesi gerektiğini söyleyip tuvaletin kapısını kilitlemek ve mastürbasyon yapmak.

Bunun hissettiği yalnızlık duygusunu azaltacağını düşünmektedir. Emin değildir.

Çin tıbbında sperm enerjinin bir biçimi olarak görülür. Boşaldığında gücünü yitirirsin, bu yüzden tavsiye edilmez. Özellikle zayıf bir bünyen varsa.

Babanın bütün bunlardan haberi yoktur, fakat zaten vazgeçer. Yalnızlığa katlanmakta zorlanmaktadır, ancak oğlunu Çinli akupunkturcuyla yalnız bırakmak içine sinmez.

Cumartesi günleri hariç her gün, diye tekrarlar akupunkturcu. Babanın ilk seferinde dinlemediğini düşünmektedir.

Baba ücreti gıcır gıcır banknotlarla öder. Tamı tamına dört yüz elli şekel. Para üstüne gerek yok.

Ertesi gün için randevu ayarlarlar.

Kapıdan çıkarken Çinli akupunkturcu onlara İbranice, “İyi olun, ikiniz,” der. Oğul bunu tuhaf bulur, çünkü hasta olan sadece kendisidir.

Baba fark etmez. Başka bir şey vardır aklında.

“Karım,” “sümük,” “iyi olun, ikiniz.”

“İyi olun, ikiniz,” “sümük,” “karım.”

Bir Çinlinin İbranice konuştuğunu duymaktan daha gülünç bir şey olamaz.

GUGUK KUŞUNUN KUYRUĞUNA TUTUNMAK

En zoru geceleri. Beni yanlış anlamayın ama. Onu en çok geceleri özlediğimi söylemiyorum–çünkü onu özlemiyorum, nokta. Ama geceleri yatağımda yalnızken onu düşünüyorum. Birlikte geçirdiğimiz güzel zamanlara dair sıcak ve bulanık düşünceler değil. O, üstünde külot ve tişörtle uyuyor; soluğu derin, ağzı açık, salyası yastıkta bir halka oluşturmuş ve ben onu seyrediyorum - böyle fotoğraflar daha çok. O zamanlar onu seyrederken ne hissediyordum? Öncelikle, onu itici bulmadığım için şaşkınlık, ondan sonra bir tür şefkat. Sevgi değil. Şefkat. İnsanın karısından çok bir hayvana ya da bebeğe besleyebileceği türde. Sonra ağlıyorum. Neredeyse her gece. Pişmanlık duygusuyla değil. Pişman değilim. Terk eden oydu. Geriye dönüp baktığımda ayrılmamız iyi olmuş diyorum. Sadece onun için değil, ikimiz için de. Çocuk yapıp durumu daha da karmaşık hale getirmeden gerçekleşmiş olması daha iyi. Öyleyse neden ağlıyorum? Çünkü öyle. Bir şey elinden alındığında, bok bile olsa, acı verir. Bir tümör aldırdığında ardında bir yara kalır ve yarayı kaşımak için en iyi zaman gecedir sanki.

Uzi’nin yeni bir cep telefonu var, borsadaki değişiklikleri anında takip edebildiğin telefonlardan. Kendi bilgisayar şirketinin hisseleri yükseldiğinde telefonu, “Simply the Best,” parçasını çalıyor; hisseleri düştüğünde ise, “Hard Rain is Going to Fall.” Uzi bir aya yakın bir süredir elinde o telefonla dolanıyor ve her seferinde onu güldürüyor. “Simply the Best” onu “Hard Rain is Going to Fall”dan daha çok güldürüyor, çünkü havadan üzerine para yağarken gülmek biri cebinden paranı alırken gülmekten çok daha kolay. “Bugün,” diyor Uzi bana, “büyük gün çünkü NASDAQ opsiyonlarına yatırım yapacağım.” Opsiyonların adı QQQQ, fakat Uzi onlara “guguk” demenin komik olduğunu düşünüyor. NASDAQ yükselirse guguk kuşu da yükselir ve NASDAQ’ın, Uzi’ye göre, tavanı delmesi an meselesi olduğundan, bütün yapmamız gereken guguk kuşunun kuyruğuna tutunup gökyüzüne uçmaktan ibaret.

Uzi’nin yirmi dakikasını alıyor bunu izah etmek. Bitirdiğinde bir kez daha telefonunun ekranına bakıyor. İzahatına başladığında gukuk kuşu 1.3’teydi, şimdi 1.55’i buldu bile. “Çok zavallıyız,” diye hayıflanıyor Uzi, bademli ayçöreğinden bir ısırık alıp kırıntılarını her yere saçarak. “Şu yarım saat içinde paramızın yüzde 10’undan fazlasını kazanabilirdik, farkında mısın?”

“Neden ‘biz’ deyip duruyorsun?” diye soruyorum. “Ve hangi paradan söz ediyoruz? Benim bu işe yatıracak param mı var sanıyorsun?”

“Büyük oynaman gerekmiyor,” diyor Uzi. “Beş bin koymuş olsaydık şimdi beş yüz dolar kârdaydık. Fakat oynamadık. Sana bir şey söyleyeyim mi? Unut gitsin, neden seni bu işe dâhil ediyorum ki? Çuvallayan benim, ben oynamadım. Bunu kabullenmek zor, çünkü bir bebek annesinin onu her zaman seveceğinden nasıl eminse ben de NASDAQ’ın 1.5’i aşacağından o kadar emindim.”

“Bebeklerini terk eden anneler var,” diyorum.

“Olabilir,” diye homurdanıyor Uzi, “fakat guguk kuşunun annesi öyle yapmamış. Söylüyorum sana, varımı yoğumu yatırmalıydım, ama beklemeye karar verdim. Neden biliyor musun? Çünkü ben kaybedenin tekiyim.”

“Hayır, değilsin…” diyorum, fakat Uzi durdurulamayacak kadar kaptırmış kendini.

“Bak bana, otuz beş yaşındayım ve henüz bir milyonum bile yok.”

“Ama geçen hafta bana borsaya bir milyondan fazla yatırım yaptığını söyledin,” diyorum.

“Şekel,” diye homurdanıyor Uzi aşağılayıcı bir biçimde, “bir milyon şekel ne ki? Dolardan söz ediyorum.” Uzi ayçöreğinin son lokmasını kederli bir biçimde ağzına attıktan sonra diyet kolasından bir yudum alıyor. “Etrafına bak,” diyor. “Benim düzenlediğim açılışlarda plastik bardakta kahve servisi yapan sivilceli ergenlerin altında şimdi BMW’ler var ve ben diş teknisyenleri gibi Peugeot 205 sürüyorum.”

“Kes sızlanmayı,” diyorum ona. “İnan bana, pek çok insan senin yerinde olmak için cinayet işler.”

“Pek çok insan mı?” diyor Uzi kendi kendine gülerek. “Ne tür insanlar? Sderot’taki işsizlerin pek çoğu mu? Hindistan’daki cüzzamlıların pek çoğu mu? Neyin var senin, Dedi? Amiş mi kesildin şimdi de başıma? Boşanma aklını bütünüyle başından almış anlaşılan.”

Uzi ile birbirimizi üç yaşımızdan beri tanırız. Aradan uzun zaman geçti, fakat fazla bir şey değişmedi. Uzi o zaman bile sürekli kendime acıdığımı söylerdi. Son sınıftayken ben bir kız arkadaş edinme hayali kurarken Uzi voli vurma hesapları yapmaya başlamıştı bile. Çocuklar için bir yaz kampı başlattı. Planı basitti; ailelerden aldığı parayı çocuklarla yarı yarıya kırışıyor, çocuklar da oynayabilecekleri eski bir futbol topu dışında hiçbir aktivite sunmadığını ve su fıskiyesinden sadece iki saatte bir kez su içmelerine izin verdiğini ebeveynlerine

gammazlamıyordu. Bugün Uzi'nin kendine ait bir dairesi, bir zamanlar çalıştığı *nokta com* şirketlerinden birinde sekreterlik yapmış bir karısı ve hık demiş burnundan düşmüş tombul bir kızı var. "Şimdi boşanırsak," diyor Uzi, "her şeyin yarısını alır. Her şeyin. Evlilik öncesinde ödleklik edip ona evlilik anlaşması imzalatmadığım için."

Kahvaltının parasını ödedim, paranın üstünün gelmesini bekliyoruz. "Sen, öte yandan," diye devam ediyor Uzi, "kendi boşanmandan bir şampiyon gibi çıktın. Bir şekel bile alamadı."

"Alacak bir şey yoktu da ondan," diyorum, iltifatı doğru perspektife oturtmaya çalışarak.

"Şimdilik," diyor Uzi, sırtımı okşayarak, "şimdilik. Artık resmen boşanmış olduğunuza göre harekete geçip tek kazanan olmanın tam zamanı. Milli piyangoda büyük ikramiyenin tek bilete çıkması gibi bir şey bu, ortaksız."

"Ortaksız," diye tekrarlayıp kahvemin son ve en tatlı damlalarını içiyorum.

"Ortaksız," diye tekrarlıyor Uzi, "sadece sen ve ben. Guguk kuşunun biraz alçalacağına dair bir his var içimde, fazla değil, 1.35 kadar belki. O zaman satın alıyoruz. Yüklü bir alım." Garson para üstünü getirmiyor. Patron geliyor onun yerine. "Affedersiniz," diyor, "sizi rahatsız ettiğim için özür dilerim, fakat garsona vermiş olduğunuz yüz şekel sahte çıktı. Bakın." Banknotu ışığa tutuyor. "Sahici değil." Banknotu alıp filigrana bakıyorum. Eski cumhurbaşkanı Ben Zvi'nin resminin yerine elle çizilmiş bir gülen yüz bakıyor bana.

"Sahte mi?" diyor Uzi, banknotu elimden kaparak. "Bakayım," diyor ve patrona yeni bir banknot uzatıyor. Patron onu da ışığa tutup inceliyor. Bu arada ben özür diliyorum. "Buraya taksiyle geldim ve şoföre iki yüz şekellik bir banknot verdim," diyorum. "Üstünü verirken sahte yüzlüğü kakalamış olmalı."

"Bu para çok güzel," diyor Uzi. "Bana satar mısın? Yüz şekele?"

"Nedir seni bu kadar heyecanlandıran?" diye soruyorum Uzi'ye. "Sahte sonuçta."

"O yüzden, salak," diyor Uzi, cüzdanından bir tomar para çıkararak. "Sahte olmayanlardan bende bir sürü var. Fakat sahte para klas bir şey. Bana boktan servis veren birine yediririm."

"Pekâlâ," diyorum, "al. Sahte yüzlük sana hediyem olsun."

Şimdi Uzi'nin arabasındayız. Az önce bindik. Geceleri ağladığımı ona neden söyledim bilmiyorum. Uzi bu tür şeyleri paylaşmak isteyeceğiniz türde biri değil. "Ve onun yüzünden ağlamıyorum," diye vurguluyorum. "Dönmesini arzulamıyorum."

"Evet, biliyorum," diye homurdanıyor Uzi. "Onu tanıyorum." Cep telefonu ona "Simply the Best" diyor, fakat Uzi hisselerin ne kadar yükseldiğini görmek için ekrana göz atmıyor, onun yerine yüzünü yüzüme yaklaştırıp bana hastasını inceleyen bir doktor gibi bir santim mesafeden bakıyor. "Sana ne lazım biliyor musun, hem de hemen?" diyor. "Matalon Caddesi 56 numarada bir Etiyopya sandviçi."

"Daha az önce yedik," diye karşı çıkıyorum.

"Yemek değil," diyor Uzi, direksiyon kilidini kurcalayarak, "altında Etiyopyalı bir kız, üstünde de göğüslerini sırtına bastıran bir başka Etiyopyalı kız, sandviçten kasıt bu. İlk kez duyduğumda bana da cazip gelmemişti, fakat gerçekten şaşırtıcı."

"Ne var Matalon Caddesi 56 numarada?" diye soruyorum. "Bir randevuevi mi?"

"Konuyu saptırmayalım," diyor Uzi, kontak anahtarını çevirerek, "seni konuşuyoruz şu anda. Ofra seni terk ettiğinden beri bir kez bile düzüşmedin, değil mi?"

Başımı sallayıp, "Ve hâlâ içimden gelmiyor," diyorum.

"Hayatta," diyor Uzi, el frenini indirerek, "her zaman içinden gelenleri yapmazsın."

"Geceleri düzüşmediğim için ağladığımı söyleyeceksen yanılıyorsun," diye karşı çıkıyorum.

"Onu demiyorum." Uzi direksiyonun üstünde parmaklarıyla trampet çalıyor. "Hayatın boş olduğu için ağladığını söylüyorum, anlam içermediği için. Ve için boş olduğunda…" eliyle kalbinin biraz sağına dokunuyor, "etrafında anlam varsa, ondan biraz alıp kendi içine koyarsın. Yoksa da bir tıpa takarsın. Geçici olarak, imalatçı biraz anlam gönderinceye kadar. Ve böyle durumlarda Etiyopya sandviçi muhteşem bir tıpa görevi görür."

"Beni eve bırak," diyorum. "Fahişelere gitmeden de hayatım yeterince acınası zaten." Fakat Uzi benimle değil artık. Telefonu gelen aramaların aşina

olmadığımız o sıkıcı tonuyla çalıyor. Bankadan arıyorlar. Uzi adama tekrar inişe geçen QQQQ'dan 20.000 dolarlık alması için talimat veriyor. "On bin benim için, on bin de dostum içim."

Ona başımı sallıyorum, fakat Uzi beni dikkate almıyor. Kapattığında da, "Alış buna, Dedi, guguk kuşunun kuyruğuna tutunacağız, sen ve ben," diyor.

İnce duvardan Uzi'nin telefonunun "Simply the Best" dediğini ve bir kadının kükreyen kahkahasını duyuyorum. Matalon Caddesi 56 numarada Etiyopyalılar yoktu bugün, bu yüzden Uzi İngilizce konuşan ve Çek olduğunu söyleyen iri memeli bir kızla bir odaya gitti, bana da sahte bir sarışın düştü, Rus muhtemelen. Duvarın öte yanında Uzi kahkaha atıyor şimdi - galiba bir Çek açık sandviç de fena bir tıpa değil. Sarışının adı Maria ve bana soyunmasına yardım etmek isteyip istemediğimi soruyor. Ona soyunmasının gerekli olmadığını, burada sadece çatlak arkadaşım yüzünden bulunduğumu ve Uzi işini bitirinceye kadar oturup konuşabileceğimizi söylüyorum, sikişmeden. "Yok sikiş?" diye soruyor Maria, anlamaya çalışarak. "Yok emmek?" Duvarın öte yanında Uzi'nin telefonu ona "Simply the Best" demeye devam ediyor. Güzel bir şeyler oluyor orada. Maria pantolonumun düğmelerini çözüyor ve durmasını istersem kendini aşağılanmış hissedeceğini düşünüyorum. Bunun doğru olmadığını biliyorum, fakat inanmak için gayret sarf ediyorum. Uzi haklı belki, şu anda bana gereken tek şey bir tıpa. Kız işe koyulurken ona bir hayat kurgulamaya çalışıyorum, fahişeliği kendi isteğiyle yaptığı mutlu bir hayat. Öyle bir film gördüm bir keresinde, hayat dolu, cömert bir fahişeye dairdi. Maria da öyle belki, Rus olanı. Aşağı baktığımda saçlarından başka bir şey göremiyorum. Arada sırada başını kaldırıp, "Güzel mi?" diye soruyor ve mahcubiyetle baş sallıyorum. Birazdan bitecek.

Matalon Caddesi 56 numarada geçirdiğimiz yarım saat zarfında guguk kuşu tavanı deliyor. Güneşin kavurduğu caddeye tekrar çıktığımızda 1.75'i yakalamış bile, ki Uzi'ye göre, paramızı ikiye katladığımız anlamına geliyor. Guguk kuşu masmavi göğü delen bir uçurtma gibi yükselmeye devam ediyor ve biz hemen arkasındayız; kuyruğuna sıkıca tutunmuş, düşmemeye çalışıyoruz.

BİR RENK SEÇ

Siyah bir adam beyazların oturduğu bir mahalleye taşındı. Evi siyahtı ve siyah bir verandası vardı; her sabah verandaya oturup siyah kahvesini içerdi. Ta ki siyah bir gecede komşuları evine gelip onu hastanelik edinceye kadar. Siyah bir kan gölünün ortasında kıvrık bir şemsiye sapı gibi yatarken bile devam etmişlerdi vurmaya. Ta ki sonunda biri, ellerinde ölecek olursa hapse gireceklerini söyleyinceye kadar.

Siyah adam onların ellerinde ölmedi. Bir ambulans geldi ve onu uzak, çok uzak bir yere götürdü, sönmüş bir yanardağın tepesine inşa edilmiş büyüleyici bir hastaneye. Hastane beyazdı. Kapıları beyazdı, odalarının duvarları beyazdı, yatak takımı beyazdı. Siyah adam iyileşmeye başladı. İyileşmeye ve âşık olmaya. Ona büyük bir özen ve şefkatle bakan beyaz üniformalı hemşireye âşık olmuştu. Hemşire de onu seviyordu. Adam güçlenirken sevgileri de her gün biraz daha güçleniyordu, yataktan kalkıp emeklemeyi öğrendi, küçük bir çocuk gibi. Öldüresiye dövülmüş siyah bir adam gibi.

Sarı bir kilisede evlendiler. Sarı bir rahip evlendirdi onları. Rahibin sarı ebeveyni ülkeye sarı bir gemiyle gelmişti. Onlar da beyaz komşuları tarafından dövülmüşlerdi. Fakat sarı rahip siyah adama bu konuları hiç açmadı. Onu doğru dürüst tanımıyordu bile, kaldı ki bunları konuşmak için uygun zaman değildi, evlilik töreni, falan. Tanrı'nın onları sevdiğini ve onlar için en iyisini dilediğini söylemeyi tasarlıyordu. Sarı adam bundan bütünüyle emin değildi. Çoğu zaman kendini emin olduğuna ikna etmeye çalışıyordu. Tanrı'nın herkesi sevdiğinden ve herkes için en iyisini dilediğinden emin olamıyordu. O gün, otuzunda bile olmadığı halde yara bere içinde tekerlekli iskemlede oturan o siyah adamı evlendirirken daha bir zorlandı inanmakta. "Tanrı ikinizi de seviyor ve sizin için en iyisini diliyor," dedi ve kendinden utandı.

Siyah adam ile beyaz kadın mutlu bir hayat kurdu. Ta ki kadın bir gün marketten eve dönerken kahverengi bıçaklı kahverengi bir adam çıkıp merdiven sahanlığında ona her şeyini vermesini söyleyinceye kadar. Siyah adam eve geldiğinde kadını ölü buldu. Kahverengi adamın onu neden bıçakladığını anlamakta zorlanıyordu, çünkü parasını alıp kaçabilirdi. Cenaze töreni sarı rahibin sarı kilisesinde yapıldı ve siyah adam sarı rahibi görünce sarı cüppesine yapışıp, "Tanrı'nın bizi sevdiğini söyledin, bizi seviyorsa bu kadar korkunç bir şeyi bize nasıl reva gördü?" diye sordu. Sarı rahibin beylik bir cevabı vardı böyle durumlar için. Ona ruhban okulunda öğretilen cevap. Tanrı'nın işlerine akıl sır

ermezdi ve ölen karısının şimdi O’na daha yakın olduğuna hiç kuşku yoktu. Fakat rahip bu yanıtı vereceğine sövmeye başladı. Tanrı’ya verdi veriştirdi, ağzına geleni söyledi, o güne dek dünyada duyulmamış sövgüler. O denli hakaretamiz ve yaralayıcıydı ki Tanrı’nın bile ağırına gitti.

Tanrı kiliseye engelli rampasından girdi. O da tekerlekli iskemledeydi, o da bir zamanlar bir kadını yitirmişti. Saçları gümüş rengiydi. Şu banker BMW’lerinin parlak, ucuz gümüşünden değil, daha donuk, mat bir gümüş. Bir keresinde, gümüşi yıldızların arasında gümüşi sevgilisiyle süzülürken bir altuni tanrılar çetesinin saldırısına uğramışlardı. Çocukken Tanrı onlardan birini -kısa boylu, sıska, altuni bir tanrıyı- dövmüştü ve o tanrı şimdi büyümüş, arkadaşlarını toplayıp gelmişti. Altuni tanrılar O’nu güneşin altuni sopalarıyla ilahi bedenindeki bütün kemikleri kırılıncaya kadar dövmüştü. Yıllar almıştı toparlanması. Sevgilisi toparlanamamıştı ama. Bitkisel hayata girmişti. Her şeyi görüyor ve duyuyor, fakat tek kelime edemiyordu. Gümüşi Tanrı karısı seyredip zaman geçirsin diye kendi suretinde bir tür yaratmaya karar verdi. Bu tür gerçekten de O’na benziyordu; dövülmüş ve mağdur edilmişti, O’nun gibi. Ve gümüşi sevgilisi gözlerini faltaşı gibi açıp onları saatlerce seyreder, seyrederken de bir damla gözyaşı bile akıtmazdı.

“Ne sanıyorsun?” diye sordu gümüşi Tanrı sarı rahibe çaresizlik içinde, “sizi istediğim için mi böyle yarattım? Bütün bu ıstıraba tanık olmayı seven bir tür sapık, bir tür sadist olduğumu mu düşünüyorsun? Sizi böyle yarattım çünkü bildiğim bu benim. Elimden bu kadarı geliyor.”

Sarı rahip dizlerinin üzerine çöküp O’ndan af diledi. Kiliseye daha güçlü bir Tanrı gelmiş olsaydı sövmeye devam ederdi muhtemelen, cehenneme gitme pahasına bile olsa. Fakat bu gümüşi, malul Tanrı’yı görünce pişmanlık ve hüzün duydu ve O’nun tarafından bağışlanmayı içtenlikle diledi. Siyah adam dizlerinin üzerine çökmedi. Belden aşağısı tutmadığı için böyle şeyler yapamıyordu artık. Tekerlekli iskemlesinde oturup cennette bir yerde onu meraklı gözlerle seyreden gümüşi tanrıçayı hayal etmeye çalıştı. Bu, bir tür amaç olmuştu onun için, umut hatta. Nedenini izah edemese de, bir tanrı gibi acı çekmek ona kendini kutsanmış hissettiriyordu.

MOSMOR

Acil serviste kemiğin çatladığını ve kasın iki ayrı yerde neredeyse yırtılmış olduğunu söylediler. Bazı insanlar, saatte seksen kilometre hızla kafa kafaya tokuşulan bir çarpışmadan burunları bile kanamadan çıkabiliyordu, doktorun dediğine göre. Bir keresinde acile üçüncü kattaki dairesinden asfalta düşen bir kadın getirmişlerdi - kadının sırtı morarmıştı sadece. Şans meselesiydi. Ki onda olmadığı anlaşılıyordu, merdivenden inerken yanlış bir hareket, burkulan bir bilek ve hastanedeydi işte, alçıda.

Arap görünümlü bir adam sarmıştı ayağına ıslak sargıları. Adam stajyer olduğunu ve isterse doktoru bekleyebileceğini söylemişti, fakat bu en az bir saat sürerdi, çünkü yığılma vardı. Alçıyı bitirdiğinde mevsim yaz olduğu için sürekli kaşınacağını söyledi. Bu konuda ne yapabileceğine dair bir şey söylemedi ama, kaşınacağını sadece. Birkaç dakika sonra gerçekten de feci kaşınmaya başladı.

Alçı olmasaydı David aradığında evde olmayacaktı. Alçı olmasaydı işte olacaktı. David ona Tel Aviv'de olduğunu söyledi, bir haftalığına gelmişti, şirketi temsilen bir kongreye katılmak üzere. Yahudi Ajansı ile ilgili bir konferans. Bu konferanslarda çürüyüp gidiyordu resmen ve onu görmek istiyordu; David öyle dedi, o da kabul etti. Alçı olmasaydı bir bahane bulup sıyrılabilirdi, fakat sıkılıyordu. Gelirse biraz heyecan olur diye düşünmüştü. Aynanın karşısına geçip bir bluz seçecek, makyaj yapacaktı. Sonra, geldiğinde, muhtemelen hiçbir şey olmayacaktı, fakat en azından o hazırlıktan geçmiş olacaktı. Hem kaybedeceği bir şey var mıydı ki? Başka biri olsa hayal kırıklığına uğrayacağından endişe duyabilirdi, fakat David hakkında endişe duyması için bir neden kalmamıştı. Son görüştüklerinde hayal kırıklığına uğratmıştı onu zaten; onu ne kadar çok sevdiğini söylemiş, biraz yiyiştikten sonra eliyle boşaltınca otel yatağında uyuyakalmış ve ertesi gün aramamıştı, ondan sonraki gün de. İki gün geçtikten sonra arayacağından umudu hepten kesmişti. Cleveland'a döndüğünü biliyordu, ya da Portland'a, Amerika'daki kasabası neresiyse oraya işte. Koymuştu ona. Sokakta tanıdığınız biriyle karşılaştığınızda sizi görmezden gelmesi nasıl koyarsa öyle. Cleveland'da ya da Portland'da sokakta karşılaşsalar ve yanında kız arkadaşı olsa kesin öyle yapardı David.

O zaman kız arkadaşından söz etmişti ona, evlenmek üzere olduklarından. Gizlediğini söyleyemezdi. Fakat söyleyiş biçimi onda hayatının artık onu da içeren farklı bir yöne doğru gittiği izlenimini doğurmuştu. Yanılmış olmalıydı ya da o, yanlış izlenime kapılmıştı. Nasıl baktığıyla ilgiliydi. Ve ikisini otelde hayal

ederken içinde bulunduğu ruh haliyle. Bazen kendine, saçmalama, aptal, diyordu. Amerikalı o, ya ne bekliyordun? Oradaki hayatını, sana sözünü ettiği JCC'deki işini çöpe atmasını mı? Sırf seninle olmak için burada barmenlik ya da kuryelik yapmaya razı olacağını mı? Bazen öfke duyuyordu ama. Şu "aşk" sözcüğünü kullanmaya ne gerek vardı? Ona sadece abazan, sarhoş ve ülkesinden uzakta olduğunu söyleyebilirdi. Muhtemelen o zaman da onu eliyle boşaltır, fakat sonraki iki günü evde telefonun çalmasını bekleyerek geçirmezdi. O zamanlar cep telefonu yoktu henüz, evde oturup beklemişti. Mevsim yazdı ve dairesinde klima yoktu. Evin içi feci havasızdı ve bütün günü bir kitap okumaya çalışarak geçirmişti, Don DeLillo'nun *Yeraltı* kitabını, ama hava kardığında hâlâ birinci bölümdeydi. Okuduklarından hiçbir şey kalmamıştı aklında. Bir beyzbol maçına dairdi. Sonra okumaya devam etmedi, David de asla aramadı. Fakat şimdi, aradan neredeyse bir yıl geçtikten sonra, birden arayıp ona uğramak istediğini söylemiş, o da kabul etmişti. İçinde bir yerde yaralandığını anlamasını istemediği için daha çok. Onu bir daha görmek istemeyecek kadar önemsediğini sanmasını istemiyordu.

David bir şişe şarap ve pizza getirmişti. Yarısı zeytinli, yarısı ançüezli. Telefon edip aç olup olmadığını ya da ne yemek istediğini bile sormadan. Pizza çok lezzetliydi ama. Şarap beyazdı, beyaz ve ılık, soğumasını bekleyemediler, buz katıp içtiler. "Şişesi yüz dolar," dedi David, gülerek, "ve biz diyet kolaymış gibi içiyoruz." Şarabı satın alırken parasını önemsemediğini bilmesini istemişti sanki. "O geceden beri," dedi ona, "olanlar yüzünden çok kötü hissediyorum. Bok gibi. Ertesi sabah seni arayıp izah etmem gerekirdi. Hatta daha başından önüne geçmeliydim. Üzgünüm." O da uzanıp yanağını okşadı, tahrik edici bir biçimde değil ama, sınavda kopya çektiğini itiraf eden oğlunu teselli eden bir anne gibi daha çok. Sonra o kadar da kötü olmadığını söyledi. Evet, daha sonra onu düşünmüş, neden aramadığını merak etmişti. Fakat her halükârda, kendini kötü hissetmesi için bir neden yoktu. Daha başından ona bir kız arkadaşı olduğunu söylemişti, bu kadar basitti.

David kız arkadaşıyla evlendiğini söyledi. İsrail'den Amerika'ya döndüğünde Karen -buydu adı- ona hamile olduğunu söylemişti ve kürtaj yaptırmakla birlikte olmaya devam etmek arasında bir seçim yapmak zorunda kalmışlardı. Karen bunu uçaktan iner inmez söylediğinde saçında onun kokusu vardı hâlâ. Yatakta geçirdikleri geceden sonra kokusu gitmesin diye duş almamıştı. Karen kürtaj yaptırmakla birlikte olmaya devam etmek arasında bir seçim yapmaları gerektiğini söylemişti. David devam etmek istemiyordu aslında. Onun yüzünden, o gecenin yüzünden. Fakat Karen'ın kürtaj olmasını da istemiyordu. Kolay izah

edebileceği bir şey değildi bu. Dindar falan olduğundan değil. Kürtajın hiçbir şekilde geri dönüşü olmayan bir karar oluşu onu rahatsız ediyordu. Bu yüzden ona evlenme teklif etmişti. Karen şimdi bebek yapmanın da geri dönüşü olmadığını söylüyor, David de bunun farkında olduğunu belirtiyordu. Ve aynı solukta bebeğin kız olduğunu, bunun hayatta başına gelen en güzel şey olduğunu ekledi. Karen ile boşanacak olsalar bile, dedi, - ki böyle bir şeye hiç ihtimal vermiyordu, çünkü bütün olarak değerlendirince ilişkileri fevkalade iyi gidiyordu- bir gün boşanacak olsalar bile Karen'ın kürtaj yaptırmamış olmasına şükredecekti. Küçük kızları tapılası bir şeydi. Cuma günü beş aylık olacaktı ve doğduğundan beri ondan ilk kez ayrılıyordu. Bu kongreye de gelmeyecekti aslında. En az beş kez fikir değiştirmiş, fakat sonunda uçağa binmişti. Daha çok onu görmek için. Üzgün olduğunu söylemek için.

"Buraya senden beni bağışlamanı istemek için geldim," dedi yine. David'e olanları fazla büyüttüğünü söylemek istedi. Pireyi deve yapıyordu. Fakat, uzunca bir sessizlikten sonra, onu bağışladığını söyledi. Ona kendisinin hiçbir zaman onun durumunda bulunmadığını, ama yine de onu çok iyi anladığını söyledi. Bir de telefon etmediği için biraz üzüldüğünü. Gitmeden önce arayıp veda edebilirdi. "Seni arasaydım," dedi, "sana geri dönerdim. Ve dönseydim sana âşık olurdum. Korkuyordum." Canını sıkmak isteseydi, ona o zaman bile, daha ilk gece, âşık olduğunu söylediğini hatırlatabilirdi, fakat onun yerine masanın üzerinde duran iri elini okşadı. Daha sonra *Lost*'un son bölümünü izlemek ve kalan şarabı bitirmek üzere salona geçtiler. Giora üç yıl önce onu hamile bıraktığında kürtajı mı yoksa birlikte yaşamayı mı yeğlediğini sormamıştı bile. Giora'ya sormadan gidip kürtaj olmuştu. İki ay sonra da ayrılmışlardı. David Karen'ı onun Giora'yı sevdiğinden fazla seviyordu anlaşılan. Ya da daha az nefret ediyordu ondan en azından. Gecenin nerede isterse orada bitebileceğini biliyordu, bu da kendisini güçlü hissetmesini sağlıyordu. Geç saatlere kadar oturup sonra yorgun olduğunu söylerse David bir şey denemeden giderdi. Ona gülümseyerek bakarsa onu öperdi. Bunu hissediyordu. Fakat neydi istediği? Abazanlıkla otel odasına gidip onu, her şeyin onunla aslında ne kadar güzel olabileceğini düşünerek mastürbasyon yapmasını mı? Yoksa geceyi onunla geçirip ertesi gün kendini bok gibi hissetmesini mi? Sürekli fikir değiştiriyordu. Onu ve onun nasıl hissedeceğini boş ver. Kendini düşün. *Sen* ne istiyorsun?

Tuvalete gitmek alçı yüzünden zahmetli bir işe dönüşmüştü. Tek bacağının üzerinde dengesini yitirmeden hoplayabilmesi gerekiyordu. David buna izin vermedi. Tuttuğu gibi kollarının arasına aldı kızı. Onu yangından kurtaran bir itfaiyeci ya da zifaf gecesinde kucağında taşıyan bir damat gibi. O işerken

kapının arkasında bekledi, sonra salona geri taşıdı. Döndüklerinde dizi bitmek üzereydi. David ona sonunu söyledi. Daha önce izlemişti. Amerika'da bir hafta önce gösteriliyordu. Fakat izlediğini söylememişti, çünkü onunla birlikte bir kez daha seyretmekten zevk almıştı. Televizyona pek meraklı değildi zaten. İlk seferinde de Karen diziye bağımlı olduğu için seyretmişti. Sıcak senin dairen, dedi David. Boğucu. Ona bunu bildiğini söyledi. Ev sahibi evde klima olmadığı için kirada iki yüz şekel indirim yapmıştı. Ayağını kırdığından beri daireye tıkılıp kaldığını söyledi. Hastanede ona iki koltuk değneği vermişlerdi, fakat dört kat merdiveni koltuk değneğiyle inip çıkacak güç kimde vardı? Ve ne olduğunu anlayamadan David onu sırtlayıp dört kat aşağı taşıdı. Bir anda.

Meyer Parkı'na kadar taşıdı onu, sonra bir banka oturup birer sigara içtiler. Orası da sıcak ve nemliydi, fakat insanın terini kurutan bir esinti vardı hiç olmazsa. Beni bağışlaman önemliydi, dedi David. Çok önemliydi. Nedenini izah bile edemem. Daha önce çıktığım kızlara da böyle bok gibi davrandığım oldu, ama seninle… ağlamaya başladı. Bir ânını aldı gerçekten ağlamakta olduğunu idrak etmek. Önce öksürüyor ya da boğuluyor falan sandı, ama ağlıyordu gerçekten. Kes şunu, aptal, dedi ona, gülümseyerek. İnsanlar bize bakıyor. Seni evden attığımı, kalbini kırdığımı falan düşünecekler. Ben salağın tekiyim gerçekten, dedi David ona, gerçek bir salak. Halbuki şey yapabilirdim… sen hiç Cleveland'a gitmedin, değil mi? Cleveland nere Tel Aviv nere, dedi. Oysa Karen nere sen nere, demek istemişti ama memnun oldu o şekilde söylemediğine.

Dört kat merdiveni ağır ağır çıktılar. David'in gücü tükenmişti, o yüzden ona yaslanıp hoplayarak çıkmıştı basamakları, tek tek. Kapıya vardıklarında ikisi de ter içindeydi ve alçının içinde o çıldırtıcı kaşıntı başlamak üzereydi. David, gitmemi istiyor musun, diye sordu ve o, başını sallayıp bunun iyi bir fikir olduğunu düşündüğünü söyledi. Daha sonra, yatakta, vantilatörün karşısında, hikâyeyi yerli yerine oturtmaya çalıştı. Amerikalı bir çocuk ile İsrailli bir kız tesadüfen karşılaşır. Güzel bir gece geçirirler. Kızın tükürüklü avucu David'in kamışının üzerinde gidip gelir. Okyanusun iki farklı yanında yaşayan iki kişi o çok da önemli olmayan ayrıntıları bir yıl boyunca taşır. Bazı insanlar üçüncü kattan düşer ve sadece sırtları morarır. Başkaları merdivenden inerken ters bir hareket yapar ve kendilerini hastanede bulur, alçıda. O ve David ikinci türden olmalıydılar.

CEPLERİMDE NELER VAR?

Bir çakmak, öksürük için pastil, bir posta pulu, hafif bükük bir sigara, kürdan, mendil, tükenmez kalem, iki adet beş şekellik madeni para. Bunlar ceplerimde bulunanların sadece küçük bir kısmı. Ceplerimin şişmesinde şaşılacak bir şey yok öyleyse. Pek çok insan sorar bunu bana. “Yahu ceplerinde neler var?” Genellikle yanıt vermeyip gülümsemekle yetinirim. Hatta bazen küçük, kibar bir kahkaha attığım olur. Biri bana bir fıkra anlatmış gibi. Israr edip tekrar soracak olsalar muhtemelen ceplerimdeki şeyleri gösterir, onları neden sürekli yanımda taşımam gerektiğini izah ederim. Israr etmezler ama. Ne bileyim, derim kısa bir kahkaha atarak, ardından tuhaf bir suskunluk gelir ve konu değişir.

İşin doğrusu şu ki, ceplerimdeki her şey her zaman tedarikli olmak adına özenle seçilmiştir; hakikat ânı geldiğinde hazırlıklı olayım diye oradadır. Bir kürdanın ya da posta pulunun insana başka nasıl faydası olabilir ki? Eğer harikulade güzellikte bir kız -aslında harikulade güzellikte olması bile gerekmez, soluk kesen büyüleyici bir gülümsemeye sahip sıradan görünümlü bir kız da olabilir- sana bir posta pulun olup olmadığını sorarsa, hatta sormasına bile gerek yok, yağmurlu bir günde elinde pulsuz bir zarfla sokaktaki kırmızı posta kutusunun yanında durup o saatte açık bir postane olup olmadığını bilebileceğini düşünürse ve üşüttüğü için hafifçe öksürürse, sadece üşüttüğü için de değil, o saatte o bölgede açık bir postane bulunmadığını bilmenin umutsuzluğuyla öksürürse, işte o hakikat ânında, “Yahu ceplerinde neler var?” demeyecek, ona sunacağın pul için sana minnettar olacak, belki minnettar bile olmayacak, o büyüleyici gülümsemesiyle gülümsemekle yetinecektir, bir posta pulu karşılığında büyüleyici bir gülümseme - ben böyle bir takasa her zaman varım, pul hisseleri tavan yaparken gülümseme hisseleri yere çakılsa bile.

O gülümsemenin ardından teşekkür edip bir kez daha öksürecektir, soğuk algınlığından ötürü, fakat aynı zamanda mahcubiyetten. Ve ben ona öksürüğü için bir pastil sunacağım. “Başka neler var ceplerinde?” diye soracak, fakat o olumsuz yahu sözcüğünü eklemeden ve ben hiç tereddüt etmeden soruyu şöyle yanıtlayacağım: Hayatın boyunca ihtiyaç duyacağın her şey, aşkım. İhtiyaç duyacağın her şey.

Artık biliyorsunuz. Ceplerimde bu var. Çuvallamama fırsatı. Küçük bir şans. Büyük değil, olası bile değil. Bunu biliyorum, aptal değilim. Minicik bir şans, diyelim. Mutluluk kapımı çaldığında ona, “Üzgünüm, sigaram/kürdanım/meşrubat otomatı için bozukluğum yok,” yerine, “Evet,”

diyebilmek için minicik bir şans. İşte bu var ceplerimde; bununla şişip kabarıyorlar, evet diyebilmek ve sonra pişman olmamak için ufacık bir şansla.

KÖTÜ KARMA

“Ayda on beş şekel, Tanrı gecinden versin, öldüğünüzde kızınıza yüz bin şekel olarak dönecek. Yüz bin şekelin babasız kalmış bir kızın hayatında nasıl bir fark yaratacağını düşünebiliyor musunuz? Beyaz yakalı bir işte çalışarak yaşamakla bir dişçinin randevu sekreteri olarak yaşamak arasındaki fark kadar.”

Kazadan beri poliçeleri leblebi çekirdek gibi satıyordu Oşri. Bunun hafif aksamasından mı yoksa sağ kolunun felç olmasından mı kaynaklandığından emin değildi, fakat görüştüğü herkes sunduğu her şeyi satın almayı kabul ediyordu; hayat sigortası, işsizlik sigortası, ek sağlık sigortası, aklınıza ne gelirse. Önceleri poliçesini yaptırdığı gün kızını yuvadan almaya giderken dondurma kamyonunun altında kalan Yemenli’nin ya da Oşri ona sağlık sigortasını ilk önerdiğinde gülen, fakat bir ay sonra telefon edip hüngür hüngür ağlayarak kendisine pankreas kanseri teşhisi konduğu haberini veren adamın hikâyesini yineleyip dururdu. Fakat bir süre sonra kendi hikâyesinin ikisinden de daha etkili olduğunu anladı. İşte, bizzat kendisi, Oşri Sivan, sigorta satıcısı: Oşri kent merkezindeki alışveriş merkezinin yanındaki bir kafede potansiyel bir müşteriyle görüşürken hayatını sonlandırmaya karar veren bir genç yan binanın on birinci kat penceresinden atlamayı seçip onun kafasının üstüne düşmüştü. Genç olduğu yerde can vermiş, fakat potansiyel müşterisine dondurma kamyonunun altında kalan Yemenli’nin hikâyesini anlatmayı henüz bitirmiş olan Oşri bilincini yitirmişti. Yüzüne su serpilince ayılmamıştı; ambulansta da, acilde de, hatta yoğun bakımda bile. Komadaydı. Doktorlar durumunun kritik olduğunu söylemişti. Karısı yatağının yanına oturup iki gözü iki çeşme ağlamıştı, küçük kızı da. Altı hafta boyunca durumunda hiçbir değişiklik olmamıştı, ta ki aniden bir mucize gerçekleşinceye dek: Oşri komadan çıktı, hiçbir şey olmamış gibi. Gözlerini açıp ayağa kalktı. Ancak mucizeyle birlikte acı gerçek de ortaya çıktı. Başkalarına vaaz vermekte usta olan Oşri uygulamaya gelince fos çıkmıştı. Sigortası olmadığı için evinin kredi taksitlerini ödeyememiş, bu yüzden evi satıp kiraya geçmek zorunda kalmıştı. “Şu halime bak” diye bitiriyordu hikâyesini Oşri sakat kolunu boş yere oynatmaya çalışarak. “Şu halime bak, bu kafede oturmuş sana bir poliçe satabilmek için kıçımı yırtıyorum. Ayda otuz şekeli bir kenara koymuş olsaydım keşke. Otuz şekel, ki hiçbir şey değil aslında, bir sinema bileti, patlamış mısırı hesaba katmadan… Şimdi hesabımda iki yüz bin şekelle krallar gibi keyif çatıyor olurdum. Benim fırsatım vardı ve çuvalladım, ama sen – sen benim yaptığım hatadan ders çıkarmayacak mısın, Motti? Şu noktalı yeri imzala da bu iş bitsin. Beş dakika sonra başına neler geleceğini

bilebilir misin?” Ve karşısında oturan Motti ya da Yigal ya da Miki ona baktıktan sonra sağlam koluyla uzattığı kalemi alıp imzalıyordu. İstisnasız hepsi. Şayet, ya da, ama falan yok. Oşri onlara göz kırparak veda ediyordu, çünkü sağ kolun felçli ise el sıkışamazsın. Giderken de doğru kararı verdiklerine dair bir şeyler söylüyordu mutlaka. Böylece Oşri’nin banka hesabı, fazla çaba sarf etmeden, tekrar toparlanmaya başladı. Üç ay sonra karısıyla ödeme koşulları eskisinden çok daha uygun olan yeni bir daire satın aldılar. Müşterileri ona ellerini uzattıklarında kolunu hareket ettiremiyormuş gibi yapmaya devam etse de klinikte gördüğü fizyoterapi sayesinde o bile iyileşmeye başlamıştı.

“Her yan mavi, sarı ve beyaz. Yumuşak, şekerimsi bir tat var ağzımda. Tepemde çok yüksek bir şey duruyor. İyi bir şey ve ben ona doğru gidiyorum. Ona doğru gidiyorum.”

Geceleri ona dair düşler görüyordu - kazaya dair değil, komaya dair. Tuhaftı, fakat üstünden uzun zaman geçmiş olmasına rağmen o altı hafta zarfında bütün hissettiklerini en ince ayrıntısına varıncaya kadar hatırlıyordu. Renkleri, tatları ve yüzünü serinleten rüzgârı hatırlıyordu. Bellek yokluğunu hatırlıyordu, ânın içinde adsız ve tarihsiz var olmayı hatırlıyordu. Ânın içinde geçen altı koca hafta. O süre zarfında âna ait olmayan tek şey geleceğe dair küçük bir ipucuydu, tuhaf bir varoluş haline eklemlenmiş, açıklaması olmayan bir iyimserlik. Adının ne olduğunu bilmiyordu o altı hafta boyunca, evli ve bir kız babası olduğunu da. Kaza geçirdiğini ve hastanede yaşam mücadelesi verdiğini de bilmiyordu. Bildiği tek şey hayatta olduğuydu ve tek başına bu bilgi içine büyük bir mutluluk dolması için yeterliydi. Bütün olarak ele alındığında, o hiçlikte düşünme ve hissetme deneyimi o güne dek yaşadığı her şeyden daha yoğundu. Sanki bütün sesler yitmişti ve kalan tek ses o denli gerçek, o denli saf ve harikuladeydi ki ağlayabilirdi. Ne karısıyla ne de başka biriyle konuşmuştu bunu. Ölüme yakın olmaktan bu kadar büyük bir coşku duymamalıydı insan. Karın ve kızın yatağının yanında gözyaşı akıtırken komada olduğuna sevinmek yakışık almazdı. Bu yüzden herhangi bir şey hatırlayıp hatırlamadığını sorduklarında, hayır, diyordu - hiçbir şey hatırlamıyordu. Uyandığında karısı ona komadayken onun ve kızının kendisiyle konuştuğunu duyup duymadığını sorduğunda, onları duyduğunu hatırlayamadığını fakat yararı olduğundan hiç kuşkusu olmadığını söylemişti. Bilinçaltı düzeyinde güç vermişti ona, yaşama isteğini güçlendirmişti. Karısına öyle demişti fakat doğru değildi, çünkü komadayken dış sesleri gerçekten duyabiliyordu bazen. Tuhaf, keskin, ama aynı zamanda bulanık, suyun altında duyulan sesler gibi. Ve hiç hoşnut kalmamıştı. Kötü gelmişti o sesler ona; şimdi içinde yaşadığı tatsız, renksiz şeyi çağrıştırıyorlardı.

“Tanrı başka keder vermesin.”

Oşri başına düşen adamın yedisi boyunca gidip ailesine başsağlığı dileme olanağı bulamamıştı. Mezar taşı konduğunda da orada olamadı. Fakat olayın birinci yıldönümünde gitti, çiçek de götürdü. Mezarlıkta sadece çocuğun annesi, babası, ablası ve şişman bir okul arkadaşı vardı. Onun kim olduğunu bilmiyorlardı. Annesi onu adı tıpkı onunki gibi Oşri olan, oğlunun patronu sanmıştı. Kız kardeşi ile şişman okul arkadaşı aile dostlarından biri olduğunu zannetmişti. Mezarın üzerine küçük taşlar bırakmayı bitirdiklerinde onlara Nattie’nin -çocuğun adı buydu- pencereden atladığında üstüne düştüğünü söyledi. Annesi bunu duyar duymaz ne kadar üzgün olduğunu yineleyip durdu ve ağlaması bir türlü kesilmedi. Kocası kadını yatıştırmaya çalışırken bir yandan da Oşri’ye kuşku dolu bakışlar atıyordu. Kadının beş dakika kadar süren isterik ağlamasının ardından Baba Oşri’ye başına gelenler için üzüldüğünü, hayatta olsaydı Nattie’nin de üzüleceğinden emin olduğunu, fakat artık gitmesinin herkesin yararına olacağını söyledi. Oşri hemen kabul etti ve sağlığının büyük ölçüde düzeldiğini, Nattie’nin ailesinin yaşadıklarıyla kıyaslanınca başına gelenlerin çok da korkunç olmadığını belirtti. Babası Oşri’nin cümlesini yarıda kesti: “Bize tazminat davası açmayı düşünüyor musunuz? Düşünüyorsanız zamanınızı boşa harcıyorsunuz. Ziva ile benim kendi adımıza tek kuruşumuz bile yok. Tek kuruşumuz bile.” Bu sözler annenin tekrar ağlamaya başlamasına neden oldu ve Oşri onları rahatlatacağını düşündüğü bir şeyler mırıldandı, olanlardan kimseyi sorumlu tutmadığına dair, ardından da gitti. Kabristanın girişinde karton takkesini tahta kutuya atarken Nattie’nin kız kardeşi ona yetişip babasının davranışından ötürü özür diledi. Özür sayılmazdı aslında, babasının geri zekâlının teki olduğunu ve Nattie’nin ondan her zaman nefret ettiğini söyledi. Babası insanların onun kuyusunu kazmaya çalıştığını düşünenlerdendi ve ortağı bütün parasını alıp kaçınca sonunda korktuğu başına gerçekten gelmişti de. “Nattie hayatta olup babamın başına gelenleri görebilseydi gülmekten katılırdı herhalde,” dedi kız kardeş, sonra adını söyledi. Maayan’dı adı. Oşri alışkanlıkla ona uzanan eli sıkmadı. Müşterilerine kolu tamamen felçliymiş numarası yapmaya o kadar alışmıştı ki bazen evde tek başınayken bile sağ kolunu kullanmayı unuttuğu oluyordu. Maayan uzattığı eli sıkmadığını fark edince elini gayet doğal bir şekilde Oşri’nin omzunun üstüne koydu – bu hareket ikisini de biraz tedirgin etti. “Sizin burada bulunmanız tuhaf,” dedi sessizliğin ardından. “Nattie sizin için ne ifade edebilir ki? Onu tanımıyordunuz bile.” “Maalesef,” dedi Oşri, nasıl tepki vereceğini bilemeden. “Tanımaya değer biriydi anladığım kadarıyla.” Kıza orada bulunmasında bir tuhaflık olmadığını söylemek geldi içinden. Abisiyle aralarında yarım kalmış bir mesele vardı. O

kafedeki onca kişinin arasından onun üzerine düşmüştü Nattie. Bugün de mezarına o yüzden gelmişti, nedenini anlamaya çalışmak için. Fakat daha ağzını açmadan bunun anlamsız olacağını idrak etti ve onun yerine kıza Nattie'nin kendini neden öldürdüğünü sordu. Böyle genç yaşta üstelik. Maayan omuz silkti. Ona bu soruyu soran ilk kişi değildi. Ayrılmadan önce kıza kartvizitini verdi ve yardıma ihtiyacı olursa aramasını söyledi. Kız gülümseyip teşekkür etti ve kendi başının çaresine gayet iyi bakabildiğini söyledi. Kartvizite tekrar göz attıktan sonra, "Siz sigortacısınız, değil mi?" diye sordu. "Nattie her zaman sigorta yaptırmanın kötü karma yarattığını söylerdi. Sigorta poliçesi yaptırmak işlerin iyi gideceğine inanmanın tersiydi onun için." Oşri savunmaya geçti. Gençlerin çoğu böyle düşünüyordu, fakat çocuk sahibi olunca bakış açıları değişiyordu. Hem her şeyin yolunda gideceğine inansa bile insan tedbirini almalıydı yine de. "Bir şeye ihtiyacın olursa," dedi gitmeden önce, "lütfen ara. Sana sigorta poliçesi satmaya çalışmayacağıma söz veriyorum." Kız gülümseyip başını salladı. İkisi de biliyordu aramayacağını.

Oşri kabristandan eve dönerken karısı aradı. Meytal'ı okuldan sonra katıldığı kurstan almasını istiyordu. Oşri hemen kabul etti ve karısı ona nerede olduğunu sorduğunda Ramat Haşaron'da bir müşteriyle görüşmekte olduğunu söyledi. Neden yalan söylediğini kendine tam olarak izah edemiyordu. Hâlâ omzunda hissettiği temas yüzünden değildi. Nedensiz yere kabristana gittiği için de değildi. Bir nedeni varsa o da karısının o çocuğa ne kadar müteşekkir olduğunu sezeceği korkusuydu. Muhtemelen Oşri kadar zeki, başarılı ve sevilen biri olmasına rağmen kendini pencereden aşağı atıp son noktayı koymaya karar vermişti. Meytal'ı kurstan aldığında kız ona yaptığı maket uçağı gösterdi ve Oşri maketi hayranlıkla inceledikten sonra ne zaman uçurmayı planladığını sordu. "Hiçbir zaman," dedi Meytal, alaycı bir bakış atarak. "Maket bu." Oşri utanıp başını sallayarak ona çok zeki bir küçük kız olduğunu söyledi.

"Güzel düşler"

Kazadan sonra karısıyla çok daha seyrek sevişir olmuşlardı. Bu konuyu hiçbir zaman aralarında konuşmamışlardı, fakat onun da pek şikâyetçi olmadığını hissediyordu. Karısı kazadan sonra onu tekrar kazanmış olmaktan o kadar mutluydu ki skorla ilgilenmiyordu. Seviştiklerinde de gayet güzeldi, eskiden olduğu kadar güzel, fakat hayatı başka bir perspektif içeriyordu artık, o dünyayla ilgili bir perspektif; sadece başına biri düştüğünde ulaşabileceğin bir dünya, kendi dışında her şeyi cüceleştiren bir perspektif. Sadece cinselliği de değil; ona duyduğu sevgiyi, kızına duyduğu sevgiyi, her şeyi.

Uyanıkken o koma dünyasında olmanın duygusunu tam olarak anımsayamıyor, birine tarif etmeye kalktığında beceremiyordu. Sadece bir kez denemişti, hayat sigortası satmaya çalıştığı kör bir kadınla. O kadar insan varken neden onun anlayacağını ummuştu bilemiyordu, fakat üç cümleden sonra onu korkutmaktan başka bir işe yaramayacağını anlayıp vazgeçmişti. Ancak düşlerinde oraya gerçekten dönebiliyordu. Kabristandaki o günden sonra koma düşlerini daha sık görür olmuştu. Onlara bağımlı olmaya başladığını hissediyordu. O kadar ki akşamları, yatmadan çok önce, beklentiyle titremeye başlıyordu; yıllarca sürgünde yaşadıktan sonra onu memleketine götürecek uçağa binen biri gibi. Tuhaftı, ama bazen heyecanından uyuyamıyordu. O zaman kendini yatakta buluyordu, donuk, uyuyan karısının yanında, kendini uyutmak için değişik yöntemler deneyerek. Yöntemlerden biri mastürbasyondu. O anma törenine gittiğinden beri Maayan'ı düşünüyordu, omzuna nasıl dokunduğunu. Çok güzel olduğundan değil. Güzel olmadığından da değil, gerçi gençlikten kaynaklanan uçucu bir güzellikti onunki. Son kullanım tarihinin dolmasına az kalmış türden. Karısı da öyle bir güzelliğe sahipti bir zamanlar, yıllar önce, ilk tanıştıklarında. Fakat bu değildi Maayan'ı düşünmesinin nedeni. Maayan ile ona renklerin ve sessizliğin dünyasına girme olanağı tanıyan adamın arasındaki bağın yüzündendi ve Maayan'ı düşünerek mastürbasyon yaptığında sanki onun sayesinde kadın biçimine bürünmüş bir dünyaya mastürbasyon yapıyordu.

Bu arada baş döndürücü bir hızla sigorta poliçesi satıyordu. Hiçbir çaba göstermeden işinde giderek ustalaşıyordu. Şimdi, poliçe satmaya çalışırken, sık sık gözyaşlarına boğuluyordu. Duygu sömürüsü yapmaya yönelik bir oyun değildi ağlaması. Nereden geldiğini anlamadığı sahici bir ağlama. Görüşmelerin süresinin kısalmasına neden oluyordu. Oşri ağladıktan sonra özür diliyor, akabinde müşteri tamam deyip imzayı basıyordu. Olabildiğince gerçek olmasına rağmen bu ağlama meselesi bazen kendini sahtekâr gibi hissetmesine neden oluyordu.

"Sahil yolunda tıkanıklık"

Bir hafta sonu kızlarıyla birlikte karısının kibutzda yaşayan ailesini ziyaretten dönerken yolda kaza yapmış iki arabanın yanından geçtiler. Önlerindeki sürücüler meraklarını tatmin etmek için yavaşlayıp bakmış, karısı da bunu iğrenç bulduğunu ve insanların sadece İsrail'de böyle davrandığını söylemişti. Arkada uyumakta olan kızları ambulans sirenlerine uyanmıştı. Yüzünü pencereye yaslayıp sedyeyle taşındığının farkında olmayan kan içindeki adama baktı. Adamı nereye götürdüklerini sordu. Oşri onu hastaneye götürdüklerini söyledi. Aklından bile geçiremeyeceğin renkler, tatlar ve kokularla dolu bir yere. O

yerden söz etti ona, bedenin kütlesini nasıl yitirdiğinden ve hiçbir şey istemediğin halde orada her şeyin nasıl gerçekleştiğinden. Orada korku olmadığından - öyle ki bir şey canını yakacaksa bile, gerçekleştiğinde farklı, müteşekkir olacağın türden bir duyguya dönüşüyordu. Karısının kızgın bakışlarını fark edinceye değin konuşmaya devam etti. Radyoda otobanda trafiğin yoğun olduğunu söylüyorlardı ve Oşri dikiz aynasından baktığında Meytal'in sedyedeki adama gülümseyerek el salladığını gördü.

ARİ

Kız arkadaşım gelirken “Ari” diye haykırıyor. Bir kez değil, üst üste birkaç kez. “Ari-Ari-Ari-Ari!” Benim için sorun değil, çünkü ben Ari olarak doğdum ve bu adla büyüdüm. Yine de, bazen başka bir şey haykırmasını arzuluyorum, ne olduğu önemli değil. “Aşkım,” “beni ikiye yar,” “dur, daha fazla dayanamayacağım.” Şu geleneksel, “Devam et!” bile olabilir. Arada sırada başka bir şey duymak güzel olur, duruma uygun bir şey - daha özlü.

Kız arkadaşım yerel üniversitede hukuk okuyor. Büyük üniversitelerden birine gitmek istedi fakat onu kabul etmediler. Şu anda sözleşme hukuku üzerine ihtisas yapmaya hazırlanıyor. Sadece sözleşmelerle ilgilenen avukatlar var gerçekten. İnsanlarla görüşmüyor, duruşmalara katılmıyorlar. Bütün yaptıkları gün boyu oturup kâğıt üstündeki satırları tek tek okumak, her şey bundan ibaretmiş gibi.

Daireyi kiraladığımda kız arkadaşım da yanımdaydı. Ev sahibinin sözleşmeye eklediği bazı maddelerle bizi oyuna getirmeye çalıştığını keşfetmesi birkaç dakikasını bile almadı. Ben milyon yılda fark etmezdim, ama o anında gördü. Jilet gibi keskin bir zekâsı var kız arkadaşımın. Ve o nasıl gelmek öyle. Ömrümde böylesini görmedim. Bir anda her yöne doğru uçar, bedeni tam bir isyan halinde. Elektroşoka uğramış gibi. İçten, derinden gelen istem dışı kasılma dalgaları tarafından yutulur. Dalgalar gürleyerek boynuna yuvarlanır, ayaklarının altını gıdıklar. Bütün anatomisi nedenini bilmeksizin minnet göstermeye çalışır sanki.

Bir keresinde ona benden önce başka erkeklerle geldiğinde ne diye haykırdığını sordum. Bana şaşkınlıkla baktıktan sonra hepsiyle “Ari” diye haykırdığını söyledi. Her zaman “Ari.” Peşini bırakmadım. Adı Ari olmayan erkeklerle geldiğinde ne haykırdığını sordum. Bir süre düşündükten sonra o güne dek adı Ari olmayan biriyle yatmadığını söyledi. Ben de dâhil olmak üzere yirmi sekiz erkekle yatmıştı ve hepsinin adı -şimdi geriye bakıp düşününce- Ari’ydi, her birinin. Bunu söyledikten sonra sustu. O zaman, gayet sakin bir biçimde, “Bu gerçekten tuhaf bir rastlantı… ya da senin seçimin tamamen yeni bir Ari bulmak üzerine kurulu,” dedim. “Belki,” dedi, düşünceli bir biçimde. “Belki.”

O andan itibaren etrafımdaki bütün Ari’lerin aşırı farkında olmaya başladım; falafel büfesinde bir tane var, muhasebecim var, bizim kafede benden sürekli gazetenin spor ekini kenara koymamı isteyen o ısrarcı tip var. Bunu fazla büyütmüyordum, zihnime not ediyordum sadece - Ari+Ari+Ari. Çünkü bir

şeyler sonunda canıma tak ederse -şayet ederse- sebebinin o tiplerden biri olacağını biliyordum.

Adını bile söylemeden size kız arkadaşım hakkında bu kadar şey anlatmam tuhaf. Adının önemi yokmuş gibi. Fakat yok gerçekten. Beni gecenin bir yarısında uyandıracak olsanız aklıma gelecek ilk şey adı olmaz. Ağlamak üzereyken yüzünde beliren yarı şaşkınlık ifadesi olabilir ya da kıçının görüntüsü veya onu duygulandıran bir düşünceyi paylaşmadan önce o harikulade, çocuksu tavırla, “Sana bir şey söylemek istiyorum,” deyişi. Şahanedir, benim hatun. Fakat bazen bu öykünün iyi biteceğinden emin olamıyorum.

Ev sahibimizin, hani sözleşmede bizi kazıklamaya çalışan tip, onun da adı Ari. Elli yaşlarında götün teki, anneannesi öldüğünde ona kumsaldan beş blok ötede koca bir bina bırakmış. Adam kira toplamak dışında hiçbir iş yapmamış hayatında. Ayrıca şu savaş pilotlarında göreceğiniz türde mavi gözleri, bir bulutun kenarı gibi parıldayan gümüş renginde saçları var. Fakat adam pilot falan değil. Sözleşmeyi imzalarken bana askerliğini Tzrifin üssünün yazıhanesinde geçirdiğini söyledi. Yedek birliğinin onu arama zahmetine katlanması neredeyse on yıl sürmüş.

Kız arkadaşımı becermekte olduğunu keşfedişim tamamen tesadüf. Bana bu Ari meselesini açıklamış olmasaydı hiç kuşku duymayacaktım. İkisini dairede yakaladığımda ev sahibim bütünüyle giyinik olarak salonda duruyordu. Mülküne zarar verip vermediğimizi kontrol etmeye geldiğini söyledi. Adam gider gitmez kız arkadaşımı sıkıştırdım ve sonunda itiraf etti. Fakat suçluluk duygusu içeren bir itiraf değildi; son derece soğukkanlı ve kuru bir tonla yapılmıştı. Bir yabancıya 8 numaralı otobüsün Dizengoff’tan geçmediğini söyler gibi. İtiraftan sonra bana bir şey sormak istediğini söylüyor. Bir kereliğine hep birlikte yapıp yapamayacağımızı bilmek istiyor. Ev sahibi ve ben, ikimiz birlikte.

Bir anlaşma yapmaya bile hazır. Bir kere yaparsak onu bir daha görmeyecek. Hayatında bir kez olsun içinde iki Ari birden hissetmek istiyor. Ev sahibi kesinlikle kabul edecektir, adam doğuştan sapık zaten. Kabul edeceğinden eminim. Sonunda ben de kabul edeceğim, çünkü onu seviyorum. Gerçekten seviyorum.

Böylece kendimi ev sahibimle aynı yatakta buluyorum. Herif soyunmadan bir saniye önce bana mutfak panjurlarının tam kapanmadığını, menteşeleri yağlamam gerektiğini söylüyor. Bir süre sonra kız arkadaşımın bedeni üstümde titremeye başlıyor. Gelmek üzere olduğunu hissediyorum. Haykırdığında her şeyin, bir şekilde, iyi olacağını biliyorum. Çünkü ikimizin de adı gerçekten Ari.

Asla emin olamayacağımız bir şey varsa o da hangimizin adını haykıracağı.

KANCIK

“Dul.” O kadar seviyordu ki sözcüğün tınısını, bayılıyordu. Fakat sevdiği için utanıyordu da, gerçi elden ne gelir, denetlenemeyen bir duygudur sevgi. “Bekâr” sözcüğünün her zaman bencillik çağrıştırdığını düşünmüştü, hedonizm çağrıştırdığını. “Boşanmış” sözcüğü ise yenilgiyi, hatta hezimeti çağrıştırır. Fakat “dul?” “Dul” sözcüğü sorumluluk alabilen birini çağrıştırırdı, bağlanmayı bilen birini. Şimdi yalnızsa, bunun için, inancına bağlı olarak, sadece Tanrı’yı ya da doğal güçleri suçlayabilirdi. Bir sigara çıkardı ve yakmak üzereydi ki karşısında oturan anoreksik kız Fransızca bir şeyler geveleyip NON FUMEUR yazısını işaret etti. Marsilya-Paris treninde bir Gauloise light yakmana izin vermeyecekleri kimin aklına gelir? Dul kalmadan önce ne zaman bir sigara yakmaya yeltense Bertha sağlığıyla başlayıp bir şekilde migreniyle biten bir tirada koyulurdu ve şimdi, sıska Fransız kız onu fırçaladıktan sonra, birden Bertha’yı özlediğini hissetmişti.

“Karım da,” dedi Fransız kıza sigarayı pakete geri koyduğunu göstererek, “sigara içmemden hazzetmez.”

“İngilizce yok,” dedi Fransız kız.

“Sen,” diye ısrar etti, “kızımla aynı yaştasın. Daha çok yemek yemelisin. Sağlıklı değil.”

“İngilizce yok,” diye tekrarladı Fransız kız, fakat omuzları ona ihanet ediyordu, her şeyi anlıyordu aslında.

“Kızım Marsilya’da yaşıyor,” diye devam etti. “Kocası doktor, göz doktoru,” dedi, kızın korkuyla kırpmakta olduğu yeşil gözlerinden birini işaret ederek.

Trendeki kahve bile Hayfa’da içebileceğin en iyi kahveye beş basardı. Evet, lezzet söz konusu olduğunda kahrolası Fransızların üstüne yoktu. Marsilya’da bir hafta geçirdikten sonra pantolonunun düğmesini ilikleyemez hale gelmişti. Zahava daha uzun kalmasını istemişti. “Acelen ne?” diye sormuştu. “Annem öldü, emekli oldun, yalnız yaşıyorsun.” “Yalnız” ve “emekli;” bu sözcüklere dair o kadar aşikâr bir şey söz konusuydu ki kızı sözcükleri telaffuz ederken yüzünde rüzgârını hissetmişti. Dükkândaki işini hiçbir zaman sevmemişti zaten ve Bertha, canım, bir zaafı vardı ona karşı, ama küçük yatak odalarındaki ahşap gardırop gibi, o kadar çok yer kaplıyordu ki başka bir şeye yer kalmıyordu. Bertha öldükten sonra yaptığı ilk iş eskici dükkânındaki adamı çağırıp o gardıroptan

kurtulmak olmuştu. Devasa gardırobun kayışlarla bağlanıp üçüncü kattan aşağı kaydırılışını merakla izleyen komşulara bunun başlarına gelen trajik olayı çağrıştırdığını söyledi. Trajik olay. Gardırop gittikten sonra oda birden daha büyük ve aydınlık görünmüştü gözüne. Onca yıldan sonra, arkasında bir pencere olduğunu unutmuştu.

Yemek vagonunda karşısına yetmiş yaşlarında bir kadın oturdu. Bir zamanlar çok güzel olduğu her halinden belliydi ve bunu insanlara hatırlatmak için elinden geleni yapıyordu. Ancak zarif bir biçimde, ustalıkla uygulanmış biraz ruj ve göz kalemiyle. “Ah… elli yıl önce görecektin asıl sen beni.” Yanında, yemek tepsilerine ayrılmış rafta, işlemeli açık mavi yelek giydirilmiş bir kaniş oturuyordu. Kaniş o iri, aşina gözlerini ona dikti. “Bertha?” diye geçirdi içinden, dehşete kapılarak. Kaniş kısa bir havlamayla onu teyit etti. Yaşlı kadın korkması için bir neden olmadığını söylemeye çalışır gibi gülümsedi. Kaniş gözlerini onun gözlerinden hiç ayırmadı. “Gardırobun üstüme kazayla düşmediğini biliyorum,” diyordu gözleri, “gardırobu senin ittiğini biliyorum.” Sigarasından küçük bir nefes aldı ve kadına gergin bir gülümsemeyle karşılık verdi. “Beni öldürmek istemediğini, istemsiz bir eylem olduğunu da biliyorum. Senden kışlıkları tekrar aşağı indirmeni istediğimde kontrolünü yitirdin.” Başı kendiliğinden sallanıyordu sanki, bir istemsiz eylem daha. Başka, daha zayıf biri olsaydı gözlerinde çoktan yaşlar birikirdi. “Mutlu musun şimdi?” diye sordu kanişin gözleri. “Şöyle-böyle,” diye yanıtladı gözleriyle. “Yalnızlık zor. Ya sen?” “Fena sayılmam,” dedi kanişin gözleri, ağzını neredeyse gülümser gibi açarak, “sahibem bana iyi bakıyor, iyi bir kadın. Kızımız nasıl?” “Az önce onun evindeydim. Harikulade görünüyor ve Gilbert sonunda bebek yapmaya çalışmayı kabul etti.” “Çok sevindim.” Kaniş kısa kuyruğunu salladı. “Fakat kendine daha iyi bakmalısın. Kilo almışsın ve çok sigara içiyorsun.” “İzin verir misiniz?” diye sordu yaşlı kadına sessizce, eliyle havada bir okşama hareketi yaparak. Bertha’nın gövdesini okşadıktan sonra eğilip onu öptü. “Üzgünüm,” dedi kırık dökük, ağlamaklı bir sesle, “Çok üzgünüm, Bertha, beni bağışla.” “Sizi sevdi,” dedi yaşlı kadın bozuk İngilizcesiyle. “Bakın, yüzünüzü nasıl da yalıyor. Bir yabancıya böyle davrandığına ilk kez şahit oluyorum.”

MUZAFFER ÖYKÜ

Bu öykü kitabın en iyi öyküsü. Dahası, bu öykü dünyanın en iyi öyküsü. Bu sonuca varan sadece biz değiliz. Öyküyü katı laboratuvar standartlarını benimseyerek dünya edebiyatını temsil eden örneklemelerle kıyaslayan tarafsız uzmanlar da bu sonuca vardı. Bu öykü benzersiz bir İsrail buluşudur. Kendinize böyle bir öyküyü nasıl oluyor da Amerikalılar değil de biz (minik İsrail) yaratabiliyoruz diye sorduğunuza bahse girerim. Bilmeniz gereken şu ki, Amerikalılar da kendilerine aynı şeyi soruyor. Amerikan yayıncılık sektöründen önde gelen bazı yöneticiler, bu önemli sorunun yanıtını bilmedikleri için işlerini kaybetmenin eşiğine geldi.

Ordumuz nasıl dünyanın en iyi ordusuysa öykümüz de öyle. Söz konusu öykünün girişi o denli yenilikçi ki patentle koruma altına alındı. Peki, bu patent nerede tescilli? Bütün iş de burada zaten, çünkü öykünün içinde tescilli. Bu öyküde dalavere yok, bu öyküde katakulli yok, bu öyküde duygu sömürüsü yok. Derin sezgi ve alüminyum karışımı tek bir parçadan dökülmüştür. Paslanmaz, çatlamaz, fakat gezinebilir. Süper çağdaş ve zamansızca edebidir. Hükmü tarih versin! Bu arada, pek çok iyi insana göre, hüküm çoktan verildi – ve öykümüz birinci geldi.

“Nedir bu öyküyü bu kadar özel kılan?” diye soruyor insanlar, saflıklarından ya da cahilliklerinden (kimin sorduğuna bağlı olarak değişiyor.) “Çehov ya da Kafka ya da bilmem kimde olmayan nesi var bu öykünün?” Bu sorunun yanıtı uzun ve karmaşık. Öykünün kendisinden daha uzun, fakat daha az karmaşık. Yine de, örnek vererek yanıtlamaya çalışabiliriz. Çehov ve Kafka’nın eserlerinin aksine, bu öykünün sonunda bütün doğru okurların arasından rastgele seçilmiş talihli bir okur yepyeni bir metalik gri Mazda Lantis sahibi olacak. Doğru olmayan okurların arasından seçilen özel birine de bir başka, daha ucuz fakat kendini kötü hissetmesin diye metalik grisi aynı derecede etkileyici bir araba verilecek. Çünkü bu öykü kimseleri küçümsemek derdinde değil. Siz kendinizi daha iyi hissedesiniz diye burada. Neydi o evinizin yakınındaki kafenin tabak altlıklarının üstündeki yazı? MEMNUN KALDIYSANIZ DOSTLARINIZA SÖYLEYİN! KALMADIYSANIZ BİZE SÖYLEYİN! Ya da, bu durumda, şikâyetinizi öyküye bildirin. Çünkü bu öykü sadece anlatmaz, dinler de. Kulakları kamu vicdanının kıpırtılarına açıktır. Ve kamu artık yettiğine karar verip birinin buna son vermesini talep ettiğinde, bu öykü ayaklarını sürümeyecek ya da mihrabın kenarına tutunmaya çabalamayacaktır. Bitecektir, o kadar.

MUZAFFER ÖYKÜ II

Fakat bir gün nostaljiye kapılıp öykünün geri dönmesini arzulayacak olursanız bu arzunuzu yerine getirmekten her zaman memnuniyet duyacaktır.

İYİ BİR TANE

Gerçek gibi

New York’a uçmadan bir gece önce Gerşon’un karısı bir düş gördü. “Gerçek gibiydi,” dedi bavulunu yapmakla meşgul olan Gerşon’a. “Düşümde kaldırımlar kırmızıya ve beyaza boyanmıştı. Elektrik direklerine satılık daire ilanları yapıştırılmıştı, şu yaftası çekilebilenlerden, aynı gerçek hayatta olduğu gibi. Köpeğinin pisliğini gazete kâğıdıyla alıp çöp kutusuna atan bir adam bile vardı. Her şey o kadar sıradan, o kadar gündelikti ki.” Gerşon küçük bavuluna daha çok giysi ve broşür sığdırmaya çalışıyordu. Karısı bavulunu yapmasına yardım ederdi genellikle, fakat o sabah bu fazlasıyla gerçekçi, bol ayrıntılı düşe kafasını öyle takmıştı ki yardım etmek aklına bile gelmemişti. Düşün kendisi, gerçek hayatta, on dakika bile sürmemişti muhtemelen, fakat uzattıkça uzatması Gerşon’u öfkelendirmişti; sinirinden ağlayacaktı neredeyse. Üç saat sonra dünyanın en büyük oyuncak üreticisiyle görüşmek için New York’a uçması gerekiyordu ve “dünyanın en büyük” tamlaması bir klişeden ibaret değildi; bilanço ve satış rakamlarına dayanıyordu. Gerşon elini doğru oynarsa üretici Dur-Polis oyununu satın alabilirdi. Gerşon’un yarattığı ve yirmi birinci yüzyıl Monopoli oyunundan hiç de aşağı kalmayan bir oyundu bu. Bütün bunların hiçbiri tam olarak kırmızı-beyaz kaldırımlar ya da buruşuk bir ekonomi sayfasıyla toplanan köpek boku olmasa da, bu denli büyük bir başarı elde etme olanağı karşısında karısının biraz heyecan göstermesini beklerdi. “…sonra birden önümde bebek arabasıyla babam belirdi ve bana, ona göz kulak ol, dedi. Birden. Bebek arabasını bana bırakıp dünyanın en doğal şeyiymiş gibi yürüdü gitti,” diye devam etti karısı, Gerşon bavulun fermuarını kapatmaya çabalayıp beceremediği sırada. “Bebek arabasındaki kız bebek o kadar kederli ve yalnız görünüyordu ki yaşlı bir kadını andırıyordu. Onu kollarıma alıp göğsüme bastırmak geldi içimden. Her şey o kadar gerçekçiydi ki uyandığımda sokağın ortasından yatak odamıza nasıl geldiğimi idrak etmem bir dakikamı aldı. Bilir misin bu duyguyu?”

Huzursuz

Yanında oturan albino muhabbet açmaya çalışıyordu. Gerşon kibarca karşılık veriyor, ancak temkinli davranıp fazla açılmıyordu. Dinamiği iyi bilmesine yetecek kadar uçmuşluğu vardı. Bazı insanlar açık ve hoşturlar, bazıları ise uçak havalandıktan sonra dirsekleriyle koltuk kenarını tekellerine alıp buna göz yumacak kadar utanmanızı sağlamak için samimiyet kurarlar sizinle.

“Amerika’ya ilk uçuşum,” dedi albino. “Orada polisin tamamen kafayı yemiş olduğunu duydum. Kırmızı ışıkta geçtiğin için seni kodese tıkıyorlarmış.” Gerşon kibarca, “Her şey yolunda gidecektir, tasalanma,” dedi ve gözlerini kapattı. Kendini Global Oyuncak’ın CEO’sunun ofisine girerken hayal etti; karşısında duran kır saçlı adamın elini sıcak ve sağlam bir şekilde sıkarken, “Torunlarınız var mı, Bay Lipskar? İzin verirseniz bu yaz neyle oynayacaklarını göstereyim size,” diyordu. Sol bacağını uçağın yan tarafına çarpıp duruyordu. Görüşme sırasında bacaklarını sallamamaya dikkat etmeliydi, özgüven eksikliğine işaret eder diye düşündü.

Uçakta sundukları yemeğe dokunmadı. Albino, tavuğu ve salatayı gurme bir yemekmişçesine silip süpürdü. Gerşon kendi tepsisine baktı yine. Tepsideki hiçbir şey iyi görünmüyordu. Selofana sarılmış çikolatalı kek, karısının düşündeki köpek bokunu çağrıştırdı ona. Fakat elma nispeten iyi gibi duruyordu. Elmayı peçeteye sarıp neredeyse bütünüyle boş evrak çantasına koydu. İçine birkaç broşür koymalıydım, diye geçirdi içinden, bavulum gelmezse ne yaparım?

“Hepimiz insanız”

Bavul gelmedi. Albino dâhil bütün yolcular gitmişti. Boş bagaj konveyörü birkaç dakika daha döndü, sonra yoruldu ve durdu. Continental Hava Yolları’ndan bir yer hostesi çok üzgün olduğunu söyleyip otel adresini not aldı. “Nadiren de olsa,” dedi hostes, “hata oluyor bazen. Hepimiz insanız, biliyorsunuz.” Belki. Her ne kadar Gerşon bazen öyle olmadığını hissetse de. Eran, Laniado Hastanesi’nde, onun kollarında öldüğünde örneğin. Gerşon insan olsaydı ağlaması ya da bayılması gerekirdi. Yakınları henüz idrak edemediğini, zamana ihtiyacı olduğunu söylüyordu; beyniyle değil de yüreğiyle kavrayıncaya kadar darbeyi hissedemeyeceğini. Fakat üzerinden on yıl geçmiş ve darbeyi hâlâ hissedememişti. Askerde, subay eğitimi almasına izin vermediklerinde çocuk gibi ağlamıştı. Bölüğün başçavuşu çaresiz bir şok içinde seyretmişti onu; fakat en iyi arkadaşı öldüğünde, tık yoktu.

“Giysilerinizden ve kişisel eşyalarınızdan mahrum kaldığınız için size 120 dolar tazminat ödeyeceğiz tabii ki,” dedi yer hostesi.

“Kişisel eşyalar,” diye tekrarladı Gerşon.

Hostes tekrarı soru olarak algıladı. “Biliyorsunuz işte, diş fırçası, tıraş sabunu, falan. Formun arkasında ayrıntılarıyla belirtilmiştir.” Sayfadaki yerini işaret ettikten sonra, “Gerçekten çok üzgünüm,” diye ekledi.

İyi bir tane

Global Oyuncak binasının lobisinde ucuz bir takım elbise giymiş genç bir adam duruyordu. Aralık ağzının üzerindeki ince bıyık doğal bir görüntü sergilemiyordu, üstdudağı utandığı bir şeyden ötürü peruk takmaya karar vermişti sanki. Gerşon önce ona asansörün nerede olduğunu sormak istedi, fakat bir saniye sonra kendi buldu. Bay Lipskar görüşmeye broşürsüz gelmesini profesyonellikle bağdaştıramayacaktı. Bavulunu yaparken karısının o sinir düşü zihninin boşluğunda zıp zıp zıplamasıydı akıl ederdi muhtemelen. Bıyık, "Kimlik, lütfen," dedi ve Gerşon şaşkınlıkla, "Pardon?" diye karşılık verdi. Bıyık, "Kimlik," diye tekrarladı ve yanında duran gri ceketli ve kel siyahi adama dönüp, "Görüyor musun, ne biçim insanlar geliyor buraya," dedi. Gerşon hiç acele etmeden ceplerini aradı. İsrail'de kimlik göstermeye alışıktı, fakat kendi ülkesinin dışında biri ondan ilk kez bu şekilde kimlik istiyordu. Bıyık'ın sert New York aksanı birazdan bileklerine kelepçeyi geçirip ona haklarını okuyacakmış izlenimini uyandırıyordu. "Hiç acele etmezler, değil mi?" dedi Bıyık, ceketli siyahi adama. "Ne gerek var," dedi Ceket, yumuşak, sarı bir gülümsemeyle, "biz hep buradayız nasıl olsa." "Ne diyeyim sana, Patrick," dedi Bıyık, Gerşon'un uzattığı pasaportu inceleyerek, "annen sana boşuna Patrick adını vermemiş. Sen bir azizsin." Pasaportu Gerşon'a iade edip bir şeyler homurdandı. Gerşon başını sallayıp asansöre doğru yürümeye başladı. "Bir dakika," diye seslendi Bıyık, "nereye kaçıyorsun? Hey, sen, İngilizce anlamıyor musun?" "Aslında İngilizce anlıyorum," diye karşılık verdi Gerşon sabrını yitirerek, "ve kusura bakmazsan, bir görüşmeye yetişmem gerekiyor." "Senden çantanı açmanı istedim, Bay Aslında-İngilizce-Anlıyorum," dedi Bıyık, Gerşon'un İsrailli aksanını taklit ederek. "Benim için bunu yapabilir misin acaba?" Sonra yanında durmuş iyi vakit geçiren ve gülümsememeye çalışan Ceket'e dönüp, "Söylüyorum sana, hayvanat bahçesinden farkı yok buranın," dedi. Gerşon çantadaki yarısı yenmiş elmayı düşündü. Bıyık'ın elmayı gördüğünde vereceği ukalaca tepkiyi tahayyül etmeye çalıştı. Yanında duran Ceket de kendini daha fazla tutamayıp kahkahayı basacaktı muhtemelen. "Hadi aç artık şunu," diye devam etti Bıyık, "aç sözcüğünün anlamını biliyor musunuz, efendim?" Ve hemen sözcüğün harflerini sıralamaya girişti. "Biliyorum, aç sözcüğünün ne anlama geldiğini," diye karşılık verdi Gerşon, çantayı iki eliyle göğsüne bastırarak. "Ama 'kapalı', 'nominal getiri,' ve 'oksimoron'un da ne anlama geldiğini biliyorum. Termodinamiğin ikinci yasasını ve Wittgenstein'ın Tractatus'unu da biliyorum. Senin asla bilemeyeceğin pek çok şey biliyorum, seni küstah küçük hiç. Beyninin ince zarının altında asla barındıramayacağın inanılmaz gizemlerden biri de evrak çantamın içinde. Sen benim kim olduğumu

biliyor musun peki? Buraya neden geldiğimi? Varoluş hakkında bir fikrin var mı acaba? Dünya hakkında? Her gün seni buraya getirip evine götüren otobüsün numarasından, yaşadığın karanlık, köhne binadaki komşularının adından başka ne biliyorsun ki?" "Efendim…" diye araya girdi Ceket, gidişata pragmatik bir kibarlıkla son vermeye çalışarak, fakat çok geçti. "Sana bakıyorum," diye devam etti Gerşon, "ve bir saniyede bütün hayat hikâyeni okuyorum. Şu seyrelmekte olan saçlarının gerisindeki alnında yazılı her şey. Her şey. Hayatının en güzel günü tuttuğun basketbol takımının şampiyonluğu kazandığı gün olacak. Hayatının en kötü günü kanser olan şişman karın sağlık sigortanız kanser tedavisini kapsamadığı için öldüğü gün olacak. Ve o iki ânın arasında yaşadığın her şey zayıf bir osuruk gibi öyle bir kaybolup gidecek ki hayatının sonuna geldiğinde, dönüp geriye bakmak istediğinde, kokusunu bile hatırlayamayacaksın…"

Yumruk o kadar hızlı indi ki Gerşon'un yüzüne çarptığını hissedecek zamanı bile olmadı. Kendine geldiğinde lobinin zarif mermer döşemesinde yatıyordu. Onu kendine getiren kaburgalarına yediği bir dizi tekme ile lobinin boşluğunda yankılanan ve bir radyo sunucusunun sesini çağrıştıran derin ve hoş ses oldu. "Yeter," diye tekrarladı ses, "yeter, Tanrım, değmez."

Şimdi yere "G" harfi oluşturacak biçimde dizilmiş küçük altın taşları fark ediyordu–adının ilk harfi. Tesadüfe de yorabilirdi, ancak gökdeleni inşa eden işçilerin onun bir gün oraya geleceğini öngörüp kendini bu kötü kentte fazlasıyla yalnız ve yersiz hissetmemesi için bir jest yapmak istediklerini hayal etmeyi yeğledi. Tekmeler bitmek bilmiyordu ve fazlasıyla gerçekçiydi her şey, tıpkı karısının düşü gibi. Belki babasının ona bıraktığı kız bebek karısıydı aslında. Olabilir. Babası boktan herifin tekiydi nihayetinde. Belki de düşü bu yüzden bu kadar önemsiyordu. Ve düşte birinin ona sarılmasına ihtiyaç duyduysa, ona sarılabilirdi. Şu anda belki de Batı Yakası'nda minik bir havaalanının bagaj konveyöründe yabancıların ayak bileklerini koklamakta olan hain bavuluyla verdiği mücadeleye bir saniye için ara verip ona, "Ben buradayım, hayatım, bugün uçuyor olabilirim ama yakında döneceğim," diyebilirdi.

Gri ceketli siyahi adam kalkmasına yardım etti. "İyi misiniz, efendim?" diye sordu, evrak çantasıyla birlikte bir de kâğıt mendil uzatarak. "Biraz kanıyorsunuz." Yumuşak, sönük bir sesle telaffuz etmişti "biraz" sözcüğünü, boyutunu bir damlaya indirgemek ister gibi. Bıyık asansörün yanındaki iskemleye oturmuş ağlıyordu. "Onun adına sizden özür dilerim," dedi Ceket, "zorlu bir süreçten geçiyor bu aralar." Bu kez de "zorlu" sözcüğünü vurgulayarak telaffuz etmişti. Bağırmıştı neredeyse. "Özür dileme," dedi Bıyık

gözyaşlarının arasından, “sakın üzgün olduğunu söyleme o orospu çocuğuna.” Ceket çaresizlik içinde omuz silkip burnunu çekti. “Annesi…” dedi Gerşon’a fısıldamaya çalışarak. “Ona söyleme,” diye hıçkırdı Bıyık, “annem hakkında tek kelime etme ona, duyuyor musun? Yoksa sana da bir tane patlatırım.”

Rorschach

“Dur–Polis,” diye devam etti Gerşon, “masa oyunları tarihinde oyun oynayan çocuğa çözümleri dayatmaktansa onu kendi çözümlerini yaratmaya teşvik eden ilk oyun olsa gerek. Oyunu amaca -ki kazanmaktır- doğru ilerken hayal gücü kullanmaya olanak tanıyan Rorschach lekelerinden oluşmuş bir patika gibi düşünebilirsiniz.” “Rorschach lekelerinden oluşmuş bir patika,” dedi Bay Lipskar çarpık bir gülümsemeyle. “İnanılmaz. Sevdim bu fikri, Bay Arazi. Fakat iyi olduğunuzdan emin misiniz?” “Gayet iyiyim,” dedi Gerşon başını sallayarak. “İzninizle, oyunun küçük bir simülasyonunu yapabilir miyiz şimdi?” “Simülasyon,” diye tekrarladı Bay Lipskar. Gerşon’un tahayyül ettiğinden çok daha gençti, siyah saçlarında tek bir kır tel bile yoktu. “Affedersiniz, fakat bunun için doğru zaman olduğunu sanmıyorum. Gözünüz. Ve burnunuz. Tanrım, nasıl da kanıyor! Kim yaptı bunu size?”

NE DİLERDİN BU JAPONBALIĞINDAN

Yonatan'ın aklına bir belgesel için parlak bir fikir geldi. Kapıları çalacaktı. Sadece kendisi. Çekim ekibi falan yok. Sadece Yonatan, elinde küçük bir kamera ve "Size üç dilek tutma hakkı tanıyan konuşan bir japonbalığı bulsanız ne dilerdiniz?" sorusunu soracaktı.

İnsanlar yanıtlarını verecek ve Yoni onları biçimlendirip en şaşırtıcı yanıtlardan klipler yapacaktı. Her yanıttan önce yanıt sahibi evinin girişinde hiç kıpırdamadan dururken görünecekti. Bu görüntünün üzerine öznenin adı, ailevi durumu, aylık geliri ve belki son seçimde oy verdiği parti bindirilecekti. Bütün bunlar üç dilekle bir araya geldiğinde gerçek bir toplumsal yorum çıkardı ortaya belki, düşlerimiz ile içinde yaşadığımız ve genellikle onlardan ödün vererek razı olduğumuz gerçeklik arasındaki muazzam çatlağa dair bir tanıklık belgesi.

Yoni bunun dâhiyane bir fikir olduğundan emindi. Değilse de, en azından, bir maliyeti yoktu. Tek gereken çalınacak bir kapı ve o kapının arkasında çarpan bir kalpti. Düzgün bir çekimle 8. Kanal'a ya da Discovery'ye rahatlıkla satabileceğinden hiç kuşku duymuyordu. Ya film ya da kısa klipler olarak, küçük sinematik köşeler, hepsinde kapının eşiğinde duran tek bir insanoğlu, ardından her biri çok değerli olan üç öldürücü dilek.

Dahası, bir sloganla paketleyip bir bankaya ya da cep telefonu şirketine pazarlayabilir, sıkı paralar kazanabilirdi. "Farklı düşler, farklı dilekler, tek banka," ya da, "Düşleri gerçekleştiren banka," mesela.

Hiç hazırlık yapmadan, hiçbir şey kurgulamadan, olabildiğince doğal, makinesini aldı ve gidip kapıları çalmaya başladı. İlk mahallede ikamet eden güzel nazik insanlar genelikle tahmin edilebilir şeyler dilediler: sağlık, para, daha büyük bir daire, birkaç yıl ya da birkaç kilo tıraşlamak. Fakat güçlü anlar da vardı, büyük hakikatler. Bir çocuk dileyen içine kapanık, yaşlı kadın örneğin. Kolunda numarası olan ve Soykırım'dan sağ çıkmış bir adam vardı, çok kısık bir sesle, -sanki Yoni'nin gelmesini bekliyormuş gibi, bu bir egzersiz değilmiş gibi- (balık uygun görürse) dünyada yaşayan bütün Nazi'lerin işlediği suçlardan yargılanmalarının mümkün olup olmadığını bilmek istemişti. Geniş omuzlu, maço, kadın avcısı bir tip sigarasını kamera orada değilmiş gibi söndürdükten sonra kadın olmak istediğini söylemiş, ardından da tek bir gece için diye eklemişti, parmağını kameranın objektifine doğru sallayarak.

Bunlar sadece Tel Aviv'in mahmur bir banliyösünün küçük bir mahallesinden

gelen dileklerdi. Yonatan gelişmekte olan kasabalarda, kuzeydeki kibutzlarda, Batı Şeria'da, Arap köylerinde ve mülteci kamplarında yaşayan insanların, güneşin altında kavrulmaya terk edilmiş zavallıların neler düşlediklerini tahayyül bile edemiyordu.

Yonatan bu projenin bir ağırlığı olabilmesi için herkese ulaşması gerektiğini biliyordu; işsizlere, yobazlara, Araplara, Etiyopyalılara ve Amerikalı vatanperver eski tüfeklere. Önündeki birkaç gün için bir çekim planı yapmaya girişti: Yafa, Dimona, Aşdot, Sderot, Tayibe, Talpiyot. Hatta Hebron belki. Duvarı bir şekilde aşabilirse Hebron harika olurdu. Belki kentin bir yerinde ekonomik abluka altındaki Araplardan biri kapının eşiğinde durup Yonatan'ı ve kamerayı delip geçen, boşluğa bakan bir bakışla bir an için durakladıktan sonra başını sallar ve barış dilerdi–bu da görmeye değerdi.

Sergei Goralick yabancıların kapısını çalmasından pek hazzetmezdi. Hele ki o yabancılar ona soru soracaksa. Rusya'da, Sergei'nin gençliğinde, çok sık gelirlerdi: KGB, evinin kapısını çalar gibi çalardı kapılarını. Babası siyonistti, bu da canları istediğinde gelmek için ihtiyaç duydukları davetiye sayılıyordu.

Sergei İsrail'e göç edip Yafa'ya yerleşince ailesinin aklı buna bir türlü basmadı. Böyle bir yerde ne işin var senin, diye sordular ona. Uyuşturucu bağımlılarından, Araplardan ve emeklilerden başka bir şey yoktu orada. Fakat uyuşturucu bağımlılarının, Arapların ve emeklilerin Sergei'nin hoşuna giden bir yanları vardı; gelip kapısını çalmıyorlardı. Böylece Sergei uykusunu alabiliyor, sabahları gün ağarmadan kalkabiliyordu. Küçük teknesiyle denize açılıp balık tutabiliyordu. Tek başına. Sessizlik içinde. Olması gerektiği gibi. Olduğu gibi.

Ta ki bir gün kulağı küpeli ve hafif homoseksüel görünümlü bir genç kapısını çalıncaya dek. Sert ve ısrarcı bir biçimde üstelik. Tam da Sergei'nin hazzetmediği şekilde. Bu çocuk televizyonda göstermeyi düşündüğü bazı soruları olduğunu söylüyordu.

Sergei çocuğa en kesin ve net tavrıyla ilgilenmediğini söyledi. İlgilenmiyorum. İyice net olsun diye kamerayı da hafifçe itti. Fakat küpeli çocuk inatçıydı. Bir sürü şey geveliyordu, çok hızlı şeyler. Sergei zorlanıyordu onu takip etmekte; İbranicesi çok iyi sayılmazdı.

Oğlan yavaşlayıp Sergei'ye güçlü, iyi bir yüzü olduğunu ve onu filminde mutlaka istediğini söyledi. Sergei ağırdan almayı biliyordu, açık olmakla da bir sorunu yoktu. Çocuğa siktir olup gitmesini söyledi. Fakat çocuk sülükten farksızdı ve Sergei bir şekilde, hayır demekle kapıyı kapatmak arasında bir yerde

çocuğun evin içinde olduğunu fark etti. Kamerasını izinsiz çalıştırıp filmini çekmeye başlamıştı bile. Kameranın arkasından Sergei'ye yüzüne dair bir şeyler söylemeye devam etmekteydi; duygu yüklü, müşfik bir yüzü olduğuna dair. Sonra oğlan aniden Sergei'nin mutfağındaki büyük cam kavanozun içinde ani hareketlerle gezinen japonbalığını fark etti.

Heyecanla, "Japonbalığı, japonbalığı," diye bağırmaya başladı. Sergei kendini gerçekten baskı altında hissetti ve çocuğa bunun önemli bir şey olmadığını söyledi, bir japonbalığı alt tarafı, çekme artık onu. Altı üstü bir japonbalığı, dedi Sergei ona, bir keresinde ağına takılan bir açık deniz japonbalığı. Çocuk dinlemiyordu ama. Kavanoza yavaşça yaklaşarak çekmeye ve konuşmaya devam etmekteydi, balığa ve sihirli dilekler tutmaya dair bir şeyler geveliyordu.

Sergei olanlardan, çocuğun neredeyse işe koyulmuş olmasından hiç hoşnut değildi ve kavanoza uzanmak üzereydi. O anda çocuğun televizyon için gelmediğini anladı, asıl amacı Sergei'nin balığını çalmaktı: Sergei Goralick, zihni bedeninin ne yaptığını henüz algılayamadan, ocağın üzerindeki tavayı alıp çocuğun kafasına indiriverdi. Çocuk yere düştü. Kamera da düştü onunla birlikte. Çocuğun kafatası ile birlikte kamera da parçalandı. Başından oluk gibi kan akmaktaydı ve Sergei ne yapacağını bilemiyordu.

Yani, ne yapacağını çok iyi bilmekteydi aslında da, bu, işleri gerçekten karmaşık hale getirecekti. Çünkü çocuğu hastaneye götürse insanlar ne olduğunu soracak, bu da işlerin Sergei'nin istemediği yönde gelişmesine neden olacaktı.

"Onu hastaneye götürmek için bir neden yok zaten," dedi japonbalığı, Rusça. "Öldü bile."

"Ölmüş olamaz," dedi Sergei bir iniltiyle. "Başına şöyle bir dokundum. Tava alt tarafı." Sergei tavayı balığa doğru kaldırıp kanıtlamak istercesine kendi başına vurdu. "O kadar sert sayılmaz."

"Çok sert olmayabilir," dedi balık. "Fakat çocuğun kafasından sert olduğu kesin."

"Seni benden çalmak istedi," dedi Sergei, neredeyse ağlamaklı.

"Palavra," dedi balık. "Televizyon için küçük bir çekim yapmaya gelmişti."

"Ama dedi ki…"

"Ne yapmaya çalıştığını sana gayet güzel izah etti," dedi balık, "ama sen anlamadın. İbranicen gerçekten felaket."

“Seninki daha mı iyi?” dedi Sergei.

“Evet. Benimki mükemmel,” dedi balık, sabrını yitirerek. “Ben sihirli bir balığım. Her şeyde mükemmelimdir.” Bu arada küpeli çocuğun kanının oluşturduğu gölcük giderek genişlemekteydi. Sergei ayaklarına kan bulaşacağından korkarak parmak uçlarında duvara yaslanmıştı.

“Son bir dileğin kaldı,” diye hatırlattı balık Sergei’ye. Rahat bir tavırla söylemişti bunu, Sergei bilmiyormuş gibi–ikisinden biri sayıyı şaşırabilirmiş gibi.

“Hayır,” dedi Sergei. Başını iki yana sallamaktaydı. “Yapamam,” dedi. “Saklıyordum o dileği. Bir şey için saklıyordum.”

“Ne için?”

Fakat Sergei cevap vermedi.

Sergei ilk dileğini kız kardeşine kanser teşhisi konduğunda kullanmıştı. Akciğer kanseri, tedavisi mümkün olmayan türden. Balık anında halletmişti–Sergei’nin ağzından sözcükler dökülür dökülmez. Sergei ikinci dileğini beş yıl önce Sveta’nın oğlu için kullanmıştı. Çocuk henüz küçüktü o zaman, üç yaşına bile basmamıştı, fakat doktorlar oğlanın beyninde bir şeylerin yolunda olmadığını biliyordu. Bedeni gelişecek, fakat beyni üç yaşında kalacaktı. O anda olduğundan daha zeki olma olasılığı yoktu. Sveta yatakta sabaha kadar ağlamıştı. Sergei güneş doğarken kumsalda eve doğru yürüdü ve kapıdan içeri girer girmez balığa seslenip oğlanı iyileştirmesini istedi. Sveta’ya bundan asla bahsetmedi. Ve Sveta birkaç ay sonra Sergei’yi bir polisle beraber olmak için terk etti, pırıl pırıl bir Honda’sı olan Fas asıllı bir polisle. Sergei yüreğinde kendine bunu Sveta için yapmadığını, dileğini bütün kalbiyle çocuk için tuttuğunu söylüyordu. Fakat zihninde o kadar emin değildi, zaman zaman farklı düşüncelere kapılıyordu. O dilekle yapabileceği şeyler zihnini kemirmeye devam ediyor, onu çıldırtıyordu. Üçüncü dileğini henüz kullanmamıştı.

“Onu hayata döndürebilirim,” dedi japonbalığı. “Onu canlandırabilirim.”

“Senden bunu isteyen yok,” dedi Sergei.

“Kapını çalmadan önceki ana döndürebilirim onu,” dedi japonbalığı. “Tam o ana geri döndürebilirim. Yapabilirim. İstemen yeterli.”

“Dileğimi dilemek,” dedi Sergei. “Son dileğimi.”

Balık kuyruğunu suyun içinde ileri geri salladı, Sergei aşırı heyecanlandığında böyle yaptığını biliyordu balığın. Japonbalığı özgürlüğün tadını almıştı bile. Sergei bunu açıkça görmekteydi.

Son dileğinden sonra Sergei'nin başka seçimi kalmayacaktı. Japonbalığını bırakmak zorundaydı. Sihirli balığını. Dostunu.

"Halledilebilir," dedi Sergei. "Yerdeki kanı sileceğim. Güzel de bir paspas attık mı eskisinden bile temiz olur."

Balık başını hiç kımıldatmadan kuyruğunu ileri geri salladı. Sergei derin bir soluk aldı. Mutfağın ortasına yürüdü, kan gölüne. "Balık tutarken, hava karanlık ve dünya uykudayken," dedi yarı kendine yarı balığa, "çocuğu bir kaya parçasına bağlayıp denize atacağım. Birinin onu bulma ihtimali milyonda bir."

"Onu öldürdün, Sergei," dedi japonbalığı. "Birini öldürdün ama sen katil değilsin." Japonbalığı kuyruğunu sallamayı bıraktı. "Dileğini bunun için de kullanmazsan, Sergei, ne için kullanacaksın, söyle bana?"

Yonatan aradığı Arap adamı Betlehem'de buldu, ilk dileğini barış için harcayan yakışıklı bir adam. Adı Münir idi; beyaz gür bir bıyığı vardı ve şişmandı. Süper fotojenik. Dokunaklıydı, konuşma biçimi özellikle. Mükemmel bir dilek tutmuştu Münir. Yoni daha filmi çekerken adamın en büyük kozu olacağını biliyordu.

Ya o ya da Rus. Yoni'nin Yafa'da karşılaştığı şu dövmeleri solmuş adam. Dosdoğru objektife bakıp, bir gün bir japonbalığı bulursa ondan hiçbir şey istemeyeceğini söylemişti. Büyük bir cam kavanoza koyup onunla bütün gün konuşacaktı ve ne hakkında olduğunun önemi olmayacaktı. Spordan ya da siyasetten ya da japonbalığı neden konuşmak isterse ondan.

Ne olursa, demişti Rus, yeter ki yalnızlık olmasın.

TAMAMEN YALNIZ DEĞİL

Birlikte olduğu çocukların üçü intihara teşebbüs etmiş. Üzüntüyle ve biraz da gururla söyledi bunu. Bir tanesi başarmış da, üniversitenin beşeri bilimler binasının çatısından atlayıp iç organlarını parçalamış. Dışarıdan bakınca bütün görünüyormuş, dingin hatta. O gün üniversitede değilmiş ama arkadaşları ona anlatmış. Bazen, evde yalnızken, onun da salonda olduğunu, ona baktığını hissedebiliyor; bu olduğunda önce ürküyor, fakat sonra mutlu oluyor. Çünkü tamamen yalnız olmadığını biliyor. Bana gelince, benden gerçekten hoşlanıyor. Hoşlanıyor fakat çekici bulmuyor. Bu da onu üzüyor, beni üzdüğü kadar, belki daha da fazla. Çünkü benim gibi birine bağlanmayı çok istiyor; zeki ve müşfik, onu gerçekten seven birine. Bir yıldan beridir kendinden yaşlı bir sanat simsarıyla ilişkisi var. Adam evli, karısını bırakmayı düşünmüyor, söz konusu bile değil. O adamı çekici buluyor. Çok fena. Hem benim için, hem de onun için. Beni çekici bulsaydı hayat çok daha kolay olurdu.

Ona dokunmama izin veriyor. Bazen, sırtı ağrıdığında, rica ediyor hatta. Kaslarını ovarken gözlerini kapatıp gülümsüyor. “Çok iyi geliyor,” diyor, “çok iyi.” Bir keresinde seviştik de. Geriye dönüp bakınca, hataydı, diyor. İçinde bir yerde bana bağlanmayı o kadar istemişti ki duygularını göz ardı etmişti. Dört yıldır psikoloji okuyor ama yine de açıklayamıyor. Mantığı bir şeyi bu kadar isterken bedeninin bir türlü boyun eğmemesi… Birlikte yatağa girdiğimiz o geceyi düşününce içi daralıyor. Tek çocuk olarak büyümüş, çocukluğunun büyük kısmını yalnız geçirmişti. Babası hastalanmıştı, sonra ölüyordu, sonra ölmüştü. Onu anlayacak, avutacak bir ağabeyi yoktu. Ağabeye en yakın olarak beni görüyor. Beni ve Kuti’yi, şu beşeri bilimlerin çatısından atlayan çocuğu. Herhangi bir konuda saatlerce konuşabilir benimle. Benimle aynı yatakta yatabilir, beni çıplak görebilir, benim yanımda çıplak kalabilir. Aramızdaki hiçbir şey onu utandıramaz. Yanında mastürbasyon yapmam bile. Çarşafları kirletip onu hüzünlendirse de utandırmaz. Beni sevemediği için hüzünleniyor, fakat beni rahatlatacaksa, çarşafları yıkamak onun için mühim değil.

Babası ölmeden önce birbirlerine çok yakınmışlar. Kuti’yle de çok yakınmışlar, Kuti ona âşıkmış. Ben ona yakınlaşıp da hâlâ hayatta olan tek kişiyim. Sonunda kendime başka bir kız bulacağım ve o, yalnız kalacak. Kaçınılmaz, bunu biliyor. Bu gerçekleştiğinde çok üzülecek. Kendi adına üzülecek, fakat nihayet aşkı bulduğum için benim adıma sevinecek. Ben boşaldıktan sonra yüzümü okşuyor ve hüzünlendirici olmakla birlikte aynı

zamanda gururunun okşandığını söylüyor. Mastürbasyon yaparken dünyadaki bütün kızların içinde onu düşünüyor olmam gururunu okşuyor. Onun yattığı sanat simsarı, kıllı ve benden kısa, fakat ne seksapel. Vatani görevini Netanyahu ile aynı birlikte yapmış ve dostlukları o günden beri sürmekte. Kankalar. Bazen galerici karısına Bibi'yi görmeye gideceğini söyleyip ona geliyor. Bir keresinde ona bir alışveriş merkezinde rastlamış, yanında karısı varmış. Birbirlerinden birkaç adım uzaktaymışlar. Ona küçük, gizli bir gülümsemeyle bakmış, fakat adam görmezden gelmiş. Gözleri üzerindeymiş fakat tamamen boş bakıyormuş; sanki hiçmiş, havadan ibaretmiş gibi. O anda karısı yanındayken ona gülümsemesinin ya da bir şey demesinin söz konusu olmadığını idrak etmiş, ama bir şey değişmemiş, içi acımış yine de. Paralı telefonların bulunduğu yerde tek başına oturup ağlamış. Benimle de işte o gece yattı. Geriye dönüp bakınca, hataydı.

Birlikte olduğu tiplerin dördü intihara teşebbüs etmiş. İkisi başarmış da. Ve aralarında en çok onları sevmiş. Çok yakınmışlar, çok, kardeş kadar. Bazen evde yalnızken salonunda olduğumuzu ve ona baktığımızı hissedebiliyor, Kuti'nin ve benim. Bu gerçekleştiğinde önce ürküyor, fakat sonra mutlu oluyor. Çünkü tamamen yalnız olmadığını biliyor.

BİR ADIM ÖTEDE

Kiralık katiller kır çiçekleri gibidir. Tahmin edemeyeceğiniz kadar farklı türlerde açarlar. Kendini Maximillian Sherman olarak tanıtan birini tanımıştım, pek çok başka ad kullandığından da eminim. Max şu üst düzey, zeki katillerden biriydi. Yılda belki bir ya da iki iş alan türden. Kelle başına talep ettiği ücret düşünülürse fazlasına ihtiyacı yoktu zaten.

On dört yaşında vejetaryen olmuştu adamım Maximilan. Bana bunu vicdani nedenlerden ötürü yaptığını söyledi. Ayrıca Darfur'dan bir çocuk evlat edinmişti - Nuri adında bir oğlan çocuğu. Max çocuğu hiç görmemişti, fakat ona uzun mektuplar yazıyor, Nuri de mektuplarına karşılık verip işi sağlama almak için zarfa birkaç da fotoğraf ekliyordu. Demek istediğim şu ki, Maximilllian merhametli bir katildi. Çocukları öldürmezdi. Yaşlı kadınlarla da sorunu vardı. Bu yüce gönüllülüğü kariyeri boyunca büyük paralar kaybetmesine neden oldu. Çok büyük paralar.

İşte Maximillian ve işte, bendeniz. Dünyamızın güzel yanlarından biri de bu, bu denli zengin bir örgüye sahip olması. Ben Maximillian gibi parlak sözcüklerle konuşan biri değilim. İz bırakmayan zehirlere dair bilimsel bir makaleye gömülmüş halde rastlayamazsınız bana. Fakat, Bay Sherman'a kıyasla, ben yaşlı bir kadını öldürmeye hazırım. Çocukları kilo hesabıyla öldürebilirim. Ve bunu kekelemeden ya da gözümü kırpmadan yapar, ek ücret de talep etmem.

Avukatım ölüm cezasını bu yüzden verdiklerini söylüyor bana. Bugün, diyor, eskiden olduğu gibi değil. Eskiden insanlar birinin asıldığını seyretmeyi iyi bir yemeğe yeğlerdi. Günümüzde insanlar katillerin öldürülmesinden eskisi gibi haz duymuyorlar. Onları tiksindiriyor, kendilerini kötü hissetmelerine neden oluyor. Fakat çocuk katilleri? Onların peşine düşmekten hâlâ büyük haz duyuyorlar. Belki size mantıklı geliyordur. Benim görebildiğim kadarıyla, bir hayat bir hayattır. Maximillian Sherman ve benim adil jürilerim yüzlerini çıkmaz ayın son çarşambasına kadar ekşitebilir, fakat toplumsal cinsiyet okuyan yirmi altı yaşında bulimik bir öğrenciyi ya da boş zamanlarında şiir okumayı seven altmış sekiz yaşında bir limuzin şoförünü öldürmenin, üç yaşında bir sümüklünün canına kıymaktan hiçbir farkı yoktur. Savcılar bu konuda kılı kırk yarmaya bayılır. Saflık ve çaresizlik teziyle kafa karıştırmaya da bayılır. Ama bir hayat bir hayattır. Zamanında pek çok yoz avukatın ve kirli siyasetçinin tepesine dikilmiş biri olarak, vurgulamak isterim ki o meşum anda, beden titreyip gözler yuvalarında döndüğünde–o anda herkes masum ve çaresiz olur, zerre kadar fark

yoktur aralarında. Gel de bunu birini yitirme deneyimi -pek tahammül edemedikleri kocaları dışında- minicik bağırsağındaki habis tümöre yenik düşen Charlie adındaki evcil farelerinden ibaret olan Miami'li yarı-sağır jüri üyelerine anlat.

Mahkemede benim çocuk düşmanı olduğumu iddia ettiler. Doğruluk payı olabilir. Sözleşmeye dâhil olmadığı halde öldürdüğüm ikizlere dair eski bir vakayı bulup çıkardılar. Hayrına falan yapmadım, bir şekilde araya karıştılar sadece. Ayrıca çocukların, örneğin, dış görünümleriyle de bir derdim yok. Çünkü çocuklar -görünüm itibariyle- aslında pek tatlıdır. İnsan gibi, ama küçük. Bana eskiden uçaklarda dağıttıkları minik meşrubat ve mısır gevreği kutularını çağrıştırırlar. Fakat davranış itibariyle? Üzgünüm. Alışveriş merkezinin ortasında kendilerini yere atıp sinir nöbetleri geçirmelerine bayıldığımı söyleyemeyeceğim. Bütün o Baba-git ve Anne'yi-sevmiyorum eşliğinde atılan çığlıklar - ve hepsi, satın alsanız bile bir dakikadan fazla oynanmayacak iki dolarlık boktan bir oyuncak içindir. Yatmadan önce masal okuma faslından bile nefret ederim. Sadece onların o küçük ve rahatsız karyolalarına uzanmak zorunda kalma ya da duygusal şantajları değil nedeni. Sizden bir masal daha almak için yapmayacakları şey yoktur, inanın bana, fakat benim için en kötü yanı masalların kendileridir. O değerli, dişleri ve pençeleri eksik ormansı yaratıklar; kötülüğün olmadığı bir dünyaya dair resimli yalanlar, ölümden bile daha sıkıcı yerler. Ölüm konusuna döndüğümüze göre; avukatım kararı temyize götürebileceğimizi düşünüyor. Yardımı olacağından değil. Bütün bu performansı üst mahkemeye taşımak bize zaman kazandıracağı için. Ona ilgilenmediğimi söyledim. Laf aramızda, o küçük yaşam diliminde elime ne geçecek? Altıya dokuz ebadında bir hücrede daha fazla mekik mi? Televizyonda daha fazla kolej basketbolu ve berbat haber programları mı? Sonunda beni bekleyen zehir dolu bir şırınga ise, zerk etsinler de yoluma gideyim. Ayak sürümenin manası yok.

Çocukken babam sürekli cennetten söz ederdi. O kadar ki sırtı dönükken annemin kimi düzdüğünü bile göremedi. Babamın öbür dünyaya dair görüşü doğru ise orası hiç de sıkıcı bir yer değil. Babam Yahudi'ydi. Fakat cezaevinde bana sorduklarında bir rahip istedim. Hıristiyanlar bir şekilde daha az soyut geliyor bana. Benim durumumdaki biri için felsefi boyutun fazla önemi yok. İşin pratik kısmı önemli şu anda. Cehenneme gideceğim kesin ve rahipten ne kadar çok bilgi alırsam oraya vardığımda o kadar hazırlıklı olacağım. Bütün deneyimimle size diz kapağı kırmanın ya da kafatası çatlatmanın sosyal statünüzü yükseltmeyeceği bir yer olmadığını söyleyebilirim. Gürcistan'da bir ıslahevi, deniz kuvvetlerinde acemi eğitimi, Bangkok'ta bir cezaevi, fark etmez.

Bütün iş kimin neresini kıracağını bilmektedir. Rahibin tam da bu noktada yararlı olması gerekiyordu. Geri dönüp baktığımda, bir haham ya da bir cadı veya dilsiz bir Hindu baba da isteyebilirdim, çünkü geveze rahibin hiç yararı dokunmadı. Japon turistleri andırıyordu ve bunun farkında olmalıydı, çünkü bana söylediği ilk şey dördüncü kuşak Amerikalı olduğuydu, ki benim için söylenebileceğinden çok daha fazladır. Rahibe göre cehennem bütünüyle kişiseldi. Aynı cennet gibi. Ve sonunda, herkes hak ettiği cennete ya da cehenneme kavuşuyordu. Yine de, pes etmedim. Cehennemi kimin yönettiğini sordum. Nasıl işliyor? Cehennemden kaçmayı başarmış biri var mı? Fakat rahip sorularıma yanıt vermiyor, başını kontrol panelinin üstüne konan şu köpekler gibi bir aşağı bir yukarı sallıyor. Benden üçüncü kez günah çıkartmamı istediğinde kendimi daha fazla tutamayıp çakıyorum bir tane. Bunu yaparken ellerim ve kollarım bağlı, kafa atmak zorunda kalıyorum. Bugünlerde Japon rahipleri ne tür bir malzemeden yapıyorlar bilmiyorum, fakat benim kafam anında yarılıyor.

Bizi ayıran gardiyanlar beni fena benzetiyor; tekme, cop, yumruk. Beni zapt etmeye çalışıyormuş gibi yapıyorlar, fakat zevk için eşek sudan gelinceye kadar dövüyorlar. Onları anlıyorum. Vurmak eğlencelidir. Doğrusu mu? O rahibe attığım kafanın tadı bana son yemek olarak verdikleri biftek ve patates kızartmasından daha güzeldi ve cezaevi bifteği de hiç fena sayılmazdı. Vurmak çok keyiflidir - zehir dozumu aldıktan sonra öteki tarafta beni bekleyen şiddeti tahayyül edebiliyorum. Cehennem benim için ne kadar nahoş olursa olsun, erişme mesafesinde duran zavallı için çok daha kötü olacağını söyleyebilirim. Sıradan bir günahkâr ya da iblis veya Şeytan, fark etmeyecek. O kanlar içindeki Japon rahip iştahımı kabarttı.

Şırınga can yakıyor. Can yakmayan bir şırınga bulabilirdi o doğrucu bağnazlar, ama yakan bir tane buldular. Cezalandırmak için.

Ölürken bütün öldürdüklerim gözümün önünden geçiyor. Ruhları kulaklarından kaçmadan önce yüzlerinde beliren ifadeyi görüyorum. Hepsinin beni öte tarafta haşlanarak bekliyor olması mümkün. Tam o anda bütün vücudumun kasıldığını hissediyorum, biri kalbimin etrafında yumruğunu sıkmış gibi. Kurbanlarım mı? Beklesinler. Oradadırlar umarım! Onları tekrar öldürmekten memnuniyet duyacağım.

Gözlerimi açıyorum. Etrafım yüksek yeşil otlarla kaplı, balta girmemiş bir ormandayım sanki. Bir şekilde cehennemi bir bodrum olarak tahayyül etmiştim, kapkaranlık bir zindan. Fakat burada her yer yemyeşil ve güneş göz

kamaştırıyor. Kendime yol açmaya çalışırken bir yandan da yerde silah olarak kullanabileceğim bir şey aranarak ilerliyorum; bir sopa, bir taş, sivri bir dal. Hiçbir şey yok. Uzun otlardan ve nemli topraktan başka hiçbir şey yok. Yakınımdaki bir çift devasa insan bacağını işte o zaman fark ediyorum. Her kimse, benim on sekiz katım - ve benim gibi bütünüyle silahsız. Zayıf noktalarını bulmalıyım; diz, hayalar, soluk borusu. Sert ve hızlı vurmalı, etkili olması için dua etmeliyim. O anda dev, öne doğru eğiliyor. Beklediğimden çok daha çevik. Beni tuttuğu gibi havaya fırlatıyor ve ağzı açılıyor. Geldin demek, diyor, beni göğsüne bastırarak. Geldin demek, benim küçük tatlı ayım. Seni dünyadaki her şeyden daha çok sevdiğimi biliyorsun! Yakınlığımızdan yararlanıp boynunu ısırmaya, parmağımı gözüne sokmaya çalışıyorum. İstiyorum, fakat bedenim dinlemiyor. Bedenim irademe karşı geliyor ve ben de ona sarılarak karşılık veriyorum. Sonra dudaklarım hareket ediyor, istemim dışında. Aralanıyorlar ve, ben de seni seviyorum, Christopher Robin, diye fısıldıyorlar. Seni dünyada her şeyden daha çok seviyorum.

BÜYÜK MAVİ OTOBÜS

Bazı çocuklar kendilerini yere atıp öfke nöbeti geçirir. Ağlar, kollarını sallar ve yüzleri kızarıncaya, ter, tükürük ve sümük içinde kalıncaya kadar kıvranırlar; ağızlarından ve burunlarından akan salya ve sümük gri asfaltı lekelemeye başlayıncaya kadar. Seninkinin onlardan biri olmadığına şükret.

Gilad bu düşünceye tutunarak sakinleşmeye çalıştı. Bu düşünce ve derin nefesler. Yararı oldu. Yanında, kaldırımda küçük Hillel durmaktaydı; yumrukları sıkılı, alnı kırışık, gözleri kapalı ve aynı sözcüğü mantra gibi tekrarlar halde: "İstiyorum, istiyorum, istiyorum."

Gilad konuşmaya başlamadan önce gülümsemeye karar verir. Hillel'in gülümsemeyi göremeyeceğini bilmekte, fakat gülümsemenin bir parçasının bir şekilde sesine yansıyacağını umut etmektedir.

"Hillel, canımın içi," der gülümseyerek, "Hillel, bir tanem, çok geç olmadan yürüyelim. Yuvada bu sabah gözleme var kahvaltıda ve zamanında orada olamazsak diğer çocuklar bütün gözlemeleri bitirecek, sana kalmayacak."

İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum

İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum.

Naama ile ayrılmadan önce Hillel'in televizyon seyretmeyeceğine dair bir kural koymuşlardı. Naama'nın fikriydi böyle bir kural koymak. *Haaretz* gazetesinde bu konuda bir makale okumuştu ve Gilad kurala sadık kalmıştı. Mantıklıydı. Fakat ayrıldıktan sonra birbirlerini denetlemeleri mümkün olmuyordu. Tek başınayken istikrar sağlamak güçleşiyordu. Ne zaman göz yumsan bedelini daha sonra öteki ebeveynin ödeyeceğini ya da en azından faturayı seninle bölüşeceğini düşünürsün ve tahammül edilebilir bir hal alır birden. Sigara izmaritini merdiven sahanlığına fırlatmakla kendi evinde yere fırlatmak arasındaki fark gibi biraz. Artık bir evleri olmadığı için, daha doğrusu aynı evde yaşamadıkları için izmaritleri rastgele fırlatıyorlardı.

İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum

İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum

Hillel'in Gilad ile seyretmeye bayıldığı televizyon programlarından biri Tony adında sihirli güçleri olan küçük bir çocuğa dair bir Japon çizgi filmiydi.

Çocuğun aslında peri olan annesi bir keresinde ona gözlerini kapatıp sürekli "İstiyorum" dediği takdirde bütün dileklerinin gerçekleşeceğini öğretmişti. Tony'nin dileğinin gerçekleşmesi bazen bir saniye bile sürmüyordu ve gerçekleşmediğinde peri annesi ona bunun kendi başarısızlığından değil, "istiyorum" demeyi erken bırakmasından kaynaklandığını söylüyordu. Tony neredeyse hiç ara vermeden bütün bir bölümü "İstiyorum, istiyorum, istiyorum" diyerek geçirebiliyordu, dileği gerçekleşinceye kadar. Yapım harcamalarına gelince, fikir son derece ekonomikti, çünkü her bölümde Tony'nin alnında parıldayan ter damlasıyla tekrar tekrar "İstiyorum, istiyorum, istiyorum" diyen görüntüsünü defalarca kullanabiliyordun. İnsan delirebilirdi o çizgi filmi izlerken, fakat Hillel gözlerini ekrandan ayırmadan seyrediyordu.

İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum

İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum

Gilad gülümsüyor yine. "Faydası yok, Hillel," diyor. "Milyon kere söylesen bile faydası yok. Yuvaya otobüsle gidemeyiz, çünkü çok yakın. Buracıkta, yolun sonunda. Ve otobüsler oradan geçmiyor."

"Geçecek işte," diyor Hillel ve mırıldanmayı kesse de gözlerini yummaktan, alnını buruşturmaktan vazgeçmiyor. "Gerçekten, baba. Geçecek. Yeterince tekrarlamadım." Gilad mırıldanmanın kesilmesi karşısında fırsat bu fırsat diyerek cazip bir teklif ortaya atmak üzere. Bir Snickers belki. Yuvanın hemen yanında bir bakkal var. Naama sabahları gofret yemesine izin vermez ama şu anda umursamıyor bunu. Naama izin vermez, ama Gilad izin verecek. Durum öyle gerektiriyor. Düşünceler zihninden hızla geçiyor, ama Gilad Snickers'dan bahsedemeden Hillel yine tekrara koyuluyor.

İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum

İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum

Gilad Snickers diye bağırıyor. Birkaç kez yineliyor. Snickers. Snickers. Snicker. Snick-ers. Avazı çıktığı kadar. Hillel'in kulağına yakın. Naama orada olsaydı Gilad'a çocuğa bağırmamasını söyler ve dehşetle yüzüne bakardı. İyi becerdiği şeylerden biriydi–dehşete kapılmış gibi bakmak, her an ona sert bir baba ya da kötü bir koca veya boktan bir insan olduğunu hissettirmek. Bu da bir tür yetenek sayılır. Sihirli bir güç. Zayıf bir sihir kuşkusuz ve sinir bozucu, ama sihir yine de. Peki Gilad ne gibi sihirli güçler sergileyebiliyordu? Hiç. Sihirbaz anne, sihirbaz çocuk ve sihirli güçlerden yoksun bir baba. Japon dizisi. Sonsuza

dek sürebilirdi böyle.

İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum

İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum

Gilad Hillel'i iki koluyla kavrayıp havaya kaldırdığı gibi koşmaya başlıyor. Hillel sıcak, her zaman olduğu gibi. Şimdi bile, mırıldanmaya devam ediyor, fakat Gilad onu kendine yakın tuttuğunda mırıldanma dinecek gibi oluyor ve alnındaki kırışıklıklar kayboluyor. Gilad da Hillel ile birlikte bir şeyler mırıldanması gerektiği duygusuna kapılıyor. "Yuvaya gidiyoruz yuvaya gidiyoruz yuvaya gidiyoruz," ile başlıyor, yolu yarıladığında "Birazdan ordayız birazdan ordayız birazdan ordayız"a çeviriyor ve elektrikli kapısı kapalı bahçeye iyice yaklaştıklarında "Baba seviyor Baba seviyor Baba seviyor" ile bitiriyor. Hiçbir şeyle ilgisi yok ve Gilad için Hillel'i sevdiğini ifade ettiği aşikâr olmakla birlikte cümlenin nesnesi eksik.

Yuvaya girdiklerinde mırıldanmayı kesip Hillel'i yere bırakıyor. Hillel, gözleri kapalı, devam ediyor. "İstiyorum, istiyorum, istiyorum." Gilad sevdiği öğretmen yardımcılarından birine gülümsüyor, şişman bir kadına. Sonra çocuğun içinde yedek giysi ve plastik su şişesi bulunan işlemeli çantasını altında kalın harflerle **HİLLEL** yazan çengele asıyor. Dışarı çıkmak üzereyken sınıf öğretmeni yolunu kesiyor.

İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum

İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum

Gilad gülümsüyor kadına. Koşudan sonra terli ve biraz tık nefes, fakat gülümsemesi her şeyin yolunda olduğunu ima ediyor. "Hillel'in dün gece televizyonda gördüğü bir şey bu," diye izah ediyor. "Şu dizi–Tony ve sihirli kelebekler. Japon dizisi. Çocuklar bayılıyor…" Öğretmen daha önce yaramaz çocuklara yaptığı gibi şışşş diyerek susturuyor onu. Hakaretamiz bir davranış biçimi, fakat Gilad tepki göstermemeyi yeğliyor. Tek istediği oradan çıkmak. Ne kadar sakin ve uysal olursa o kadar çabuk çıkacağını düşünüyor. Ayrıca yuva öğretmenine her zaman bir iş toplantısına yetişmesi gerektiğini söyleyebilir. Avukat olduğunu biliyor zaten.

İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum

İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum

Öğretmen Hillel ile konuşmaya çalıyor. Hatta şefkatle yüzünü okşuyor, ama

Hillel ne mırıldanmayı kesiyor ne de gözlerini açıyor. Gilad'ın ilk içgüdüsü ona bunun yararı olmayacağını söylemek yönünde, fakat işine geleceğinden emin değil. Belki şimdi, diye geçiriyor içinden, iş toplantısına yetişmesi gerektiğini söyleyip gitme zamanıdır, belki şimdi.

İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum

İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum

"Affedersiniz ama," diyor öğretmen. "Onu bu durumda burada bırakamazsınız." Gilad bunun bir durum olmadığını izah etmeye çalışıyor. Televizyonda gösterdikleri bir saçmalık işte, bir tür oyun. Çocuk acı falan çekmiyor. Bu saçmalıkla ilgili bir saplantısı var. Fakat öğretmen fikrini değiştirmeyince Gilad'ın Hillel'i tekrar kucaklamaktan başka çaresi kalmıyor. Öğretmen onlarla birlikte dışarı çıkıp kapıyı açıyor ve anlayışlı bir ses tonuyla bunun göz ardı edilecek bir şey olmadığını, Naama'yı aramak gerektiğini söylüyor. Gilad kadına hemen katılıp bunu yapacağını söylüyor, çünkü kadının Naama'yı arayacağından korkuyor.

İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum

İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum İstiyorum

Bahçeden çıktıklarında Gilad Hillel'i kaldırıma bırakıp hayli sakin bir tonla, "Hangi otobüsü istiyorsun?" diye soruyor. Hillel mırıldanmaya devam ederken soruyu bu kez daha yüksek sesle tekrarlıyor. "Hangi otobüs?" Hillel duruyor, gözlerini açıyor ve Gilad'a delici bir bakışla baktıktan sonra, "Büyük mavi otobüs," diyor. Gilad başını sallayıp tamamen normal bir insan gibi, bir damla bile gözyaşı dökmeden, otobüsün numarasının önemli olup olmadığını soruyor. Hillel gülümseyip başını sallıyor.

Dizengoff Caddesi'ne yürüyüp otobüs durağında beklemeye başlıyorlar. İlk gelen kırmızı. Binmiyorlar. Fakat hemen ardından bir tane daha geliyor. Büyük ve mavi. Abu Kabir otobüsü. Gilad bilet alırken Hillel sabırla bekliyor, söz verdiği gibi. Sonra direklere tutunarak koridorda ilerliyor. Otobüsün arka tarafında yan yana oturuyorlar. Otobüs tamamen boş. Gilad en son ne zaman Abu Kabir'e gittiğini hatırlamaya çalışıyor. Stajını yaparken bir otopsi raporunun fotokopisi için Adli Tıp'a gittiğinde. Ceza hukukunun ona uygun olmadığını idrak etmeden önce. Hillel otobüsün yuvaya gidip gitmediğini sorunca Gilad üç aşağı beş yukarı diyor, en azından metaforik olarak, er ya da geç. Hillel bazen bu tür sözcüklere rastladığında yaptığı gibi metaforik ne demek

diye soracak olsa başı belaya girecek. Sormuyor ama. Küçük elini Gilad'ın bacağının üzerine koyup pencereden dışarı bakıyor. Gilad arkasına yaslanıyor, gözlerini kapatıyor ve hiçbir şey düşünmemeye çalışıyor. Pencereden güçlü bir rüzgâr esiyor, fakat çok da güçlü değil. Yavaşça soluk alıyor, dudakları kıpırdamıyor, ama içinden sürekli aynı şeyi tekrarlıyor. "İstiyorum, istiyorum, istiyorum, istiyorum, istiyorum…"

BASUR

Bu, basurdan mustarip bir adamın öyküsü. Bir sürü basur değil. Tek, yalnız bir basur. Bu basur küçük ve rahatsız edici bir şekilde başladı, kısa bir süre sonra orta boy ve kaşındırıcı bir hal aldı, iki aydan kısa bir süre zarfında da büyük ve çok acı veren bir şeye dönüştü.

Adam hayatını her zamanki gibi yaşamayı sürdürdü; her gün uzun saatler boyunca çalışıyor, hafta sonları tatil yapıyor, fırsat buldukça düzüşüyordu. Fakat bir damara tutunmuş olan bu basur her uzun toplantıda ya da acı içinde her büyük abdeste çıkışında ona yaşamanın ıstırap, ter ve asla unutamayacağın bir azaptan ibaret olduğunu hatırlatıyordu. Bu yüzden adam ne zaman önemli bir karar verecek olsa basurunu dinliyordu, başkaları nasıl vicdanlarını dinlerse öyle. Ve basur, bütün basurlar gibi, ona biraz göt tavsiyesi veriyordu. Kimi kovması, kiminle dalaşması ve kiminle ittifak kurması gerektiğine dair. İşe yarıyordu. Adam her gün biraz daha başarılı oluyordu. Yönettiği şirketin cirosu giderek büyüyordu. Basuru da öyle. Bir noktadan sonra adamı aştı. Fakat o zaman bile durmadı. Sonunda şirketin Yönetim Kurulu Başkanı oldu. Basur toplantı salonundaki iskemlesine oturduğunda bazen altındaki adamın onu tahriş ettiğini hissediyordu.

Bu, adamdan mustarip bir basurun öyküsü. Basur hayatını her zamanki gibi yaşamayı sürdürdü; her gün uzun saatler boyunca çalışıyor, hafta sonları tatil yapıyor, fırsat buldukça düzüşüyordu. Fakat bir damara tutunmuş olan bu adam her uzun toplantıda ya da acı içinde her büyük abdeste çıkışında ona yaşamanın özlem ve acı çekmek, her şeyi yüzüne gözüne bulaştırıp talihinin dönmesini beklemekten ibaret olduğunu hatırlatıyordu. Karınları guruldayıp yemek talep ettiğinde insanlar midelerini nasıl dinlerse basur da adamı öyle dinliyordu–pasif, fakat kabulleniş içinde. Basur adamın sayesinde başkalarını olduğu gibi kabullenmeyi, bağışlamayı öğrendi. Diğerlerini küçümseme dürtüsünü yendi. Ve sövdüğü zaman bile kimsenin annesini anmadı. İşte, altındaki bu tahriş edici adam sayesinde herkes basura değer verir oldu; basurlar, insanlar ve tabii ki, şirketin dünyanın her yerine dağılmış hoşnut hissedarları.

YIL BOYUNCA EYLÜL

Büyük buhran baş gösterdiğinde en büyük darbeyi NW aldı. Ürünleri varlıklı kesimi hedefliyordu, fakat Chicago ayaklanmasından sonra varlıklı kesim de onları satın almaz oldu; kimi ekonomik istikrarsızlıktan ötürü, kimi de komşularından utandığı için. Şirketin hisseleri dünyanın borsa döşemelerinde yere çakılıp kan kaybetmeye başladı. NW ekonomik buhranın simgesine dönüştü. *Wall Street Journal'*ın onlar için attığı manşet, "EYLÜL AYINDA DOLU FIRTINASI" şeklindeydi; güneşli bir güz gününde üzerlerinde sadece mayolarıyla Noel ağacı süslemekte olan bir aileyi gösteren "YIL BOYUNCA EYLÜL" sloganlı reklam kampanyalarına atfen. Reklam çok etkili olmuştu. İlk kez yayımlanmasından bir hafta sonra günde üç bin adet satmaya başlamışlardı bile. Varlıklı Amerikalıların yanı sıra öyle gibi yapan daha az varlıklı Amerikalılar da satın alıyordu. NW hava kontrol sistemleri milyonerliğin resmi damgası gibiydi adeta. Doksanlı ve iki binli yıllarda özel jetin simgelediğini o zamanlar NW simgeliyordu. Güzel Hava, zenginlere özel. Arktik Grönland'da yaşıyorsan ve kardan, gökyüzünün griliğinden bezmişsen, tek yapman gereken kredi kartını kullanmaktan ibaretti, birkaç uydu vasıtasıyla yılın her ayında balkonunda Cannes'dan çıkma mükemmel bir güz günü ayarlanıyordu.

Yakov (Yaki) Brayk bu sistemi ilk satın alanlardan biriydi. Parasını çok sever, kolay kolay harcamazdı. Fakat terli tişörtünün sırtına yapıştığı o nemli New York yazlarına duyduğu nefret, Zimbabwe'ye sattığı silahlardan kazandığı paraya duyduğu sevgiye ağır basmıştı. Sadece kendi için değil, yaşadığı sokaktaki herkes için bir sistem satın aldı. Kimileri yanılgıya kapılıp bunu cömertlik addetti, fakat işin aslı başkaydı; Yaki güzel havadan köşedeki markete gidinceye kadar yararlanmak istediği için yapmıştı bunu. O market onun için özel olarak İsrail'den filtresiz Noblesse sigarası ithal eden tek yerdi ve Yaki'nin yaşam alanının sınırını oluşturuyordu. Yaki çeki imzaladı ve oturduğu sokak bir iklim cennetine dönüştü. Kasvetli yağmurlara ve boğucu sıcaklara son. Yıl boyunca eylül. Hem o can sıkıcı New York eylülü de değil, hayır efendim, büyüdüğü Hayfa'nın o eşsiz güzü. Sonra birden, durup dururken, Chicago'da ayaklanmalar baş gösterince komşuları ondan mükemmel güz havasını kapatmasını istedi. Önce kulak asmadı, fakat sonra posta kutusunda avukatlardan gelen mektupları bulmaya başladı ve biri arabasının ön camına kafası kesilmiş bir tavuskuşu bıraktı. İşte o zaman karısı da ondan sistemi kapatmasını istedi. Aylardan ocaktı. Yaki güz havasını kapattı ve günler anında kısalıp kasvet verici olmaya başladı. Bütün bunlar kafası kesik bir tavuskuşu ve onu her zamanki gibi zayıflığıyla

kontrol etmeyi başaran kaygılı, anoreksik karısı yüzündendi.

Resesyon giderek kötüledi. NW hisseleri borsada yere çakıldıktan sonra Yaki'nin şirketinin hisseleri de dibi boyladı. Dibe vurdular ve kayaları delip daha da dibe indiler. Tuhaftır, resesyonun silah ve uyuşturucu pazarını etkilemeyeceğini düşünürsün, fakat tam aksi gerçekleşti. İnsanların ilaç alacak parası yoktu ve uzun zaman önce unuttukları bir şeyi keşfetmişlerdi; ateşli silahlar, elektrikli araba pencereleri gibi bir lükstü ve birinin kafatasını çatlatmak için bahçede bulacağın bir taş parçası yeterli olabiliyordu. Yaki'nin silahları olmaksızın başlarının çaresine bakmayı çabucak öğrendiler, Yaki'nin mart ortasının kasvetli havasına alışmasından çok daha çabuk. Ve Yaki Brayk ya da ekonomi yazarlarının ona yakıştırdıkları isimle, Lucky Brayk, iflas etti.

Daireyi kaybetmedi (şirketin muhasebecisi evi geriye dönük olarak karısının üzerine yapmayı başarmıştı), fakat gerisi gitti. Mobilyayı bile aldılar. Dört gün sonra sistemi sökmek üzere bir NW teknisyeni geldi. Yaki kapıyı açtığında adam yağmurdan iliklerine kadar ıslanmıştı. Yaki ona sıcak bir kahve yaptı, oturup bir süre lafladılar. Yaki Chicago ayaklanmalarından kısa bir süre sonra sistemi kullanmayı bıraktığını söyledi. Adam Yaki'ye müşterilerin çoğunun sistemi kullanmayı bıraktığını anlattı. Ayaklanmalardan söz ettiler, varoşlardan akan öfkeli kitlelerin kent zenginlerinin sayfiye evlerini nasıl yağmaladığından. Ayaklanmacılardan biri birkaç gün sonra bir haber programında, "Onların sahip olduğu bütün o güneş bizi çıldırttı," demişti. "Bizim kıçımız yakıt parası bulamadığımız için donarken o orospu çocukları, o orospu çocukları…" Adam o noktada gözyaşlarına boğulmuştu. Kamera kimliğini gizlemek için adamın yüzünü flulaştırmıştı, bu yüzden gözyaşlarını göremiyordun, fakat yaralı bir hayvan gibi inlediğini duyabiliyordun. Siyahi olan teknisyen Chicago'nun o mahallesinde doğduğunu fakat bugün bunu itiraf etmeye utandığını söyledi. "Bütün o para," dedi, "siktiğimin bütün o parası dünyanın anasını belledi."

Teknisyen kahvesini bitirdikten sonra sistemi sökmek için ayağa kalktığında Yaki ona son bir kez çalıştırıp çalıştıramayacağını sordu. Teknisyen omuz silkince Yaki adamın olumlu yanıt verdiğini varsaydı. Uzaktan kumandanın birkaç düğmesine bastı ve birden bir bulutun arkasında güneş belirdi. "Gerçek güneş değil bu, biliyorsun," dedi teknisyen gururla. "Lazer vasıtasıyla görüntüsünü yansıtıyorlar." Yaki gözlerini kırpıp, "İçine etme. Benim için güneş," dedi. Teknisyen başını sallayıp, "Harikulade bir güneş," dedi, "yazık ki ben arabaya dönünceye kadar onu orada tutamayacaksın. Bıktım usandım bu yağmurdan." Yaki bir şey demedi. Gözlerini kapatıp güneşin yüzünü okşamasına izin vermekle yetindi.

JOSEPH

İnsanın hayatını değiştirebilecek konuşmalar vardır. Bundan eminim. Yani, buna inanmak isterim. Bir kafede bir yapımcıyla oturuyorum. Tam olarak yapımcı değil aslında, bugüne dek bir şey yapmadı, fakat yapmak istiyor. Kafasında bir film fikri var ve senaryoyu benim yazmamı istiyor. Ona senaryo yazmadığımı izah ediyorum, o da bunu kabullenip garsonu çağırıyor. Hesabı isteyeceğinden eminim, ama onun yerine kendine bir espresso söylüyor. Garson bana bir şey alıp almayacağımı soruyor, ben de bir bardak su istiyorum. Yapımcı olmak isteyen adamın adı Yosef, fakat kendini Joseph diye tanıtıyor. "Yosef adını kimse kullanmıyor artık," diyor. "Ya Sefi ya Yosi ya da Yos kullanıyorlar, ben de Joseph'i seçtim." Zeki adam, bu Joseph. Aklımdan geçenleri şıp diye anlıyor. "Meşgulsün, değil mi?" diyor saatime göz attığımı fark edince. "Çok meşgulsün. Seyahat ediyorsun, çalışıyorsun, e-posta yazıyorsun," diye ekliyor ardından. Söyleyiş biçiminde kötü niyet ya da alaycılık yok ama. Gerçeği dillendiriyor ya da duygudaşlık kuruyor. Başımı sallıyorum. "Meşgul olmamak seni korkutuyor mu?" diye soruyor. Başımı sallıyorum yine. "Beni de," diyor ve sarı dişlerini göstererek gülümsüyor. "İçimizde bir şey olmalı. Ürkütücü bir şey. Yoksa zamanımızı muhtelif projeler üzerinde çalışarak harcamazdık. Ben en çok neden korkarım, biliyor musun?" diye soruyor. Ne yanıt vereceğimi düşünüyorum, fakat Joseph devam ediyor. "Kendimden," diyor, "olduğum şeyden. Hani boşaldıktan hemen sonra içine bir hiçlik duygusu dolar ya? Sevdiğin biriyle değil de, kızın tekiyle ya da otuzbir çektikten sonra. Biliyor musun bu duyguyu? İşte o korkutur beni, kendi içime bakmak ve orada bir şey görmemek. Bildiğimiz o sıradan hiçlik duygusu değil bu, insanı bütünüyle çökerten bir hiçlikten söz ediyorum, nasıl adlandıracağımı bilmiyorum…"

Şimdi susuyor. Suskunluğundan rahatsızlık duyuyorum. Daha samimi olsaydık belki ben de onunla birlikte susabilirdim. Fakat ilk buluşmamızda değil. Böyle bir laf ettikten sonra değil. "Bazen," diyorum içtenliğine karşılık vermeye çalışarak, "hayat bir tuzakmış gibi geliyor bana. Farkında olmadan içine girdiğin ve birden etrafına kapanan bir şey. Ve bir kez içine girmişsen, hayatın içine girmeyi kastediyorum, kaçış yoktur. İntihar dışında belki, ki gerçek anlamda bir kaçıştan çok teslimiyettir bence. Ne demek istediğimi anlıyor musun?"

"Sikik bir boktanlık," diyor Joseph, "senaryoyu yazmayacak olman sikik bir boktanlık." Çok garip bir konuşma biçimi var. Küfür edişi bile farklı. Ne diyeceğimi bilemiyorum bunun üzerine, bu yüzden susuyorum. "Boş ver," diyor

bir süre sonra. “Senin reddetmen bana başkalarıyla tanışma ve daha çok kahve içme olanağı tanıyacak. Bu işin güzelliği de burada zaten. Yapımcılığın bana göre olduğunu sanmıyorum aslında.” Başımı sallamış olmalıyım, çünkü tepki veriyor. “Bu işi kıvıramayacağımı düşünüyorsun, değil mi? Aslında yapımcı olmadığımı, ailesinden biraz para bulmuş ve çok konuşan biri olduğumu düşünüyorsun, değil mi?” Başımı sallamaya devam etmiş olmalıyım, farkında olmadan, baskı yüzünden, çünkü şimdi gülüyor. “Haklısın,” diyor, “ama seni şaşırtırım belki. Ve kendimi de.”

Joseph hesabı istiyor ve ödemekte ısrar ediyor. “Garsonumuza ne diyorsun?” diye soruyor kredi kartının geri gelmesini beklerken, “o da kaçmaya çalışıyor mu sence? Kendinden, yani?” Omuz silkiyorum. “Ya şu şimdi içeri giren tip, üzerinde palto olan? Ter içinde kalmış. Bir şeyden kaçtığı kesin. Bir dernek kurarız belki. Film çekmek yerine-kendilerinden kaçan, bulacakları şeyden korkan insanları bulmayı hedefleyen bir program. Çok tutabilir.” Üzerinde palto olan terli adama bakıyorum. Hayatımda ilk kez bir intihar bombacısı görüyorum. Daha sonra, hastanede, yabancı muhabirler onu tarif etmemi istediğinde hatırlamadığımı söyleyeceğim. Çünkü bunun kişisel bir şey olduğunu düşünüyorum, onunla benim aramda kalması gereken bir şey. Joseph de patlamadan sağ çıkacak. Garson kız çıkamayacak ama. Onun suçu yok. Bu tür terörist saldırılarında kişilik bir etken değil. Her şey açıya ve uzaklığa bağlı nihayetinde. “Şu içeri giren kesinlikle bir şeyden kaçıyor,” diyor Joseph, ceplerinde garsona bahşiş bırakmak için bozukluk arayarak. “Belki *o* kabul eder benim için senaryo yazmayı. Ya da buluşup bir kahve içmeyi, hiç olmazsa.” Garsonumuz, elinde mönüyle, paltolu terli adama doğru süzülüyor.

YASLI DULUN YEMEĞİ

Restoranı hemen açmaya karar verdi, cenazenin ertesi sabahı. Itamar bunu duyduğunda Halina oğlunun patlayacağını sandı. “Kocanı daha bir saat önce toprağa verdin ve kendini çorba satmaya hazır hissediyorsun, öyle mi?” “Biz çorba satmıyoruz, Itamar,” dedi Halina en yatıştırıcı ses tonuyla, “ve bunun parayla ilgisi yok. İnsanlarla ilgisi var. Dükkânda müşterilerle zaman geçirmek bana tek başıma evde oturmaktan daha iyi gelecek.” “Fakat Şeva’ya oturmamızı istemeyen sensin,” dedi Itamar. “Bütün o zorluğa katlanamayacağını söyledin.” “Zorluk yüzünden değil,” diye karşı çıktı Halina. “İnsanlar bedenlerini bilime bağışladıklarında Şeva oturulmaz. Bu böyle. Horshovsky’nin babası öldüğünde, kimse–” “Tanrı aşkına, Anne,” dedi Itamar, sözünü keserek. “Horshovsky’yi bu işe karıştırma, Shifferman’ları da, Bialik Caddesi 21 numaradan Bayan Pinchevsky’yi de. Tamam mı? Babam öldükten bir gün sonra hiçbir şey olmamış gibi restoranı açmak sana mantıklı geliyor mu?” “Evet,” dedi Halina. “Kalbimde aynı olmayacak, fakat restorana gelen herkes için her şey aynı olacak. Baban ölmüş olabilir, fakat iş yaşıyor.” “İş de ölü,” dedi Itamar, dişlerini sıkarak. “Yıllardan beridir ölü. Köpekler bile girmiyor içeri.”

Hastanede ona Gideon’un öldüğünü söylediklerinde ağlamamıştı. Fakat Itamar’ın sözlerinden sonra ağladı. Onun önünde değil tabii ki; o ortalıkta olduğu sürece gıkını bile çıkarmadı. Itamar odadan çıkar çıkmaz bebek gibi ağlamaya başladı. “Bu, benim iyi bir eş olmadığım anlamına gelmez,” diyordu kendine hıçkırıklarının arasında. “Itamar’ın sözleri beni Gideon’un ölümünden daha çok üzdü, fakat biraz ağlayıp hakaretleri unutabiliriz.” Doğruydu. Dükkânı çarşıya taşıdıklarından beri işler kötüleşmişti. O, başından beri bu taşınmaya karşıydı, fakat Gideon bunun onlar için büyük bir fırsat olduğunu söylemişti, “hayatlarının fırsatı.” O günden sonra, ne zaman tartışsalar, ona o “hayatlarının fırsatı”nı hatırlatırdı, fakat şimdi Gideon ölmüştü ve hatırlatacak kimse yoktu. Çinli ile restoranda üç saat boyunca mutlak bir sessizlik içinde oturdu. Çinli kendisine çok sabırlı davranan Gideon’u çok severdi. Gideon Çinli’ye bazı Yidiş yemeklerini öğretmek için saatlerini harcardı. Çinli ne zaman bir şeyi yüzüne gözüne bulaştırsa ve Halina küfürü bassa Gideon, “Önemi yok, önemi yok,” diye müdahale ederdi. Üçe kadar kimse gelmezse kapatacağım, diye geçirdi içinden Halina. Sadece bugün için değil. Bundan böyle. Bir işi iki kişinin yürütmesi farklıydı. Kalabalık olduğunda yardım edecek biri olurdu yanında, kimse gelmediğinde ise en azından sohbet ederdin. Çinli, “İyi misin?” diye sordu ve Halina başını sallayıp gülümsemeye çalıştı. Belki üçten de önce. Kapıyı

kilitleyip gidecekti.

Yirmi kişi kadardılar ve kapının önünde durup mönüye bakmaya başladıklarında Halina büyük bir curcuna kopacağını hissetti. İçeri ilk giren Halina'dan bir baş daha büyük, kumral saçlı ve kaşları halıyı andıran dev gibi bir adamdı. "Açık mısınız?" diye sordu. Halina bir an için kararsız kaldı, fakat bir şey demek için ağzını açtığında restoran tıka basa dolmuştu bile - altın sarısı tırnak cilası, keskin votka kokusu ve çocuk çığlıklarıyla. Çinli'yle birkaç masayı birleştirdiler. Onlara mönüyü getirdiğinde uzun boylu olan, "Bizim mönüye ihtiyacımız yok, bayan. Herkese tabak, çatal ve bıçak getir yeter," dedi. Çinli'yle masaya tabakları dizerlerken piknik kutularını fark etti. Piknik kutularını açıp içinden yemek ve içki şişeleri çıkardılar ve hiç utanmadan tabaklarını doldurmaya başladılar. Gideon hayatta olsaydı kıçlarına tekmeyi basardı, fakat Halina bir şey diyemedi. "Şimdi siz de bize katılın," dedi uzun boylu adam. Halina Çinli'ye masaya oturmasını işaret ettikten sonra kendi de oturdu, içinden hiç gelmemesine rağmen. "İç, Bayan," diye emretti uzun boylu adam. "İç." Bardağına votka doldurdu. "Bugün özel bir gün." Halina ona şaşkınlıkla bakınca göz kırpıp, "Bugün şu Japon'la birlikte işlettiğin restoranı keşfettiğimiz gün. Neden yemiyorsun?"

Yemekleri lezzetliydi. Halina iki bardak votka içtikten sonra kabalıklarını umursamaz oldu. Hiçbir şey sipariş etmeden tabaklarını kirletmelerine rağmen hoşnuttu gelmiş olmalarından; mekân çığlık ve kahkahalarla dolmuştu. Orada tek başına oturmasından iyiydi. Şerefe kadeh kaldırdılar–hayata. Onun hayatına, işine, hatta Gideon'un hayatına. Anlayamadığı bir nedenden ötürü onlara kocasının iş seyahati için yurt dışında olduğunu söylemişti. Gideon'un yurt dışındaki işlerinin şerefine içtiler. Joseph'in şerefine içtiler, Çinli'ye Joseph adını takmışlardı. Joseph'in ailesinin hayatına ve Ülke'nin geleceğine. Ve o noktada çakır keyif olan Halina Ülke'ye en son ne zaman kadeh kaldırdığını hatırlamaya çalıştı. Piknik kutularındaki her şeyi bitirdiklerinde uzun boylu adam Halina'ya yemeklerini nasıl bulduğunu sordu. Halina leziz olduklarını söyledi. "Güzel," dedi uzun boylu adam. "Memnun oldum. Şimdi, mönünüzü görelim." Halina adamın ne demek istediğini anlamadı önce. Votka yüzünden belki. Fakat uzun boylu adam hemen açıkladı: "Bizimle oturup yemeğimizi yediniz. Şimdi biz sizinle oturup sizin yemeğinizi yiyeceğiz."

Az önce tıka basa yiyen onlar değilmiş gibi sipariş verdiler ve her şeyi büyük bir iştahla yediler. Salata, çorba, tavuk güveç, ardından tatlı. "Yemeğin leziz, Bayan," dedi uzun boylu adam, hesabı ödemek için cüzdanını aranarak. "Çok leziz. Bizim getirdiğimizden daha leziz." Parayı saymayı bitirdiğinde de masanın

üstüne koyup, “Kocan ne zaman dönüyor?” diye ekledi. Halina yanıt vermeden önce tereddüt etti, sonra henüz kesinleşmediğini söyledi, işin durumuna bağlıydı. “Karısını tek başına geride bıraktı, öyle mi?” dedi uzun boylu adam, onaylamayarak, sesinde hafif bir hüzünle. “Bu doğru değil.” Halina ona her şeyin aslında yolunda olduğunu, başının çaresine bakabileceğini söylemek istedi, fakat başını sallayıp gülümserken buldu kendini, gözleri yaşlarla parıldamıyormuş gibi.

DAHA ÇOK HAYAT

Şu acayip hikâyeyi mutlaka dinlemelisiniz! Florida, Jacksonville'li tek yumurta ikizi iki erkek kardeş, Daytona Beach'li tek yumurta ikizi iki kız kardeşle tanışır. İnternet vasıtasıyla. Aslında önce bir çiftle başlar, Nicky ile Todd tanışır, sonra Todd Nicky'yi ailesine tanıştırmak için evine götürdüğünde ikiz kardeşi Adam heyecanlanır. Todd, Adam'a Nicky'nin bir kız kardeşi olduğunu söyler. Sıradan bir kız kardeş değil, tek yumurta ikizi. Todd ile Nicky bir kör randevu ayarlar. Tabii kör randevu sayılmaz tam olarak, Adam ile Michelle'in diğerinin nasıl görüneceğini bildiklerini düşünürsek. Durumu daha da tuhaf kılmak için hep birlikte çıkmaya karar verirler. Dördü arabaya binip film izlemek için bir açıkhava sinemasına giderler. Hangi filmi izlerler sizce? Hayır, Schwarzenegger ile de Vito'nun oynadığı *İkizler* değil. *Tehlikeli İlişkiler.* Tahayyül edebiliyor musunuz? Kör randevu için daha tehlikeli bir film düşünemiyorum; entrika, ihanet ve yalan yumağı. Fakat her şey yolunda gider yine de. Filmden sonra yemeğe çıkarlar. Kızlar farklı renkte elbiseler giymeye özen göstermiştir, kolay ayırt edilebilsinler diye. Erkekler kot pantolon ve beyaz tişört giymiştir, bir örnek. Nicky, Todd diye yanlışlıkla Adam'ı öperek mahcubiyetini yıllar sonra bile hatırlayacağı bir hata yapar.

Biriyle tanışıp âşık olduğunuzda hissettiğiniz en baskın duygu nedir? Sizi bilmem, ama ben hep dünyada eşi benzeri olmayan biriyle birlikte olduğumu hissederim. Michelle ve Adam restoranda birbirlerinin karşılarında otururken akıllarından ne geçiyordu? Dünyada Adam'a benzeyen başka biri olmadığı mı? Masada Michelle gibi başka biri olmadığı mı? O anda ne düşünmüş olurlarsa olsunlar, sonu evlilikle bitti. Belki de yanlış ifade ettim, ölümle bitti demem gerekirdi. Arada bir yerde evlendiler ama.

Michelle ile Adam evlendiğinde Todd Nicky'nin parmağına yüzüğü takalı bir yıl olmuştu. Tek yumurta ikizleriyle evli tek yumurta ikizleri. Tarihte bunun gibi başka bir vaka var mı bilmiyorum. Florida tarihini boş verin, dünya tarihinde. O kadar acayipti ki bir talk-show programına bile davet edildiler. Yerel bir kanaldan söz etmiyorum. NBC'nin programlarından biri. Fakat Michelle programa katılırsa sakallı kadın gibi hissedeceğini söyleyerek reddetti. Kendinden gayet emin bir tavırla Adam'a, "Yani, yaptığımız bir şeyden ötürü davet edilmedik," dedi. "Tek istedikleri tuhaf olduğumuz için bizi sergilemek. Eminim bizden bir örnek giyinmemizi isteyecekler, Nicky ile benim saç kesimimizin neden aynı olduğunu soracaklar ve bunun bize en çok yakışan

kesim olduğunu anlatmaya çalışsak bile sapık gibi görüneceğiz. Bir tür ucube gösterisi niyetine istiyorlar bizi. Program sunucusunun bizi alaya alacağına, bayağı espriler yaparak küçük düşüreceğine bahse girerim. Ve evlerinden seyreden insanlar gülecek, sen güleceksin, Todd gülecek, çünkü siz her şeye gülersiniz ve yerin dibine giren ben olacağım." Doğrusunu söylemek gerekirse Adam çok istiyordu programa katılmayı. Hiç televizyona çıkmamıştı. İş yerindeki arkadaşlarının onu televizyonda görünce çok etkileneceğinden emindi, müşterilerin de. Onun için şahane olurdu, fakat Michelle'i ikna etmeye çalışmadı bile. Çünkü Michelle bir konuda karar vermişse tartışmanın yararı yoktu, kimsenin ne dediğine bakmazdı. Sonunda Adam televizyona çıktı, hem de prime-time'da, aşağısı kurtarmaz, ulusal yayın. Stüdyo çekimi değildi tam olarak, babasının yıllar önce çektiği bir dakikalık bir videoyu göstermişlerdi, Todd ile basketbol oynuyordu. Kameraya el salladığı ve Todd'un bunu fırsat bilerek topu elinden kapıp basket attığı bölümdü. "Daha o zamandan," dedi sunucu, "aralarındaki rekabeti görmek mümkün." Aralarında rekabet falan olduğundan değil, fakat televizyon böyledir. Her şeyi çarpıtmayı severler, dramatik etki. Çarpıtacak bir şey bulamayınca da uydururlar.

Gerçek hayatta Adam ile Todd'un arası gayet iyiydi. Aslında iki çiftin arası gayet iyiydi. Birbirlerine yakın oturuyor, hafta sonlarını birlikte geçiriyorlardı. Çocuk sahibi olmak istediklerinde aşağı yukarı aynı zamanda yapmalarının iyi olacağında karar kıldılar, çocuklar birlikte büyüsün diye. Bütün bu planları gerçekleştireceklerdi de muhtemelen, olanlar olmasaydı. Kimsenin bir şeyden kuşkulandığı yoktu. Geriye bakınca, zordu böyle bir şeyden kuşkulanmak. Komşulardan biri Adam ile Nicky'yi caddede ya da balkonda öpüşürken gördüyse bile Adam'ı Todd sanmıştı ya da Nicky'yi Michelle.

İlişkileri bir yıldan fazla sürdü. Bir noktada itiraf edip aşklarını dünyaya ilan etmeyi, boşanmayı ve birbirleriyle evlenmeyi bile düşündüler. Fakat Nicky, bunun Michelle'i perişan edeceğini biliyordu. Adam da ona acıyordu biraz. Todd'a da, çünkü Todd geçmişte onu pek çok kez üzmüş olsa da, Adam'ı her zaman sevmiş, hep onun iyiliğini istemişti. Sonra Nicky ilişkiyi bitirmelerini önerdi. Todd'un kuşkulanmaya başladığını hissetmişti. Kesin bir şey yoktu, fakat içinde öyle bir his vardı. Birkaç hafta birlikte olmadılar gerçekten de, fakat ikisi de ayrılığa dayanamayınca tekrar birlikte olmaya başladılar.

Ben Nicky'yi tanıdığımda bütün bunlar olup bitmişti. Adam ölmüş, Todd uzun süre hapis yatarak cezasını çekmişti. Michelle her şey ortaya çıktığından beri onunla tek kelime bile konuşmamıştı, yani Todd'un yakın mesafeden Adam'ın kafasına üç mermi sıktığı günden beri. Hiçbir zaman bağışlayıcı olmamıştı

Michelle. Ben üniversiteye konuk profesör olarak davet edilmiştim ve Nicky bölüm sekreteriydi. Hikâyeyi önce fakültede başka bir profesörden duydum; o da konuktu, Türkiye'den gelmişti. Sonra Michelle'in ağzından. O yıl birbirimize hayli yakınlaştık ve bir noktada bana her şeyi anlattı. Birlikte olmaya başlamadan önce.

Her şeyi ardında bırakmak için Florida'yı terk ettiğini, fakat hiçbir şeyin değişmediğini, çünkü burada da herkesin her şeyi zaten bildiğini söyledi. Arkasından konuşuluyordu. Tuhaf ve kız kardeşi Michelle'in muhtemelen "sapıkça" bulacağı bir biçimde, bütün o ikiz olma halini özlediğini söyledi. İnsanların onu Michelle sanmalarını falan. "Bir şekilde," dediğini hatırlıyorum, ilk öpüşmemizden hemen önce, "aynı mahallede bir tek yumurta ikizin varsa, daha çok olduğunu hissediyorsun. Bir kişiden fazlaymışsın, birden fazla hayatın varmış gibi. Birinin sana 'seni bir saat önce vanilyalı dondurma yerken gördüm' ya da 'üzerinde pembe bir elbiseyle otobüs durağında bekliyordun' demesi mesela - istersen kız kardeşin olduğunu söyleyebilirsin, fakat bir şekilde dondurmayı yiyen ya da pembe elbiseyle otobüs bekleyen senmişsin gibi hissedersin. Tuhaf bir duygu; bir hayat daha yaşıyor, bütün bu asla bilemeyeceğin gizemli şeyleri yapmak için hayatının bir uzantısını kullanıyormuşsun gibi." Tek özlediği bu değildi, kocasını da özlüyordu. En çok da Adam'ı, hapse giren kocasının bire bir -fakat tam anlamıyla bire bir- kopyası olduğu halde, nedenini bilememekle birlikte, ondan çok daha fazla sevdiği adamı.

O gece ona kendi hayat hikâyemi anlattım, yaşadığım ilişkiyi. Baldızımla değil. Benimle aynı yerde çalışan ve karıma hiç benzemeyen bir kızla. Karımdan daha gençti ve karım ondan daha çekiciydi, fakat ben de kendimi Nicky gibi hissediyordum, daha çok hayat kazanıyormuşum gibi. Daha iyi ya da sahip olduğum hayattan daha çok şey vaat eden bir hayat değil belki. Fakat bu hayatın ötekinin alternatifi değil de ilavesi olduğunu düşündüğüm için, hiç tereddüt etmeden balıklama dalmıştım içine. Benim hikâyemde kimse kimseyi vurmadı ve her ne kadar karım bir şeylerden kuşkulandıysa da hiçbir zaman yakalanmadım. Karımla birlikteliğimiz sürdü. Ancak, bedel ödemediğimizi düşünmediğimiz tüm şeylerde olduğu gibi, işteki o kızla ilişkim için de bir bedel ödedim aslında. Bana bir yıllığına ülke dışında bir pozisyon önerdiklerinde karım evde kalmayı yeğledi. Resmi nedeni çocuklardı, başka bir ülkede yeni bir okula başlamaları çok zor olacaktı, fakat asıl nedeni benden bir süre uzak kalmak istemesiydi muhtemelen. Nicky'yi tanıdığımda karıma bir daha ihanet etmeyeceğime dair kendime söz vereli epey olmuştu. Yine de aldattım karımı

ama. Öyle büyük bir aşk falan da yoktu aramızda. İkimiz için de daha çok hayat elde etme fırsatıydı sadece.

PARALEL EVRENLER

Yaşadığımız evrene paralel ve hepsi birbirinden biraz farklı milyarlarca başka evren olduğuna dair bir teori var. Hiç doğmadığım evrenler var mesela ya da hiç doğmak istemeyeceğim. Bir atla çiftleştiğim paralel evrenler var ya da piyangoda büyük ikramiyeyi kazandığım. Yatak odasının döşemesinde yatmış kan kaybından ölmek üzere olduğum evrenler var. Açık ara başkan seçildiğim evrenler var. Fakat o evrenler umurumda değil, şu anda sadece onun evli ve çok şeker bir oğul sahibi olmadığı evrenler ilgilendiriyor beni. Pek çok böyle evren var, eminim. Onları tahayyül etmeye çalışıyorum şimdi. Bütün o evrenlerin arasında, birbirimizi henüz tanımadığımız evrenler var. Onlarla ilgilenmiyorum. Onları eledikten sonra kalanların arasında beni istemediği evrenler var. Hayır diyor bana. Bazılarında şefkatle yapıyor bunu, bazılarında ise düpedüz kırıcı oluyor. Onlarla da ilgilenmiyorum. Geriye sadece bana evet dedikleri kalıyor ve onlardan birini seçiyorum, manavdan meyve seçer gibi. En güzel, en olgun, en tatlı olanını seçiyorum. İklimi mükemmel bir evren, hiçbir zaman ne fazla soğuk ne de fazla sıcak. Ormanın içinde bir evde yaşıyoruz. O, halk kütüphanesinde çalışıyor, evden arabayla kırk dakika uzaklıkta; bense eğitim bakanlığında çalışıyorum, kütüphanenin tam karşısında. Bazen çalışma odamın penceresinden onu raflara kitap yerleştirirken görebiliyorum. Öğle yemeklerimizi her zaman birlikte yiyoruz. Onu seviyorum, o da beni seviyor. Onu seviyorum, o da beni seviyor. Onu seviyorum, o da beni seviyor. Neler vermezdim öyle bir evren için. Fakat bu arada, o evrene giden yolu buluncaya kadar, oturup hayal kurmaktan başka bir şey gelmiyor elimden, ki az şey değil. Ormanın içinde yaşarken görebiliyorum kendimi. Onunla birlikte, mesut. Sonsuz sayıda paralel evren var dünyada. Birinde bir atla çiftleşiyorum, bir başkasında büyük ikramiye bana çıkıyor. Onları düşünmek ilgilendirmiyor beni şimdi, sadece o evreni düşünmek istiyorum, ormanın içinde yaşadığımız evreni. Bileklerim kesik, yatak odasının döşemesinde kan kaybından ölmek üzere olduğum bir evren var. Sonum gelinceye kadar içinde yaşama lanetini taşıdığım evren. Onu düşünmek istemiyorum şimdi. Sadece o evreni düşünmek istiyorum. Ormanda bir kulübe, günbatımı, erkenden uyku. Yatarken sağ kolum kesik değil ve kuru. O, kolumun üstüne yatmış ve birbirimize sarılmışız. Kolumun üstünde o kadar uzun süre yatıyor ki kolumu artık hissedemiyorum. Fakat kımıldamıyorum, seviyorum bunu, kolumun onun sıcak bedeninin altında oluşunu, hele kolumu hissedemeyeceğim noktaya gelmişse. Soluğunu yüzümde hissedebiliyorum– düzenli, kesintisiz. Gözlerim kapanmaya başlıyor. Sadece o evrende, yatakta ya da ormanda değil, düşünmek istemediğim başka evrenlerde de. Ormanın içinde

mutluluk içinde uyuyakaldığım bir yer olduğunu bilmenin keyfini çıkarıyorum.

SINIF ATLAMA

Çok konuşuyorum. Bazen aralıksız konuşurken bir an geliyor -konuşmanın tam ortasında- yanımdaki insanın artık beni dinlemediğini fark ediyorum. Başını sallıyor, fakat gözleri bütünüyle bulutlu. Zihni gezinmekte ve benim paylaştığım düşüncelerden çok daha güzel şeyler düşünmekte.

Tabii bu varsayıma karşı çıkabilirim. Hemen hemen her konuda tartışabilirim ben. Karım, kulağı olduğunu düşünecek olsam sokak lambasının direğiyle bile tartışabileceğimi söyler. Konuyu yanımda oturan adamla tartışabilirim–fakat keyif vermez. Adam dinlemeyi çoktan bırakmış. Başka bir dünyada. Daha iyi bir dünyada (kendince öyle, en azından.) Ya ben? Konuşuyorum, konuşuyorum, konuşuyorum. El freni çekilmiş bir araba gibiyim, tekerlekler kilitlenir fakat araç asfaltın üstünde kaymaya devam eder.

Konuşmaya ara vermeyi ben de istiyorum. Gerçekten! Fakat sözcükler, cümleler, fikirler, hepsinin bir devinim gücü var; onları oldukları yerde durduramaz, dudaklarını mühürleyip sözcüklerin akışını cümlenin ortasında kesemezsin. Bunu yapabilen insanlar var, biliyorum.

Kadınlar daha çok.

Ve kadın sustuğunda onu dinleyen her kimse kendini suçlu hisseder. Dinleyende öne doğru eğilip ona sarılma ve “Affedersin,” deme arzusu uyanır.

“Seni seviyorum,” demek.

Bunu yapabilmek için tek gözümü verirdim, yeter ki öyle aniden durmayı becerebileyim. Çok güzel yararlanırdım yeteneğimden. Değer verdiğim kızların yanında konuşmamı birden keserdim ve kızların içinden bana sarılıp “seni seviyorum,” demek gelirdi. Yapmasalar, bunu yapmayı sadece arzulasalar bile, bir şey ifade ederdi. Çok şey ifade ederdi.

Bu sözünü ettiğim günde yanında konuşmadan duramadığım adamın adı Michael. Brooklyn kökenli Hasidik bir gazetenin grafik tasarımcısı ve Yahudilerin bir hafta süren Sukot bayramı boyunca amcasının çardağının altında oturabilmek için New York’tan Kentucky eyaletinin Louisville kentine uçuyor. Kendini amcasına çok yakın hissetmiyor aslında, Louisville’e de pek bayılmıyor. Fakat uçak biletini amcası ödüyor ve Michael mil puanı toplama hastası. Louisville seyahati sayesinde yakında yapacağı Avustralya seyahatinde biletini

ekonomi sınıfından *business* sınıfına yükseltebilecek. Uzun uçuşlarda, diyor Michael, *business* ile ekonomi arasında geceyle gündüz kadar fark var.

“Hangisini yeğlersin?” diye soruyorum. “Geceyi mi gündüzü mü? Çünkü ben, genellikle, gececiyimdir, fakat gündüzün de kendine göre özel bir yanı, aydınlığı var. Geceler daha sessiz ve serin olur, ki benim gibi tropikal iklimde yaşayan biri için önemlidir. Fakat geceleri yanında biri yoksa kendini daha yalnız hissedebilirsin, kimi ima ettiğimi anlamışsındır…”

“Anlamadım,” diyor Michael, sesinin tonu biraz daha keskin.

“Eşcinsel değilim,” diyorum ona. Çünkü onu gerdiğimin farkındayım. “Bütün bu yalnızlık konuşmaları eşcinsellerin tipik açılışlarını çağrıştırabilir, biliyorum. Fakat değilim. Hayatımda bir kez bir erkeği dudaklarından öptüm, otuz küsur yılda sadece bir kez, o da yarı kaza sayılırdı. Askerdeyken oldu. Benim birliğimde Tzlil Drucker adında bir asker vardı, bir keresinde üsse biraz esrar getirdi ve birlikte içmemizi önerdi. Daha önce içip içmediğimi sorduğunda içmişliğim olduğunu söyledim. Yalan söylemek istememiştim, ama yalan söylemeye doğal bir yatkınlığım var. Biri bana bir şey sorduğunda kendimi baskı altında hissediyorsam genellikle evet derim. Sırf baskıyı azaltmak için, anlıyor musun? Hayatımı karmaşık hale getirme potansiyeli yüksek bir refleks olduğu kuşku götürmez. Şunu canlandır zihninde; bir polis odaya giriyor ve beni cesedin yanında dururken görünce, “Onu sen mi öldürdün?” diye soruyor. Bunun kötü sonuçlanması kaçınılmaz. Aynı polis bana, “Masum musun?” diye sorabilir. O zaman yırtarım. Fakat gerçekte polisin böyle bir şey sorma olasılığı yüzde kaçtır ki?”

“Neyse, Tzlil ile bir sigara içtik ve benzersiz bir duyguydu. Uyuşturucu çenemi kilitlemiş, bütünüyle tıkamıştı. Var olmak için konuşmak zorunda değildim o sırada. O arada Tzlil bana kız arkadaşından ayrılalı bir yıl olduğunu söyledi. O zamandan beri bir kadınla öpüşmemişti. “Kadın” sözcüğünü kullandığını hatırlıyorum. Ben de ona hayatımda bir kadınla öpüşmediğimi söyledim, hatta bir kızla bile. Dudaktan öpüşmeyi kastetmiştim. Yanaktan pek çok kez öpmüşlüğüm vardı. Teyzelerimi falan. Neyse, Tzlil hiçbir şey demeden bana öylece baktı, ama şaşırmış olduğunu görebiliyordum. Sonra birden öpüşmeye başladık. Dili sert ve ekşiydi, paslı bir çiviyi emmek gibiydi. O anda hayatımın sonuna kadar bileceğim bütün dillerin ve öpüşlerin hissinin öyle olacağını sandığımı hatırlıyorum. Ayrıca, o güne dek kimseyle öpüşmemiş biri olarak, özü itibariyle, hiçbir şey kaçırmadığımı düşündüm.”

“Tzlil, ‘ben homoseksüel değilim’ dedi. Ben de güldüm ve ‘Ama adın

olağanüstü gay’ dedim. Hepsi bu, aslında.”

“Sekiz yıl sonra onunla bir humus büfesinde karşılaştım ve ona ‘Tzlil’ diye hitap ettiğimde artık o adı kullanmadığını, içişleri bakanlığına başvurup adını Tzahi olarak değiştirdiğini söyledi. Ben neden olmamışımdır umarım.”

Yanımda oturan Michael dinlemeyi çoktan bırakmıştı. Başlarda ona asıldığımı sandığı için gerildiğini düşünmüştüm. Daha sonra aslında gay olduğunu ve anlattığım hikâyeyle onu gücendirdiğimi düşündüm, iki erkeğin öpüşmesinin iğrenç olduğunu ima etmişim gibi. Fakat gözlerine baktığımda ne gücenmişlik gördüm ne de kaygı - sadece sınıf atlamaya doğru birikmekte olan birkaç mil puanı; daha kibar hosteslere, daha kaliteli kahveye ya da insanın bacaklarını rahatça uzatabileceği daha rahat koltuklara doğru.

Bunu fark edince kendimi suçlu hissettim.

Konuşmakta olduğum insanın gözlerinde ilk kez görmüyorum bunu - bacaklarınızı uzatabileceğiniz koltukları kastetmiyorum tabii ki. Şu dinlememe meselesini kastediyorum - karşındaki insanın bütünüyle başka bir şey düşündüğünü görmek. Her seferinde suçlu hissederim. Karım bana suçlu hissetmemem gerektiğini söyler, özellikle aralıksız konuşmamın bir imdat çığlığı olduğu bu kadar aşikârken. Karıma göre ağzımdan çıkan sözcüklerin hiçbir önemi yok, çünkü herhangi bir anda bütün söylemeye çalıştığım aslında bu, “İmdat!” Bunu bir düşün diyor karım. Sen orada durmuş “İmdat!” diye bağırırken onlar başka şeyler düşünüyor. Suçlu hissetmesi gereken birileri varsa sen değilsin, onlar.

Karımın dili pürüzsüz ve tatlı. Bütün dünyada olunacak en iyi yerdir karımın dili. Biraz daha geniş ve uzun olsaydı sonsuza dek oraya taşınırdım. O dilin içine yuvarlardım kendimi–onun *California Roll’*unun yengeci olurdum, avokadolu suşisinin yılan balığı. Size şu kadarını söyleyeyim, öpüşmeye başladığım dili ve sonunda ulaştığım dili düşününce, hayatımı iyi değerlendirdiğimi söylemek yanlış olmaz.

Doğrusunu isterseniz, bu güne dek hiç *business* sınıfında uçmadım. Fakat *business* ile ekonomi arasındaki fark karımın diliyle Tzahi-Tzlil Drucker’in dilinin arasındaki fark kadarsa, bu tür bir sınıf atlama fırsatı için dünyanın en katı, en sıkıcı amcasıyla dünyanın en soğuk, en rutubetli çardağında bir hafta geçirmeye seve seve razı olurum.

Kaptan pilot birazdan ineceğimizi duyuruyor. Ben konuşmaya devam

ediyorum. Michael da dinlememeye devam ediyor. Dünya gezegeni ekseni etrafında dönmeyi sürdürüyor. Dört gün daha, aşkım. Dört gün sonra sana dönüyorum. Dört gün sonra, bir kez daha, susma cesareti bulabileceğim kendimde.

GUAVA

Uçağın motorlarından ses gelmiyordu. Hiçbir şey duyulmuyordu. Birkaç sıra arkadaki hosteslerin yumuşak ağlamaları dışında belki. Şkedi oval pencereden hemen altlarında asılı duran buluta baktı. Uçağın bulutu bir taş gibi delip aşağıya düştüğünü, ilk rüzgârla hemen kapanacak ve geride hiçbir iz bırakmayacak kocaman bir delik açtığını hayal etti. “Düşme,” dedi Şkedi. “Sakın düşme.”

Şkedi’nin vadesinin dolmasına kırk saniye kala beyazlar giymiş bir melek belirdi ve ona son bir dilekle ödüllendirileceğini söyledi. Şkedi “ödüllendirilmek” sözcüğünün hangi anlamda kullanıldığını öğrenmek istedi. Büyük ikramiyeyi kazanmak gibi mi, yoksa başarılarının, yaptığı iyiliklerin karşılığında ödüllendirilmek gibi daha kıvanç verici biçimde mi? Melek omuz silkti. “Beni aşıyor,” dedi, duru ve meleksi bir samimiyetle. “Bana git görevini tamamla ve elimi çabuk tut dediler. Nedenini söylemediler.” “Yazık,” dedi Şkedi, “çünkü bu gerçekten büyüleyici. Özellikle bu dünyayı ardımda bırakmak üzereyken, talihli biri olarak mı yoksa sırtım pışpışlanarak mı ayrıldığımı bilmeyi çok isterdim.”

“Kırk saniye sonra nalları dikeceksin,” dedi melek tekdüze bir tonlamayla. “Son kırk saniyeni gevezelik yaparak geçirmek istiyorsan, bana göre hava hoş. Sorun değil. Fırsat penceresinin kapanmak üzere olduğunu da hesaba kat ama.” Şkedi düşündü ve çabucak bir dilek tuttu. Fakat ondan önce meleğe tuhaf bir konuşma biçimi olduğunu söylemeyi de ihmal etmedi. Bir melek için yani. Melek alındı. “Ne demek, bir melek için? Daha önce bir meleğin konuşmasını duydun mu ki bana böyle bir şey söylüyorsun?” “Asla,” diye itiraf etti Şkedi. Melek birden daha az meleksi, daha az sevimli göründü, fakat Şkedi’nin dileğini duyduğunda aldığı görünümün yanında bu hiçbir şeydi.

“Dünyada barış mı?” diye bağırdı. “Dünyada barış, öyle mi? Kafa mı buluyorsun benimle?”

Ve Şkedi öldü.

Şkedi öldü ve melek arkada kaldı. O güne dek yerine getirmesi istenen en zahmetli ve karmaşık dilekle. İnsanlar genellikle karıları için yeni bir araba, çocukları için ev falan isterdi. Mantıklı şeyler. Belli şeyler. Fakat dünyada barış başlı başına bir işti. Adam bilinmeyen numaralar servisi gibi soru sorarak başlamış, ardından konuşma biçimini aşağılama küstahlığını göstermiş, sonra da, üstüne üstlük, sırtına dünya barışını yüklemişti. Şkedi ölmeseydi melek ona

sülük gibi yapışır, dileğini değiştirinceye kadar da gitmesine izin vermezdi. Fakat adamın ruhu şimdi göğün yedinci katına ulaşmış olmalıydı, ara ki bulasın.

Melek derin bir soluk aldı. “Dünyada barış, bu kadar basit,” diye homurdandı. “Sadece dünyada barış, o kadar.”

Ve bütün bunlar olurken Şkedi’nin ruhu bir zamanlar Şkedi adında birine ait olduğunu tamamen unutmuş, yeniden vücut bulmuştu; saf ve lekesiz, ikinci el fakat yepyeni, bir meyve gibi. Evet, bir meyve. Bir guava.

Yeni ruhun düşünceleri yoktu. Guavaların düşünceleri olmaz. Fakat duyguları vardır. Dayanılmaz bir korku duyuyordu. Ağaçtan düşeceğinden korkuyordu. Korkusunu tarif edebilecek sözcükleri olduğundan değil. Fakat olsaydı, “Sakın düşme!” gibi bir şey olurdu herhalde. Ve orada, ağaçta, korku içinde asılı dururken, dünyaya barış egemen olmaya başladı. İnsanlar silahlarını bırakıp tarlaları ekmeye başladılar, nükleer reaktörler yararlı amaçlar için kullanılmaya başlandı. Fakat bunların hiçbiri guavanın derdine deva olmadı. Çünkü ağaç hâlâ yüksek, zemin hâlâ çok uzaktı ve tehlikeli görünüyordu. Sakın düşme, diye titredi guava sözcüksüz, sakın düşme.

SÜRPRİZ PARTİ

Üç kişi interkomun başında bekliyor. Tuhaf bir an. Acayip bir an; tedirginlik verici, daha doğrusu.

“Sen de Avner’in doğum gününe mi geldin?” diye soruyor kır bıyıklı olan düğmeye basana. Düğmeye basan başını sallıyor. Üçüncüsü, burnunda yara bandı olan uzun boylu tip, başını sallıyor. “Şu işe bak,” diyor bıyıklı olan ensesini sinirli bir biçimde ovuşturarak, “siz de onun arkadaşları mısınız?” İkisi de baş sallıyor. Bir kadın sesi yankılanıyor interkomdan.

“Yukarı çıkın, yirmi birinci kat.” Ardından kapıyı açan vızıltı. Asansörde düğmeler 21’e kadar; çatı katında yaşıyor bizim Avner.

Yukarı çıkarlarken bıyıklı olan onu aslında tanımadığını itiraf ediyor. Avner ve Pnina Katzman’ın hesaplarının bulunduğu Ramat Aviv bankasının müdürüymüş adam. Onlarla hiç tanışmamış, bankanın o şubesine henüz iki ay önce tayin olmuş. Ondan önce Ra’anana’da küçük bir şubenin müdürlüğünü yapıyormuş. Bu yüzden Pnina onu arayıp partiye davet ettiğinde şaşırmış, ama Pnina ısrar etmiş, Avner’in çok mutlu olacağını söylemiş.

Burnu bantlı olanın da Avner’e çok yakın olmadığı ortaya çıkıyor. Adamın sigortacısıymış, bir iki kez görüşmüşler. O da uzun zaman önce. Son yıllarda bütün işlerini internet vasıtasıyla görmüşler.

Katzman’ları en iyi tanıyan, düğmeye basan, yakışıklı fakat kaşları bitişik olan tip. Onların dişçisiymiş. Pnina’ya dört dolgu ve azı dişlerinden birine bir kaplama yapmış. Avner’in de dişlerini tedavi etmiş, bir dolgu ve bir kanal tedavisi yapmış. Fakat arkadaş oldukları söylenemez.

“Bizi davet etmiş olması tuhaf,” diyor Bıyık.

“Büyük bir parti olsa gerek,” diyor Yara-Bandı.

“Ben gelmeyi düşünmüyordum aslında,” diye itiraf ediyor Bitişik-Kaş, “fakat Pnina çok alıngandır.”

“Güzel mi?” diye soruyor Bıyık. Bir banka müdürünün soracağı türden bir soru değil, o da bunun farkında. Bitişik Kaş başını sallayıp, “Evet ama bunun bize ne yararı var,” der gibi omuz silkiyor.

Pnina güzel gerçekten. Kırk küsur yaşında ve yaşını gösteriyor. Kırışıklıkları yerli yerinde, yüzünü gerdirmemiş. Kadınlara belli bir cinsel fantezi atfetmek mümkün olsa, diye geçiriyor içinden Bıyık Pnina'nın uzattığı yumuşak eli sıkarken, ona kesinlikle kurtarılmayı bekleyen kadın rolü yakışırdı. Bir tür özgüven eksikliği, bir tür çaresizlik seziliyor kadında. Üçünden başka kimsenin henüz partiye gelmediği anlaşılıyor. Alüminyum folyo kaplı devasa çanakları ve çeşitli mezelerle dolu tepsileri masaya yerleştirmekle meşgul olan *catering* personeli var sadece. Hayır, diyor Pnina onları temin ederek, erken gelmediniz. Diğerleri gecikti sadece.

"Benim hatam," diye izah ediyor, "her şeye son anda karar verdim. Bu yüzden sizi davet etmek için bu güne kadar bekledim. Özür dilerim." Bıyık özür dilemek için bir neden olmadığını söylüyor.

Bitişik-Kaş tepsilerin birinin tepesine dikilip sarımsaklı ekmeklere girişmiş bile. O kadar güzel düzenlenmişler ki içlerinden bir tane alınca yokluğu hemen belli oluyor, çekilmiş bir diş gibi.

Yaptığının yakışık almadığını, diğerlerini beklemesi gerektiğini biliyor, fakat açlıktan ölmek üzere. O gün yaşlı bir adamın alt ve üst diş etlerini ameliyat etmiş, üç buçuk saatlik bir işlemden sonra da üstünü değişip partiye gelmiş. Eve uğramaya bile zamanı olmamış. Aç şimdi, aç ve mahcup. Sarımsaklı ekmek leziz. Bir tane daha alıyor, beşincisi. Sonra kenara çekiliyor.

Evin salonu tek kelimeyle devasa, ayrıca çatıya çıkan bir de cam kapı var. Pnina üç yüz kişi davet ettiğini söylüyor, Avner'in BlackBerry listesindeki herkesi. Hepsi gelmeyecek, biliyor, insanları davet etmek için son anı beklersen olacağı bu. Yine de çok eğlenecekler.

Son sürpriz partisini on yıl önce düzenlemiş. Avner'in işleri dolayısıyla Hindistan'da yaşadıkları zamanmış ve davetlilerden biri onlara bir aslan yavrusu hediye etmiş. Hindistan'da yaban yaşamı koruma yasalarına daha esnek yaklaşılıyor ya da onlara pek uyulmuyormuş anlaşılan. O yavru aslan Pnina'nın hayatında gördüğü en tapılası şeymiş. Hatta o parti fevkalade başarılı geçmiş. Bugün ona bir aslan yavrusu hediye edilmesini beklemiyor tabii ki, ama hep birlikte içilecek ve eğlenilecek, çok güzel olacak.

"Kendimizi bırakmaya ihtiyacımız var, özellikle son birkaç aydır envanter çıkarmak için köpek gibi çalışan Avner'in buna ihtiyacı var," diyor Pnina.

Hindistan hikâyesi Bıyık'a bir şeyi hatırlatıyor - o da yanında bir hediye

getirdi. Elini cebine sokuyor ve üzerinde bankanın logosu bulanan renkli kâğıda sarılmış uzun bir kutu çıkarıyor.

“Küçük bir şey,” diyor özür dolu bir sesle, “üstelik benden değil, bütün şube adına.”

O inanılmaz aslan hikâyesinden sonra hediye vermek kolay değil. Pnina teşekkür edip Bıyık’a sarılıyor - birbirlerini tanımadıkları düşünülürse oldukça tuhaf bir jest, Yara-Bandı bu kanıda en azından. Pnina hediyenin onda kalmasını ve Bıyık’ın onu daha sonra Avner’e bizzat vermesini istiyor.

Avner’in çok mutlu olacağından emin, hediye almaya bayılır.

Bu son laf eli boş gelen Bitişik-Kaş’ın keyfinin kaçmasına neden oluyor. Yara-Bandı da hediye getirmemiş, fakat o henüz bir şey yememişti en azından, oysa Bitişik-Kaş altı dilim sarımsaklı ekmek, iki dilim lakerda ve tepsiyi tutan çocuğun kaşer olmadığını iki kez vurguladığı kalamar suşiyi götürmüştü. Bitişik-Kaş gelmekle hata ettiğinin farkında, fakat artık Avner’in ve diğer konukların gelmesini beklemek zorunda. Daha sonra, herkes kendini eğlenceye kaptırmışken çaktırmadan sıvışacak. Fakat o zamana dek yapabileceği bir şey yok ve içeri gireli yirmi dakika olmasına rağmen tek bir konuk bile gelmedi.

“Avner’in ne zaman burada olması gerektiğini söylemiştiniz?” diye soruyor Bitişik-Kaş, kayıtsız görünmeye çalışarak. Beceremiyor. Pnina’nın canı sıkılıyor.

“Gelmiş olması gerek aslında,” diyor, “ama partiden haberi yok, bu yüzden biraz gecikebilir.” Sonra Bitişik-Kaş’a bir bardak şarap koyuyor. Bitişik-Kaş kibarca reddedince Pnina ısrar ediyor.

Yara-Bandı konyak bulunup bulunmadığını soruyor.

Bu, Pnina’yı çok mutlu ediyor ve sivri ökçeli iskarpinlerinin üzerinde içki dolabına yürüyüp bir şişe konyak çıkarıyor.

“*Catering’*ciler de konyak getirmiştir muhtemelen,” diyor, “ama böylesini değil. Bütün konuklara yetmez, fakat bu küçük samimi grubumuz için, şerefe !”

Bıyık’a ve kendine konyak koyuyor. Kadehlerini kaldırıyorlar. Kimsenin bir şey söylemeye niyetli olmadığını gören Bıyık fırsatı değerlendirmeye karar veriyor. Orada hazır bulunanlara nice partiler ve pek çok sürpriz diliyor. Hoş sürprizler, elbette. Ve Avner’in yakında gelmesini diliyor, çünkü aksi takdirde yiyecek ya da içecek bir şey bulamayacak. Pnina ile gülüyorlar.

Bitişik-Kaş bu lafın kendisine yönelik olduğunu sanıyor. Doğru, bir hayli yemiştir geldiğinden beri, fakat Bıyık'ın espri yapma adına kendisini satmasını yine de yakışıksız buluyor. Pnina da–bu sakil espriye kendisi olmasaydı sahip olamayacağı kaplamaları göstererek gülmesi düpedüz saygısızlık. Buraya kadar, gitme zamanı geldi, diye geçiriyor içinden. Kimsenin canını sıkmadan kibarca ayrılacak, saygısızlık gibi olmasın ama evde karısı bekliyor ve oranın kaşer olmayan suşi ve gergin bir ortamdan başka sunacak bir şeyi yok.

Pnina Bitişik-Kaş'ın kekeleyerek yaptığı veda konuşması karşısında aşırı tepki veriyor. "Gidemezsin," diyor elini tutarak, "bu parti Avner için çok önemli ve sen olmazsan… hiç kimse gelmemiş gibi olur neredeyse. Fakat gelecekler," diyor kendini hemen toparlayarak, "trafiğe yakalanmış olmalılar, bu saatlerde trafik çok yoğun. Avner onlardan önce gelirse kapıyı açacak ve sadece iki kişi görecek. Harikulade insanlar, ama iki kişi sadece. *Catering* personelini saymazsak tabii ki. Gerçekten büyük hayal kırıklığı olur. İnsanın ellinci yaş gününde yaşamak isteyeceği son şey hayal kırıklığı olsa gerek. Yeterince zor bir yaş zaten. Avner hayli zor birkaç ay geçirdi, bu yüzden eve geldiğinde boş bir salonla karşılaşması hiç hoş olmaz."

"Üç kişi de kalabalık sayılmaz," diyor Bitişik-Kaş, aşikâr gerçeği kötü niyetle dillendirerek. Doğrusunu söylemek gerekirse, diye ekliyor, Pnina'nın yerinde olsaydı partiyi iptal edip Avner gelmeden evi boşaltmaya çalışırdı.

Pnina'nın aklı buna hemen yatıyor. *Catering* şefini çağırıp daha fazla yiyecek getirmemelerini, ekibi alıp şimdilik aşağıdaki minibüste beklemesini istiyor. Konuklar geldikten sonra ona telefonla mesaj çekecek, o zaman geri gelecekler.

"O zamana kadar," diyor Pnina herkese, Bitişik-Kaş'ın elini bırakmadan, "salonda oturup elimizde kadehlerle Avner'i bekleyelim."

Belki de en başta böyle samimi bir parti düzenlememekle hata etmişti. Ellili yaşlar bangır bangır müzik eşliğinde çılgınca dans etmeye uygun değil zaten; samimi ve öngörülü arkadaşlarla heyecan verici sohbetler yapma yaşı.

Bitişik-Kaş'ın içinden orada bulunanların hiçbirinin aslında Avner ile samimi olmadığını söylemek geliyor, fakat Pnina'nın zaten ağlamanın eşiğinde olduğunu fark edince çenesini tutup onu kanepeye doğru sürüklemesine izin veriyor. Pnina onu oturtuyor, Yara-Bandı ile Bıyık da onlara katılıyor.

Bıyık insan yatıştırmakta dünya şampiyonu zaten. O güne dek yanlış yatırım sonucunda varını yoğunu kaybetmiş pek çok insanla konuşmak zorunda kalmış,

onlara nasıl davranacağını gayet iyi biliyor, özellikle kadınlara. Şimdi onları fıkra bombardımanına tutuyor, içkilerini tazeliyor, Pnina'yı teselli etmek için elini onun solgun omzunun üstüne koyuyor. İçeri bir yabancı girse çift olduklarını düşünür muhtemelen.

Yara-Bandı kendini oldukça rahat hissetmekte. Lehine olan bir şey varsa o da gitme telaşı içinde olmayışı. Her zaman bir yakını ölmüş gibi görünen bir karısı ve yıkama sırasının onda olduğu iki yaşında sinir bozucu bir oğlu var.

Oysa burada oturup içki içebilir, hayatta kendisinden, en azından maddi olarak daha başarılı olmuş biriyle samimiyet kurabilir; kaldı ki resmen iş sayılır.

Eve döndüğünde, her ne zaman dönerse, yorgun bir ifade takınıp bütün akşam boyunca kafasını şişirdiklerini, fakat iyi müşteri oldukları için gülümseyerek katlanmak zorunda kaldığını söyleyecek.

"Bu iş böyle," diyecek karısına, "hayatımı kazanmak için ben de bir sürü bok dinliyorum, senin de dinlemek zorunda…" sonra birden susacak - unutmuş gibi, karısının iki yılı aşkın bir süredir çalışmadığı ve bütün maddi yükün kendi omuzlarında olduğu bir an için aklından çıkmış gibi.

Karısı muhtemelen ağlayacak, ona doğum sonrası depresyonunun kendi suçu olmadığını, bütün diğer hastalıklar gibi kimyasal olduğunu ve bilimsel olarak kanıtlandığını, bunu uydurmadığını söyleyecek. Ölüyor işe dönmek için, keşke yapabilse, fakat yapamıyor, yapamıyor işte… Ve o nehir gibi akan sözcüklerin arasına girip özür dileyecek; bir şey ima etmeye çalışmamış, sözcükler ağzından çıkıvermiş. Ve karısı ona inanacak ya da inanmayacak. Aralarında çorak bir çöl yatarken, ne anlamı var?

Bıyık, Yara-Bandı'nın aklından geçenleri okumakta sanki, ona bir konyak daha koyuyor.

Bu Bıyık da âlem herif, diye geçiriyor içinden Yara-Bandı, cins bir tip. Bitişik-Kaş, öte yandan, biraz nörotik bir tip ve onu tedirgin etmekte. İlk geldiklerinde sürekli bir şeyler yiyip durmuştu, şimdi de bütün yaptığı saatine bakıp kaşınmak. Daha önce, Pnina onu kalmaya ikna etmeye çalıştığında, aralarına girip onu rahat bırakmasını söylemek gelmişti içinden, bırak gitsin demek. Kimsenin ona ihtiyacı yok burada. Avner'in çocukluk arkadaşı falan olduğunu sanırsın, oysa o, sadece Avner'in dişlerini oyan biri.

Hem, düşününce, onlardan başka kimsenin gelmemiş olması da biraz tuhaf. Ya Avner'in yakın arkadaşları hakkında ne demeli? Egoist mi? Onları gücendirmiş

mi acaba? Avner'in hiç yakın arkadaşı yoktur belki?

İnterkom vızıldıyor ve Pnina koşarak yanıt vermeye gidiyor. Bıyık, Bitişik-Kaş ile Yara-Bandı'na göz kırpıp konyaklarını tazeliyor. "Tasalanma," diyor Bitişik-Kaş'a, bankanın zora düşmüş müşterilerinden biriyle konuşuyormuş gibi, "her şey yoluna girecek."

İnterkoma basan *catering* şefi çıkıyor. Minibüs birinin çıkmasına engel olmaktaymış. Binanın otoparkına park edip edemeyeceğini bilmek istiyor. Pnina yanıt vermeye fırsat bulamadan telefon çalıyor. Pnina telaşla telefona koşup açıyor ama karşı taraftan ses gelmiyor.

"Avner," diyor Pnina, "neredesin? Her şey yolunda mı?" Avner olduğunu biliyor, çünkü ekranda numarası görünmekte. Fakat hattın öbür ucundan ses gelmiyor, kesik kesik öten düdük sesi sadece.

Pnina ağlamaya başlıyor, fakat ağlaması tuhaf. Gözleri ıslak, bütün bedeni sarsılmakta, ama hiç ses çıkarmıyor, titreşime alınmış bir telefon gibi. Bıyık hemen yanına gidiyor ve yere düşüp parçalanmasına ramak kalan konyak kadehini elinden alıyor.

"Avner iyi değil," diyor Pnina, kollarını Bıyık'ın boynuna dolayarak, "yolunda gitmeyen bir şeyler var. Biliyordum, başından beri biliyordum. Parti düzenlemeyi de bu yüzden istedim, moral versin diye."

Bıyık onu kanepeye götürüp Bitişik-Kaş'ın yanına oturtuyor.

Bitişik-Kaş'ın canı gerçekten sıkılmış gibi. Pnina telefon konuşmasını bitirdikten sonra gitmesi gerektiğini söylemeyi planlamıştı. Karısının beklediği yalanını atacaktı, fakat o telefondan sonra bunu yapamayacağını biliyor. Pnina ona o kadar yakın oturmakta ki düzensiz soluğunu duyabiliyor. Ve yüzü kireç gibi. Bayılacak sanki.

Yara-Bandı bir bardak su getiriyor ve Bıyık bardağı Pnina'nın dudaklarına götürüyor. Pnina bir yudum alıyor ve biraz sakinleşiyor.

Bu korkutucu bir andı, diye geçiriyor Bitişik-Kaş içinden.

Ona telefonda ne dedi acaba, diye düşünüyor Yara-Bandı.

Güçsüz olduğunda bile, diye geçiriyor içinden Bıyık, bayılmanın eşiğinde olduğunda bile; sapına kadar kadın. Pantolonun altında sertleşmekte olduğunu hissediyor ve kimsenin fark etmemesini umuyor.

İnterkom vızıldıyor. *Catering* şefi yine; binanın otoparkına park edip edemeyeceğini soruyor tekrar. Trafik çıldırmış halde ve büyük bir kamyona park yeri bulmak olanaksız. İnterkoma bakmakta olan Yara-Bandı soruyu yüksek sesle tekrarlıyor.

Bıyık başını sallayarak olumlu yanıt vermesini söylüyor. Fakat yarı-baygın olan Pnina başka kiracıların yerine park edilemeyeceğine dair bir şeyler mırıldanıyor. On yedinci kattaki kiracı sorun çıkarıyor. Daha geçen hafta bir saatliğine, hatta daha kısa bir süreliğine ziyaretine gelen bir yakınının arabasını çekmişler.

Bitişik-Kaş aşağı inip *catering* şefine binanın otoparkına park edemeyeceğini söylemeye gönüllü oluyor. Oradan evin yolunu tutarım, diye düşünüyor.

Bıyık kalmasının daha iyi olacağını söylüyor, Pnina kendini iyi hissetmemekte ve evde bir doktor bulunmasında yarar var.

“Ben *diş* hekimiyim,” diyor Bitişik-Kaş.

“Diş hekimisin, biliyorum,” diye karşılık veriyor Bıyık.

Pnina hemen Avner’in ofisine gitmeleri gerektiğini söylüyor. Arayıp hiçbir şey söylemeden kapatması hayra alamet değil, daha önce hiç böyle bir şey yapmadı. Son zamanlarda hiç iyi değil. Sürekli ilaç alıyor. Pnina’ya ilaçların baş ağrısı için olduğunu söylüyor, fakat Pnina baş ağrısı ilaçlarını biliyor, parasetamol falan almıyor Avner, o güne dek gördüğü ilaçlara hiç benzemeyen siyah, eliptik haplar yutuyor. Ve geceleri kâbuslar görüyor, Pnina kâbus gördüğünü biliyor çünkü uykusunda bağırdığını duyuyor.

“Cohavi ile görüş,” diyormuş hep, “Cohavi ile görüş.” Ona bunu sorduğunda her şeyin yolunda olduğunu, Cohavi diye birini tanımadığını söylemiş.

Fakat Pnina biliyor böyle birini tanıdığını. Igal Cohavi. Telefon numarası Avner’in BlackBerry’sinde kayıtlı. Orada kayıtlı bütün numaralardan sadece onunkini çevirmemiş. Atmosferi bozacağını düşünmüş.

“Ne olacak bilmiyorum,” diyor Pnina, “korkuyorum.”

Bıyık başını sallayıp hep birlikte Avner’in ofisine gitmeyi ve ne durumda olduğuna bakmayı öneriyor.

Bitişik-Kaş fazla telaşa kapıldıklarını, Pnina’nın önce onu tekrar araması gerektiğini söylüyor. Telefon konuşmaları kesilmiş alt tarafı, bu herkesin başına

geliyor. Evet, bu Avner'den kaynaklanıyor olabilir, fakat telefon şirketinden de kaynaklanıyor olabilir. Herzliya yoluna koyulmadan önce denemekte yarar var.

Pnina titreyen elleriyle Avner'in ofis numarasını tuşluyor. Telefonu hoparlöre alıyor. Yara Bandı bunu tuhaf buluyor. Ya Avner telefonu açıp ona mahrem ya da küfür içeren bir şey söyleyecek olsa, mahcup olmaz mı?

Fakat karşı taraf cevap vermiyor. Bitişik-Kaş, Avner'in cep telefonunu denemesini öneriyor, Pnina deniyor. Kaydedilmiş bir mesaj Avner Katzman'a ulaşılamadığını ve kendisiyle acilen konuşmak isteyenlerin sekreterini aramalarını ya da ona mesaj çekmelerini rica ediyor.

Bıyık, Avner'i tanımıyor, fakat telaffuzundan ondan hoşlanmayacağını anlıyor. Nahoş bir şey var sesinde, her şeyin kendisine hizmet ettiğini sandığına dair bir şey, bir tür *asalet yükümlülüğü,* ama *asalet* olmaksızın.

Bıyık'ın müdür olduğu Ra'anana şubesinin müşterilerinin çoğu öyle, banka onlardan bir işlem karşılığında ücret talep etse bundan kişisel olarak gocunan türde insanlar. Onların bakışına göre, Bıyık'ın müdür olduğu şubede hesap açarak zaten büyük lütufta bulunmuşken banka yeni bir çek defteri için ücret talep etme ya da limiti aşan harcamalardan faiz alma cüretini gösteremez.

Bitişik-Kaş, Pnina'ya Avner'e mesaj çekmesini söylüyor, fakat Bıyık araya girip daha fazla zaman kaybedemeyeceklerini ve hemen Avner'in ofisine gitmeleri gerektiğini anlatıyor. Yara-Bandı ona hemen katılıyor; bütün bu olanlardan bir serüven tadı almaya başlamış.

İşin doğrusu, sigorta poliçesi intiharı kapsamadığı için Avner'in kendini öldürmüş olmasından fazla endişe duymuyor. Sabahın dördüne kadar eve dönmese bile karısına bunun işle ilgili olduğunu söyleyebilir ama.

Bıyık'ın yeni Honda Civic arabasına doluşuyorlar. Asansörde Bitişik-Kaş onları iki gruba ayrılmaya ikna etmeye çalışmıştır; o, Yara Bandı ile birlikte kendi arabasıyla gelecektir. Fakat Bıyık bu fikri hemen veto etmiştir.

Yara-Bandı ile Bitişik-Kaş arka koltuğa oturup aile gezintisine çıkmış iki çocuk gibi kemerlerini bağlıyor. Bitişik-Kaş Bıyık'a, "Baba, Yara-Bandı bana sataşıyor," diye şikâyet etse ya da çişi geldiği için benzinlikte durmasını söylese tam olacak.

Bitişik-Kaş'tan böyle bir davranış beklenir, çünkü tam bir bebektir. Şimdi bir savaş olsa - ki pek kişi olduğunu söylüyor, diye geçiriyor içinden Bıyık, sırtımı

kollamasını isteyeceğim son insan Bitişik-Kaş olurdu herhalde. Avner tam bir kıç ağrısı, orası kesin, fakat yine de, herifin bir hastası kaybolmuş, karısı sinir krizi geçirmek üzere ve onun tek düşündüğü şey sarımsaklı ekmek yemek ve evine erken dönmek.

Bitişik-Kaş arka koltukta birilerine mesaj çekiyor; muhtemelen karısına, muhtemelen müstehzi bir şey. Yara-Bandı çaktırmadan mesajı okumayı deniyor, ancak açısı müsait değil. Fakat bir dakika sonra Bitişik-Kaş'ın mesajına cevap geldiğinde okumayı başardığı şey şöyle: "Seni yatakta üzerimde sadece çoraplarımla bekliyorum."

Bu, Yara-Bandı'nı kıskandırıyor. Ona böyle seksi mesajlar asla gelmiyordur çünkü. Karısı son kez seksi bir şey söylediğinde mesaj çekmek henüz icat edilmemiştir. Becerdiği hatunların da yazılı ya da sesli mesaj bırakmasına izin vermez. Bir keresinde gazetede telefon mesajlarını silseniz bile telefon şirketinin kayıtları sakladığını ve şantaj yoluyla hayatınızı karartabileceklerini okumuş.

Herzliya yolunda trafik yoğun. Tel Aviv'de çalışanların evlerine dönüş saati. Karşı yönde trafik akıcı.

Bitişik-Kaş o anda Avner'i normal bir iş gününün ardından karşı yönde eve doğru sürerken tahayyül ediyor. O telefon konuşmasında Pnina'ya onu sevdiğini ve birkaç gündür aşırı stresli olduğu için onu bağışlamasını söylemek istemiş muhtemelen. Bir de o siyah haplar konusunda yalan söyledi diye. Aslında basur içindiler; ona söylemeye utanmış, bu yüzden baş ağrısı için aldığını iddia etmişti.

Ve eve geldiğinde komşularla park yeri yüzünden tartışan *catering*'cileri görecek, aklından hayatımızda verdiğimiz savaşların büyük çoğunluğunun küçük şeylere dair olduğu biçiminde Budist bir düşünce geçirerek asansöre yürüyecek, nihayet en üst kata varıp kapıyı açınca boş bir daire ve yarısı içilmiş bir şişe konyakla karşılaşacaktı.

Pnina orada olmayacak, bu da onu gerçekten incitecekti. Yaş günüydü nihayetinde. Hediye almasını ya da parti vermesini beklemiyordu, o tür zırvalıklar için fazla yaşlıydılar, fakat hayat arkadaşının lanet olası yaş gününde yanında olmasını istemek çok muydu yani? Ve, diye geçirir Bitişik-Kaş içinden, bu arada Pnina Herzliya yolunda trafikle boğuşuyor. Gel de gülme.

Fakat Avner o anda Ramat Aviv'deki evine doğru sürmemektedir. Herzliya'daki ofisinde de değildir.

Dördü ofise vardıklarında ofiste kimse yoktur ve kapıdaki güvenlik görevlisi

Avner’i bir saat kadar önce çıkarken gördüğünü söyler. Silahı vardır; bundan emindir çünkü Avner ondan silahının emniyet kilidini açmasına yardım etmesini istemiştir. Tek başına yapamayacağından değil, biliyordur nasıl yapıldığını, ama silah tutukluk yapmış, bu yüzden ondan yardım istemiştir.

Ancak güvenlik görevlisi bu hususta yardım istenecek kişi değildi; bütün hayatını izbe bir kasabada sebze yetiştirerek geçirmiş yaşlı bir Kazak’tı nihayetinde, Rambo değil. İsrail’e geldiğinde rençperlik yapmak istemiş, göç bakanlığı olmaz demişti, tarım alanında sadece Taylandlılar ve Araplar çalışıyordu, bu yüzden ya emekli olacaktı ya da hayatının kalanını güvenlik görevlisi olarak yaşayacaktı.

Güvenlik görevlisi Bıyık’a silah konusunda yardımcı olamayınca Avner’in ona öfkelendiğini, hatta sövdüğünü söyler.

“Hoş değil,” der güvenlik görevlisi, “yaşlı bir adama sövmek hiç hoş değil. Ayrıca neden? Yanlış bir şey mi yaptım?”

Bıyık başını sallar. İsterse onu yatıştırabileceğini bilir, fakat enerjisini tüketmiştir. Silah meselesi de canını sıkmıştır. Yol boyunca Pnina’nın boş yere endişelendiğini düşünmüştür, oysa şimdi endişelenmekte haklı olduğunu görüyordur.

“Bana *tarım* hakkında bir şey sormuş olsaydı yardımcı olabilirdim,” diyor güvenlik görevlisi Yara-Bandı’na, “hem de seve seve. Fakat silahtan anlamam. Bunun için sövmek mi lazım?”

Arabaya yürürlerken Pnina ağlıyor. Bitişik-Kaş bu işin onları aşmaya başladığını, polise haber vermeleri gerektiğini söylüyor.

Yara-Bandı araya girip polisin bir boka yaramayacağını iddia ediyor. Bağlantıların yoksa kıçlarını kaldırmaları bile en az bir gün sürer. Yara-Bandı’nın polise gitmekten daha iyi bir planı olduğundan değil, fakat Bitişik-Kaş bir süredir sinirine dokunmakta ve isteyeceği son şey onunla herhangi bir konuda hemfikir olmak.

Bıyık, Pnina’nın saçını okşar. Onun da bir planı yoktur; Pnina ağlarken düşünmesi mümkün değildir. Gözyaşları onun beynini taşırmakta, düşüncelerini onları tamamlamaya fırsat vermeden boğmaktadır. Yara-Bandı ile Bitişik-Kaş’ın yanında tartışıyor olmalarının da konsantrasyonuna katkı sağladığı söylenemez.

“Siz ikiniz bir taksiye binin, yapabileceğiniz başka bir şey yok,” diyor onlara.

“Pnina ile ikiniz ne yapacaksınız?” diye soruyor Yara-Bandı. Gitmeyi, taksi parası ödemeyi de ya da Ramat Aviv’e kadar Bitişik-Kaş ile taksi yolculuğu yapmayı hiç istememektedir.

Bıyık omuz silkiyor. Buna bir yanıtı yok.

“Haklı,” diyor Bitişik-Kaş, bunun topuklamak için son şansı olduğunun bilincinde. Hem Bıyık haklıdır gerçekten, dört kişi olmaları bir şeyi değiştirmez. Bıyık’ın Pnina’yı karakola götürmek için kimsenin yanında gelmesine ve elini tutmasına ihtiyacı yoktur.

Yara-Bandı bu fikirden hiç mi hiç hoşnut olmaz; ortaya bir silah çıkmış ve hikâye tam şenlenmeye başlamışken eve mi gidilir? Kalırsa bir fark yaratabilir, belki Avner’i kurtarabilir. Onu kurtaramayıp Bıyık ve Pnina ile birlikte cesedini bulsa bile hayatının sonuna kadar unutamayacağı bir deneyim yaşamış olacak. Hayatının en büyük deneyimi değil belki, fakat deneyim yine de.

Son yıllarda bu tür deneyimlerden pek fazla yaşamamıştı. Kuzeyde tatil yaparken yakına düşen füzenin patlaması vardı, camlar kırılmıştı. Bir arkadaşıyla basket maçına gittiğinde televizyon kamerası onu esnerken yakalamıştı. Bir de oğlunun doğumu sayılabilirdi. Her ne kadar o tanık olamadıysa da. İşten biri aradığında telefonu açtığı için karısı kızıp doğumdan birkaç dakika önce onu dışarı çıkartmıştı.

Özetle, Yara-Bandı gitmeye istekli değildir, fakat Bıyık ile Pnina ona karşı iseler kötü bir izlenim uyandırmadan kalmakta ısrar edemeyeceğini bilmektedir. Durumu kurtarmanın tek yolu ortaya bir fikir atmaktan geçer. Bir plan doğurmak gerekir; yaratıcısı olarak onu olayların merkezine oturtacak, diğerlerinin gözünde yararlı kılıp itibarını artıracak bir fikir.

“Igal Cohavi ile konuşmalıyız,” diyor, kısmen Bıyık’a, kısmen de ağlamayı kesip derin derin iç geçirmekle yetinen Pnina’ya. “Pnina numarasının Avner’in BlackBerry listesinde olduğunu söylemişti. Avner onun hakkında bağırmasına neden olacak bir düş gördüğüne göre Cohavi’yi aklından çıkaramıyordu. Kim bilir; silah meselesi intihar etmeyi düşündüğü kuşkusu uyandırıyor, ama ya asıl niyeti Cohavi’yi vurmaksa? Onu arayıp uyarmamız gerekir, hem durumu öğrenmiş oluruz.”

Yara-Bandı’nın ‘intihar’ sözcüğünü telaffuz etmesiyle Pnina tekrar gözyaşlarına boğuluyor, ardından “vurmak” sözcüğünü telaffuz ettiğinde şıp diye bayılıyor.

Neyse ki Bıyık onu yüzü kaldırıma çarpmadan önce tutmayı başarıyor.

Yara-Bandı yardım etmek için Bıyık'ın yanına koşuyor, fakat Bıyık'ın yüzündeki ifadeyi görünce bunun iyi bir fikir olmadığını anlıyor.

Bitişik-Kaş önemli bir şey olmadığını, Pnina'nın stresi kaldıramadığı için bayıldığını söylüyor. Ona bir bardak su verip bir banka oturturlarsa çok geçmeden toparlanıp ayağa kalkar.

"Defolun gidin, ikiniz de," diye bağırıyor Bıyık, "hemen gidin."

Daha sonra, takside, Yara-Bandı Bitişik-Kaş'a Bıyık'ın çizmeyi aştığını söyleyecek. Kim oluyor da onlara bu şekilde bağırıyor? Bu günlerde bir subay askerine böyle konuşsa aleyhinde resmi şikâyet dilekçesi verilebilirken bu Bıyık kendini ne sanıyor da doğru dürüst tanımadığı ve yardımdan başka bir şey düşünmeyen insanlara bağırabiliyor?

Daha sonra takside böyle diyecek. Fakat o anda, Herzliya Pituah'daki ofis binasının önünde dururken, bir şey demiyor. Bitişik-Kaş ile birlikte uzaklaşıp Bıyık ile Pnina'yı yalnız bırakıyor.

Bıyık Pnina'yı arabaya taşıyıp usulca yolcu koltuğuna yerleştiriyor, kırılabilecek narin bir objeymiş gibi. Pnina arabaya varmalarından önce kendine gelip yarı kapalı gözlerle bir şeyler mırıldanıyor. Fakat Bıyık ne dediğine ancak onu arabaya oturttuktan sonra kulak veriyor.

"Susadım," diyordur Pnina.

"Biliyorum," diyor Bıyık, "arabada suyum yok, özür dilerim. Şimdi gidip bir yerden bir şişe alırız. Gelirken buraya yakın bir yerde bir Aroma şubesi görmüştüm."

"Ölmüş müdür sence?" diye soruyor Pnina.

"Kim?" diye soruyor Bıyık.

Kimi kastettiğini biliyor, fakat bilmiyor gibi yapıyor - Pnina'ya korkusunun yersiz olduğunu hissettirmek için kullandığı bir teknik. Pnina ona bakıyor fakat "Avner," demiyor, Bıyık'ın demesini beklediği gibi. Ona bakmakla yetiniyor.

"İyi olduğuna eminim," diyor Bıyık. Sesi ikna edici. Sesi sayesinde terfi etmiştir Ra'anana'daki küçük şubeden Ramat-Aviv şubesine.

"Korkuyorum," diyor Pnina, onu o akşam ilk olarak gördüğünde söyleyeceğini

tahmin ettiği gibi. O kadar güzel ki bunu söylerken.

Bıyık öne doğru eğilip kuru dudaklarını öpüyor. Pnina dudaklarını onun dudaklarından uzaklaştırıyor. Bıyık bir şey demiyor, elinin hareket ettiğini bile fark etmiyor, fakat yanağı tokadı hissediyor.

Bitişik-Kaş eve geldiğinde karısı uyumuş bile. Bitişik-Kaş en ufak bir yorgunluk hissetmiyor. Bedeni bir adrenalin patlaması yaşamakta. Bitişik-Kaş zihninde o akşamki bayılmaların, beklemelerin ve tuhaf tartışmaların aslında boş olduğunu bilmekte, fakat bedeni bunları ciddiye alacak kadar aptal. Yatağa yatacağına bilgisayarın başına geçip e-postalarına bakıyor.

Tek bir yeni e-posta var, o da e-posta adresini bir şekilde internetten edinmiş salak bir ilkokul arkadaşından.

Teknolojinin insanı çıldırtan yanı da bu, diye geçiriyor içinden Bitişik-Kaş. İnterneti icat edenler dâhiydiler ve muhtemelen insanlığı ilerlettiklerini sandılar, fakat sonunda, insanlar bu imkândan araştırma yapıp bilgi edinerek yararlanacaklarına, dördüncü sınıfta yanında oturmuş zavallının tekini taciz etmek için kullanmayı seçti.

Ne yazması gerekiyor şimdi bu Yiftah Rozales'e? Sıranın tam ortasına çizgiyi nasıl çektiğimizi hatırlıyor musun mu?

Bitişik-Kaş, boş zamanlarını otuz yıl önce aynı sınıfta okuduğu ve aslında pek hazzetmediği bir çocuğu arayarak geçiriyorsa Rozales'in nasıl bir hayatı olduğunu merak ediyor.

Birkaç dakika boyunca Rozales'ten üstün hissettikten sonra kendi hayatını düşünmeye başlıyor. Peki, *o* nasıl bir hayat yaşamakta? Leş gibi kokan ağızların üzerine eğiliyor, çürük dişleri temizleyip dolgu yapıyor.

"Gayet saygın bir meslek," derdi annesi ne zaman diş hekimliğinden söz etse.

Nesi saygın? Diş hekimi olmakla tesisatçı olmak arasındaki fark tam olarak ne? İkisi de pis kokulu delikler üzerinde çalışıyor, hayatlarını kazanmak için boşlukları temizleyip dolduruyor. İkisi de iyi kazanıyor. İkisinin de yaptıkları işi sevmiyor olması kuvvetle muhtemel.

Tek fark Bitişik-Kaş'ın mesleğinin fevkalade saygın olması ve o, bu saygınlığı kazanabilmek için ülkeyi terk edip beş yıl Romanya'da okumak zorunda kalırken, tesisatçının mesleğine muhtemelen daha az zaman yatırımı yapmış olması.

O gün en kötü günlerinden birini geçirmişti gerçekten. İnlemesi ve kanaması dinmek bilmeyen, emme aletini ağzına her soktuğunda neredeyse boğulan ihtiyarın diş etlerini ameliyat etmek bitirmişti onu. Ve ihtiyarı yatıştırmaya çalışan Bitişik-Kaş bütün o çabanın nafile olduğunu düşünmeden edememişti. İhtiyar implantlara alışıncaya kadar bir yıl acı çekecek, alıştıktan birkaç gün sonra da muhtemelen kalp krizinden ya da kanserden ya da beyin kanamasından ya da yaşlılar neden ölürlerse ondan ölecekti.

Hastalar için bir yaş limiti konmalı, diye geçiriyor içinden ayakkabılarını çıkarırken. Onlara, "Yeterince uzun yaşadın. Kalan ömrünü bir bonus gibi, iadesi mümkün olmayan bir armağan gibi düşün," demek gerekiyordu. "Ağrıyor mu? Yataktan çıkma. Hâlâ ağrıyor mu? Bekle: ya geçecek ya da öleceksin."

O yaş, diye düşünüyor Bitişik-Kaş dişlerini fırçalarken, bana doğru geliyor, burnundan köpükler saçarak dört nala koşan bir at gibi hem de. Yakında ben olacağım yataktan kalkmayan. Bu düşünce bir yanıyla onu rahatlatıyor.

Pnina'nın ilk ve o güne değin son olarak attığı tokat Avner'eydi. Yedi yıl önce. Avner zengin değildi henüz, buruk ve kel de değildi, fakat her şeyin sahibiymiş gibi davranmasını sağlayan özgüveni daha o zaman tavırlarında kendini belli ediyordu. İlk çıkışlarıydı ve bir restorana gitmişlerdi.

Avner garsona kötü davranmış, harikulade sayılmasa da yeterince iyi olan yemeğini geri göndermişti. Bu denli küstah bir adamla aynı masada ne aradığını sormuştu kendine Pnina.

Ev arkadaşı ayarlamıştı çıkmalarını. Pnina'ya Avner'in olağanüstü zeki, Avner'e de Pnina'nın olağanüstü çekici olduğunu söylemişti, ki kendini şoven gibi hissetmeden güzel olduğunu söylemenin bir yoluydu bu.

Avner yemek boyunca hisse senetlerinden, vadeli işlemlerden ve kurumsal yatırımcılardan söz etmiş, ona iki kelime etme fırsatı tanımamıştı. Yemekten sonra onu hasarlı, beyaz Autobianchi'si ile evine bırakmıştı. Binanın önünde durup motoru kapattıktan sonra onunla birlikte yukarı çıkmayı önermişti.

Pnina bunun iyi bir fikir olduğunu sanmadığını söylemişti. Avner ona ev arkadaşını tanıdığını hatırlatmıştı, sadece birkaç dakika kalacaktı, merhaba demek istiyordu. Merhaba demek ve onları tanıştırdığı için teşekkür etmek.

Pnina kibarca gülümseyip ev arkadaşının gece vardiyasında çalıştığını ve geç döneceğini söylemişti. Ona selamlarını ve teşekkürlerini iletme sözü verip kapıyı açmış, ancak Avner kapıyı kapatıp onu öpmüştü. Kararsızlık ya da öpüşün öte

yakasında onun kendini nasıl hissettiğine dair bir merak yoktu. Dudaktan bir öpüşmeydi alt tarafı, fakat duygusu tecavüz gibiydi.

Pnina onu tokatlayıp arabadan inmişti. Avner peşinden gitmeye ya da seslenmeye teşebbüs etmemişti. Pnina dairenin balkonundan Autobianchi'nin orada hiç kımıldamadan durduğunu görebiliyordu. Belki bir saat. Pnina uyumaya gittiğinde hâlâ oradaydı. Ertesi sabah kocaman fakat hafif zevksiz bir buket çiçek getirmiş olan çiçekçinin çırağı tarafından uyandırılmıştı. Tek bir sözcük yazıyordu kartta. Affedersin.

"Affedersin," diyor Bıyık, "isteyerek olmadı." Pnina çok daha sert tepki verebilir, onu öpmeye kalkışmasının ne anlama geldiğini sorabilir. Zayıflığından yararlanmaya çalışmak da neyin nesi? Onunla birlikte hindistancevizi rahiyalı hava temizleyici ve ter kokan bir arabada Herzliya'ya kadar yolculuk ettiler diye mi? Fakat Pnina bir şey demez, diyecek gücü yok. Tek istediği Bıyık'ın onu eve bırakması.

"Belki de polise gitmeliyiz," diyor Bıyık, "ne olur ne olmaz."

Fakat Pnina başını sallıyor. Avner sonunda eve dönecek, bundan emin; intihar edecek ya da birini vuracak yapıda bir adam değil o. Yara-Bandı intihar sözcüğünü telaffuz ettiğinde önce korkmuş, fakat şimdi Avner'i silahın namlusunu ağzına sokarken ya da şakağına dayarken tahayyül edemiyor. Ellerine baktığında titremekte olduklarını görüyor, fakat zihninde Avner'in iyi olduğuna karar vermiştir bile.

Bıyık onunla tartışmıyor, Pnina'nın evine sürmekle yetiniyor.

Catering kamyonu orada hâlâ, iki tekerleği kaldırımda ve trafiği tıkamaya devam ediyor. Zavallı adamlar, o kadar zaman beklemişler. Bıyık arabadan inip onlarla konuşacağını söylüyor. Kendini affettirmek için bir şeyler yapma arzusu içinde. Fakat Pnina izin vermiyor. Onu cezalandırmak için değil, gücü olmadığı için.

Pnina arabadan indikten sonra Bıyık arkasından sesleniyor. Önceden hissettiği öfke dinmiş şimdi. Kızgın değil artık. İyi birine benziyor aslında. Ve o öpücük - zamanlaması yanlış olabilir, fakat Bıyık eve girdiği andan itibaren Pnina onun kendisini arzuladığını sezmiş, bu da gece boyunca ona kendini iyi hissettirmişti.

Bıyık ona Avner için aldığı hediye ile kartvizitini uzatıyor ve cep telefonu numarasının kartvizitte yazılı olduğunu söylüyor. Pnina başını sallıyor.

Onu aramayacak, bugün değil.

Yara-Bandı oturduğu binanın tam önünde bir park yeri buluyor. Fakat ikinci kata çıkıp, anahtarı kilide sokup, giysilerini holde çıkardıktan sonra sessizce yatağın kendi tarafına süzüleceğine, yürümeye başlıyor. Önce nereye gittiği konusunda bir fikri yok: Ştand Caddesi, King Solomon, King George, sonra Dizengoff Caddesi. Ancak Dizengoff'a vardığında idrak ediyor denize gitmek istediğini.

Sahile ulaşıncaya kadar yürümeye devam ediyor, oradan da kumsala iniyor. Ayakkabılarını ve çoraplarını çıkarıp öylece duruyor, ayak parmaklarını kuma daldırarak. Arkasından gelen trafik gürültüsünü ve muhtemelen sabaha kadar açık olan tekel bayinden gelen trans müziğini duyabiliyor. Önünde, çok uzak olmayan dalgakırana çarpan dalgaların sesi.

"Affedersiniz," diyor, birden beliren asker tıraşlı genç bir adam, "burada mı yaşıyorsunuz?"

Yara-Bandı başını sallıyor.

"Harika," diyor asker tıraşlı genç, "o zaman biraz eğlenmek için nereye gidebileceğimi biliyorsunuzdur?"

Yara-Bandı ne tür bir eğlence peşinde olduğunu sorabilir ona: İçki mi? Kız mı? Göğsünde patlayan gizemli bir sıcaklık dalgası mı? Fakat ne anlamı var, bütün bunların nerede bulunduğunu bilmiyor ki. Bu yüzden başını sallamakla yetiniyor.

Ama çocuk ısrar ediyor. "Burada yaşıyorum demediniz mi?"

Yara-Bandı cevap vermiyor ve gözlerini şafakla gökyüzünün siyahlığının birleştiği ufka dikiyor.

Şu Avner'in durumu ne oldu acaba, diye geçiriyor içinden. Her şey sonunda yoluna girmiştir umarım.

SEN HANGİ HAYVANSIN?

Bu cümleleri Ulusal Alman Televizyonu izleyicileri için kaleme alıyorum. Bugün evime gelen televizyon muhabiri kadın benden bilgisayarın başına geçip bir şeyler yazmamı istedi, çünkü her zaman iyi resim veriyormuş: Yazmakta olan yazar. Klişe, muhabir de bunun farkında, fakat klişeler hakikatin seksi olmayan bir türünden fazlası değil ve onun rolü, muhabir olarak, hakikati seksi hale getirmek, klişeyi ışık ve sıra dışı açılar yardımıyla kırmak. Evime düşen ışığın açısı mükemmel, tek bir spot ışığına bile gerek yok, geriye benim yazmam kalıyor sadece.

Önce yazıyormuş gibi yaptım, fakat bunun iyi olmadığını söyledi. İnsanlar yazarın yazıyormuş gibi yaptığını şıp diye anlardı. “Gerçekten bir şeyler yaz,” dedi ve ardından, emin olmak için, “Bir öykü yaz, rastgele sözcükler değil. Doğal yaz, her zaman yazdığın gibi,” diye ekledi. Ona Ulusal Alman Televizyonu tarafından filme çekilirken yazmanın benim için doğal olmadığını söyledim, ama ısrar etti. “Bunu kullan öyleyse,” dedi, “buna dair bir öykü yaz– senin için ne kadar yapay olduğunu ve bu yapaylığın birden gerçek, tutku dolu bir şey doğurduğunu yaz. İçine işleyen bir şey, beyninden kasıklarına kadar. Ya da öbür türlü. Sende durum nedir bilmiyorum, yaratıcılık damarını bedeninin hangi bölümü açıyorsa orayı kullan. Herkes farklıdır.” Bana ne zaman yazmaya otursa organı sertleşen Belçikalı bir yazarla söyleşi yaptığını söyledi bir keresinde. Yazma eylemine dair bir şey organını sertleştiriyordu, aynı bu deyimi kullandı. Almanca’dan çeviri olsa gerekti, İngilizcesi kulağa tuhaf geliyordu çünkü.

“Yaz,” diye ısrar etti yine. “Harikulade. Yazarkenki berbat duruşunu çok sevdim, kasılmış boyun, falan. Harikulade. Yazmaya devam et. Mükemmel. Bu işte. Doğallık. Beni boş ver. Burada olduğumu unut.”

Onu boş verip yazmaya devam ediyor, doğal oluyorum. Olabildiğimce doğal. Ulusal Alman Televizyonu izleyenleriyle görülecek bir hesabım var, ama şimdi zamanı değil. Şimdi yazma zamanı. İlgi çekecek şeyler yazma zamanı, çünkü boktan yazmak, kadının bana hatırlattığı gibi, kameraya kötü görüntü veriyor.

Oğlum yuvadan dönüyor. Koşarak gelip bana sarılıyor. Evimde ne zaman bir televizyon ekibi görse koşup bana sarılır. Daha küçükken televizyoncular bunu yapmasını isterdi, ama artık gerek yok, o bir profesyonel. Kameraya bakmadan bana doğru koşar ve sarılıp, “Seni seviyorum, Baba,” der. Henüz dört yaşında

bile değil, fakat işlerin nasıl yürüdüğünü çözmüş benim tapılası oğlum.

Karım o kadar başarılı değil, Ulusal Alman Televizyonu muhabirinin dediğine göre. Tutuk. Saçıyla oynayıp duruyor, arada kameraya bakıyor. Sorun değil aslında. Onu daha sonra kesip atmak mümkün. Televizyonun güzel tarafı bu işte. Gerçek hayatta öyle olmaz. Gerçek hayatta onu daha sonra kesip atamazsın. Sadece Tanrı yapabilir bunu ya da bir otobüs, onu ezerse. Veya korkunç bir hastalık. Bizim üst kattaki komşumuz dul bir adam. Tedavisi olmayan bir hastalık karısını ondan aldı. Kanser değil, başka bir şey. Bağırsaklarda başlayıp kötü ilerleyen bir şey. Altı ay kan sıçmış kadın. Adam bana öyle dedi en azından. Yüce Tanrı onu kesip atmadan altı ay önce. Adamın karısı öldüğünden beri çeşit çeşit kadın binamızı ziyaret etmeye başladı; yüksek topuklu ayakkabılar giyiyor, ucuz parfümler kullanıyorlar. Olur olmaz saatlerde geliyorlar, bazen sabaha karşı. Adam emekli, üst kat komşumuz, zamanla bir sorunu yok. Bütün o kadınlar, karıma göre en azından, fahişe. Karım "fahişe" dediğinde ağzından doğallıkla çıkıyor, "şalgam" der gibi. Fakat kameraya doğal görüntü veremiyor. Mükemmel insan yoktur.

Oğlum üst kat komşumuzu ziyaret eden fahişelere bayılıyor. "Sen hangi hayvansın?" diye soruyor onlara merdivenlerde rastladığında. "Ben bugün fareyim, hızlı ve atik bir fare." Kızlar ne demek istediğini anında anlayıp bir hayvan söylüyor: Fil, ayı, kelebek. Fahişeler ve hayvanları. Tuhaf, çünkü oğlum aynı soruyu başkalarına sorduğunda ne demek istediğini bir türlü anlamıyorlar. Oysa fahişeler ona hemen ayak uyduruyor.

Şimdi aklıma geldi, televizyon ekibi bir daha evime geldiğinde *onlardan* birini getireyim karımın yerine, böylece daha doğal olur. Harikulade görünüyorlar. Ucuz, ama harikulade. Oğlum da onlarla daha iyi anlaşıyor. Karıma hangi hayvan olduğunu sorduğunda karım her seferinde ısrarla aynı şeyi söylüyor: "Ben hayvan değilim, canım, insanım. Annenim ben." Ve oğlum her seferinde ağlamaya başlıyor.

Neden kendini akışa bırakmaz ki benim karım? Neden ucuz parfüm kokan kadınlara "fahişe" demek onun için bu kadar kolay da küçük bir çocuğa "zürafa" demek bu kadar zor? Gerçekten asabımı bozuyor. Birine vurma isteği doğuruyor içimde. Ona değil. Onu seviyorum. Fakat birine. Öfkemi öfkeyi hak eden birinden çıkarmak. Sağcılar Arap'lardan çıkarabilir öfkelerini. Irkçılar zencilerden. Fakat biz liberal solcuların işi zor. Kendimizi dar bir alana hapsetmişiz. Öfkemizi çıkarabileceğimiz hiç kimse yok. "Fahişe deme onlara," diye bağırıyorum karıma. "Fahişe olduklarından nasıl bu kadar emin

olabiliyorsun? Onları para alırken falan görmüşlüğün yok, onun için onlara fahişe deme, tamam mı? Biri senin için fahişe derse hoşuna gider mi?”

“Harika,” diyor Alman muhabir. “Bayıldım. Alnındaki çizgi. Tuşları çılgın gibi örselemen, falan. Şimdi araya kitaplarının farklı dillerdeki çevirilerini sokacağız, böylece izleyiciler ne kadar başarılı olduğunu görecek - bir de oğlunun sana sarılmasını tekrarlamamız gerekecek. İlk seferinde o kadar hızlı koştu ki kameramanımız Jörg odak ayarını yapmaya fırsat bulamadı.” Karım Alman muhabirin kendisinden de bana tekrar sarılmasını isteyip istemeyeceğini bilmek istiyor. Evet demesi için bütün kalbimle dua ediyorum. Karımın bana tekrar sarılmasını çok isterim; güzel kollarını gövdeme dolasın, dünyada ikimizden başka kimse yokmuş gibi. “Gerek yok,” diyor Alman muhabir buz gibi sesle. “Onu çektik.” “Sen hangi hayvansın?” diyor oğlum Alman kadın muhabire. Hemen İngilizceye çeviriyorum. “Ben hayvan değilim,” diyor kadın, gülüp uzun tırnaklarını saçları arasına daldırarak. “Ben bir canavarım. Senin gibi küçük çocukları yemek için okyanusun öte yakasından gelmiş bir canavar.” “Ötücü kuş,” diye çeviriyorum oğluma, bütün doğallığımla. “Buraya uzak, çok uzak bir ülkeden uçup gelmiş kırmızı tüylü bir ötücü kuş.”